

Kapitalno
djelo hrvatske
demografije
STR. 30-31

Medicinari
učili od
nobelovca
STR. 8

Split 3: Pola
stoljeća
urbanizma
STR. 22-23

god X.
broj 102.
2. svibnja 2018.
www.unist.hr
www.unizg.hr

universitas

hrvatske sveučilišne novine

Times: Split osmo sveučilište nove Europe!

TERESA HRUBÁ

Building a hub for world-class research

24–26 April 2018, Palacký University, Olomouc, Czech Republic

Sveučilište u Splitu još je jednom potvrđeno velik napredak zadnjih godina, često iskazivan dobrim plasmanima na različitim rang listama svjetskih sveučilišta. Dobre vijesti ovoga puta stižu iz Češke. Na Summitu o znanstvenoj izvrsnosti u Novoj Europi, koji je od 24. do 26. travnja organizacija Times Higher Education organizirala na Sveučilištu Palacký u Olomoucu, rangirano je kao osmo među sveučilištima takozvane nove Europe, 13 zemalja koje su od 2004. postale članice Europske unije!

Ova je lista, objavljena na gala večeri, izvedena iz već poznatog svjetskog rankinga iste organizacije objavljenog u jesen prošle godine, kad je splitsko Sveučilište bilo najbolje plasirano među sveučilištima iz regije, prema kriterijima Times Higher Education.

NASTAVAK NA STR. 2. I 3.

Stipendije za 500 studenata Sveučilišta u Zagrebu

STR. 16-17

DAMIR HUMSKI

NSZVO
osuđen
zbog štete
nanesene
Hrvatskim
studijima

STR. 5

Kroz tri dana u Olomoucu se raspravljalo o sadašnjem trenutku znanosti i visokog obrazovanja

Sveučilište u Olomoucu osnovano je 1573.

TIMES HIGHER EDUCATION U ČEŠKOJ OBJAVIO NOVU RANG-LISTU VISOKOŠKOLSKOG SPLIT OSMO SVEUČILIŠTE

NASTAVAK S 1. STRANICE

Sveučilište u Splitu u Olomoucu su na skupu priredenom na sveučilištu koje postoji od 1573. predstavljali rektor Simun Andelinović i prorektori Branko Matulić, Alen Soldo i Marko Rosić, kojima se na proglašenju najboljih pridružila i hrvatska veleposlanica u Češkoj Ines Troha. Nažalost, predstavnika Ministarstva znanosti i obrazovanja na obilježavanju jednog od najvećih uspjeha hrvatskog visokog školstva nije bilo, premda se u Češkoj raspravljalo i o nekim od najvažnijih pitanja razvoja znanosti i obrazovanja u tranzicijskim zemljama.

U konkurenciji za upravo objavljeni ranking sveučilišta nove Europe bila su sveučilišta iz Hrvatske, Bugarske, Cipra, Češke, Estonije, Latvije, Litve, Mađarske, Malte, Poljske, Rumunjske, Slovačke i Slovenije, s tim što na listi nema ni jednog sveučilišta s Malte. Od 1572 analizirana sveučilišta sa svjetske liste na rang-listu nove Europe uvrštena su 53 koja su još jednom rangirana prema Timesovim kriterijima, s tim što su sada zabilježili njihov pojedinačni plasman. Listu predvodi estonsko sveučilište Tartu (Estonija), za kojim slijede Ciparsko tehnološko sveučilište i Ciparsko sveučilište. Na četvrtom mjestu je Karlovo sveučilište iz Praga, pa mađarski Semmelweis, Sveučilište u Varšavi, Masarykovo sveučilište iz Češke. Odmahiza Splita plasirali su se Sveučilište u Mariboru, te domaćin summita, sveučilište Palacký. Jedino hrvatsko sveučilište koje je uz splitsko uopće dospjelo na listu je ono u Zagrebu, koje dijeli plasman od 31. do 40. mesta.

Međunarodna mjerila

Posebna mi je čast i zadovoljstvo da se Splitsko sveučilište našlo u društvu najboljih sveučilišta nove Europe. Na svečanosti povodom objavljivanja rezultata smo upoznati s kompleksnim sustavom evaluacije koja uzi-

Na listu su uvrštena 53 sveučilišta iz 13 zemalja koje su nakon 2004. pristupile Europskoj uniji, a Sveučilište u Splitu je zauzelo osmo mjesto prema kriterijima svjetske rang-liste Times Higher Education na kojoj je ta institucija lani bila najbolje rangirana među hrvatskim i regionalnim sveučilištima

Rank	World University Rank 2018	Institution	Country	Teaching score	Research score	Citation score	Industry score	International score
1	301-350	University of Tartu	Estonia	24.5	25.3	83.6	33.5	50.4
2	351-400	Cyprus University of Technology	Cyprus	17.8	13.8	88.6	33	69.9
3	401-500	University of Cyprus	Cyprus	20.8	25	63.1	48.1	76.8
4	401-500	Charles University in Prague	Czech Republic	29	22	56.3	32.1	55.6
5	401-500	Semmelweis University	Hungary	22.6	11.9	61.5	34.4	73.8
6	501-600	University of Warsaw	Poland	25.9	18.3	47.1	32.4	44.6
7	501-600	Masaryk University	Czech Republic	22.2	22.7	42.8	33.7	56.3
8	501-600	University of Split	Croatia	16.8	12.5	60.3	33.5	41.7
9	601-800	University of Maribor	Slovenia	18.9	15.3	49	39.2	36.7
10	601-800	Palacky University Olomouc	Czech Republic	19.3	12.2	45	32.5	54.6

Rang-lista sveučilišta nove Europe, po Times Higher Education

ma u obzir izvrsnost u nastavi, znanosti, suradnji s gospodarstvom i razradnim kriterijima internacionalizacije te procjeni utjecaja sveučilišta na regiju i globalni sustav svjetskog znanja. To više je ovaj naš rezultat iznimno značajan

za cijelu hrvatsku znanost i visoko obrazovanje jer ne samo što se povećava vidljivost i znanstvena izvrsnost, već se ukazuje da ne postoje neki lokalni kriteriji izvrsnosti već samo međunarodni. Ovo je uspjeh svih naših

zaposlenika, a isto tako i rezultat napornog rada uprave da se objedine svi ovi napor i da se strateškim upravljanjem ubrza razvoj našeg Sveučilišta - rekao nam je nakon proglašenja najboljih rektor Simun Andelinović.

Kako smo već pisali u vrijeme objave svjetske Timesove liste, ona obuhvaća 13 kriterija u pet područja: nastava i nastavno okruženje (broj osoblja sveučilišta po studentu, broj doktoranada u odnosu na broj pravostupnika, institucionalni dohodak...), istraživanje (produktivnost istraživanja, sredstva dobijena od države...), citiranost, međunarodni pregled (omjer domaćih i stranih studenata i zaposlenika, međunarodnu suradnju...), prihodi od industrije (prijenos znanja u gospodarstvo). Sveučilište u Splitu, primjerice, najbolji je rezultat postiglo u citiranosti, međunarodnom pregledu i suradnji s gospodarstvom. Na posljednju Timesovu listu uvrštena su sveučilišta iz 77 zemalja, a

Kako smanjiti zaostajanje?

Među temama o kojima se govorilo u Olomoucu teško je izdvojiti neku, no zanimljivo je vidjeti svojevrsnu promjenu stava prema fondovima EU-a na sveučilištima srednje i istočne Europe. Kako je u članku za THE napisao njihov autor David Matthews, mnogi su govornici bili zabrinuti da su strukturni fondovi postali dio problema zaostajanja za zapadnim sveučilištima. Naime, citira se rektor sveučilišta u Olomoucu Jaroslav Miller, po kojemu je lakoća dostupnosti europskog novca - uz sve koristi - na stanovit način "ulijenila" istraživače, oduzela im kompetitivnost i time zatvorila neke druge izvore financiranja. I to je jedan od razloga zbog kojega se, zaključuju, i nije dogodilo očekivano smanjenje razlike između zemalja nove i stare EU. Utoliko je i bitnije okretanje gospodarstvu, što je i jedan od važnih kriterija uvrštenja na Timesovu listu. I inače je smanjenje zaostajanja znanosti i obrazovanja za ostatak Europe, SAD-om i Azijom bilo jedna od glavnih tema u Olomoucu. To je zaostajanje utoliko zanimljivije zna li se koliko je jaz smanjen na nekim drugim, prvenstveno gospodarskim, područjima.

nakon Splita (u grupi od 501. do 600. mjesta) najbolje plasirano hrvatsko sveučilište bilo je ono iz Zagreba koje je smješteno u skupinu od 801. do 1000. mesta. Samo godinu ranije Sveučilište u Zagrebu bilo je jedino iz Hrvatske na Timesovoj listi koja se, uz Šangajsку i QS listu, općenito smatra jednom od triju najvažnijih, pa i to govoriti o velikom napretku Sveučilišta u Splitu. Na čelu potreta su prvi put bila dva britanska sveučilišta - prvi je Oxford, slijedi ga Cambridge, potom američki CalTech, Stanford i Massachusetts Institute of Technology.

Rasplove o budućnosti

Times Higher Education je uz Šangajsку listu najpoznatija među svim sličnim rangiranjima sveučilišta, no imaju jednu bitnu razliku koja otvara vrata i manjim sveučilištima, pa je možda i pravednija od "konkurentskih": uzima u obzir i veličinu pojedinog sveučilišta te rezultate izračunava po glavi zaposlenika pojedine institucije. Uoči Summita rad THE-a je najbolje opisao rektor sveučilišta Palacký Jaroslav Miller: "Times Higher Education je najprestižnija tvrtka za rangiranje sveučilišta koja mjeri snagu sveučilišta iz cijelog svijeta, te pruža profesionalcima infor-

macije o obrazovanju, znanosti i istraživanjima".

Summit u Olomoucu nije u svom programu imao samo promociju nove Timesove liste, nego i brojne druge skupove, panel-diskusije, predavanja, radionice... Na njemu je sudjelovalo nekoliko dobitnika Nobelove nagrade, ali i drugih uglednika iz raznih područja visokog školstva i znanosti, čelnici najboljih svjetskih sveučilišta, državnik (primjerice predsjednik Europskog parlamenta Pavel Telicka), predstavnici velikih kompanija povezanih s Times Higher Education... I to govorи o ugledu te organizacije, među čijim partnerima je, primjerice, Microsoft, a medijski partner u organizaciji Summita je Wall Street Journal.

Naime, naizgled svećarska prilika iskorištena je za rasprave o mogućnostima znanstvenog, ali i gospodarskog razvoja nove Europe, pa se i većina izlaganja i rasprava vodila oko potencijala ovih 13 zemalja na znanstvenom polju, i njihovom približavanju svjetskim liderima. Bilo je tu i za Hrvatsku aktualnih tema, recimo "Nacionalne strategije za potporu znanstvenoj izvrsnosti", "Politički protekcionizam i istraživačka sveučilišta", "Srednja Europa -

OLJSKIH INSTITUCIJA U TRANZICIJSKIM ZEMLJAMA e nove Europe!

Čelnici Splitskog sveučilišta s veleposlanicom Ines Troha

Splitski rektor Šimun Andelinović u društvu s kolegom iz Olomouce Jaroslavom Millerom

nova destinacija za svjetske znanstvene talente", pa je to više šteta što u Češkoj nije bilo predstavnika obrazovnih vlasti.

Ovo je inače bilo prvi put da se Times Higher Education, osnovan prije 14 godina ali s pedesetogodišnjim iskustvom u analizi rada svjetskih sveučilišta, bavi ovom grupacijom zemalja koje dijele brojne interese, uvjete rada i mogućnosti razvoja. Sličan skup održan je, primjerice, prošle godine na Tajvanu, na kojem su okupljene zemlje iz azijskog dijela Pacifičkog bazena. To najbolje govori koliko se prostor nove Europe vidi kao vrlo privlačno područje za razvoj i javna ulaganja u znanost i obrazovanja s ciljem transformacije svih tih zemalja. Takva promjena bi i ovu grupaciju zemalja predstavila kao snažnu konkureniju zapadnoj Europi, Australiji, istočnoj Aziji i sjevernoj Americi, objasnili su u THE-u razloge okupljanja u Češkoj, preciznije Moravskoj čiji je Olomouc povjesna prijestolnica.

PRIREDIO IVICA PROFACA

“

U konkurenциji za upravo objavljeni ranking sveučilišta nove Europe bila su sveučilišta iz Hrvatske, Bugarske, Cipra, Češke, Estonije, Latvije, Litve, Mađarske, Malte, Poljske, Rumunjske, Slovačke i Slovenije

Summit Times Higher Education u Olomoucu u Češkoj

16. FESTIVAL ZNANOSTI

U slavu otkrića

Dvadeset gradova, tisuće sudionika i posjetitelja, nebrojena događanja od predavanja preko izložbi do radio-nica - sve je to obilježilo 16. festival znanosti i potvrdilo ga kao najvažniju manifestaciju popularizacije znanosti u Hrvatskoj. U šest dana, od 16. do 21. travnja hrvatski učenici, studenti, profesori, ali i svi građani zaljubljeni u znanost bavili su se onim što otkad je čovječanstvo pokreće svijet: otkrićima.

Tema Otkrića posebno nalaže način da znanstvena otkrića mijenjaju svijet, a da se civilizacija koju poznajemo temelji na znanstvenim otkrićima koja primjenjujemo u svakodnevnom životu. Svijet u kojem živimo i koji poznajemo, rezultat je svih dosadašnjih otkrića iz različitih područja znanosti i umjetnosti. Popularizacija znanosti od iznimnog je značaja za društvo u cjelini, ali i za svakog posjetitelja pojedinačno, bez obzira na dobnu skupinu kojoj pripada. Razumijevanje važnosti znanosti i znanstvenog pristupa pri rješavanju problema i izazova s kojima su ljudi svakodnevno suočeni, potaknuto je upravo susretima koje osigurava Festival znanosti. U neposrednom susretu znanstvenika i onih koji će to tek postati, ostvaruje se, ne samo prijenos znanja i vještina, već se potiču i inovacije te njihovo oživotvorene.

Festival znanosti posebno je značajan za mlade osobe koje se nalaze pred odlukom o izboru područja kojim će se nastaviti baviti. Prepo-

znavanje znanstvenog interesa u ranoj životnoj dobi, garantija je uspješnog odabira profesionalne karijere. Tijekom tjedan dana trajanja manifestacije, na nizu lokacija, moglo se dobiti uvid u znanstvene aktivnosti koje se provode na sveučilištima i ostalim dionicima znanstvene zajednice. Jednostavan način predstavljanja složenih znanstvenih koncepta omogućava široj publici razumijevanje znanstvenih napora koji su često skriveni od očiju javnosti. Od znanstvenika, priliku za prikaz znanstvenog pristupa u obradi problema iz različitih područja imali su i učenici osnovnih i srednjih škola koji su uz pomoć svojih nastavnika-mentora pokazali da unatoč svojoj ranoj životnoj dobi mogu i žele otkrivati.

Organizatore posebno veseli iznimski interes najmladih za ovakav tip aktivnosti. Više tisuća djece u svakom od gradova u kojima se organizira Festival znanosti dobito je priliku otkriti svoj talent upoznavši se s mogućnostima koje znanost i znanstveni rad nude. Aktivnosti koje su organizirane u sklopu manifestacije, dodatna su motivacija i samim znanstvenicima kao i poticaj na ustrajnosti u dalnjem radu i otkrićima. Sinergijom svih sudionika ove manifestacije stvoren su predviđeni za nastavak provedbe Festivala znanosti i u godinama koje slijede, a koje ćemo teme obradivati, otkrit ćemo naknadno.

**IZV. PROF. SAŠA MLADENOVIC
DR. SC. DOMAGOJA
BULJAN BARBAČA**

PRESUDA OPĆINSKOG RADNOG SUDA U ZAGREBU PROTIV SINDIKALISTA ZA OBJEDE TIJEKOM NEZAKONITOŠTRAJKA

Sindikat znanosti nanio štetu Hrvatskim studijima

Čelnici NSZVO-a Vilim Ribić i Tomislav Janović svojim su izjavama tijekom štrajka u travnju 2017., koji je sudski proglašen nezakonitim, nанijeli štetu Hrvatskim studijima, pa njihov sindikat koji se ničim nije ogradio od tih izjava mora platiti odštetu HS-u od 15 tisuća kuna

Općinski radni sud u Zagrebu je 19. travnja presudio daje Nezavisni sindikat znanosti i visokoga obrazovanja kriv za nanošenje štete Hrvatskim studijima Sveučilišta u Zagrebu štrajkom koji nije organiziran i poduzet u skladu s odredbama zakona. Sud je u cijelosti usvojio tužbeni zahtjev Hrvatskih studija. Sindikat u roku od osam dana mora platiti 15 tisuća kuna odštetu Hrvatskim studijima i devet i pol tisuća kuna parničnih troškova. Presuda broj Pr-1031/17 je nepravomočna i Sindikat se na nju ima pravo žaliti.

U obrazloženju presude Sud ističe kako je štrajk na Hrvatskim studijima od 3. do 10. travnja 2017. već pravomočno utvrđen nezakonitom presudama Županijskoga suda u Zagrebu od 10. travnja 2017. i Vrhovnoga suda Republike Hrvatske od 27. travnja 2017. te da su Vilim Ribić i Tomislav Janović u nizu javnih istupa, kao predstavnici Sindikata u njegovo ime povrijedili pravo na ugled, dobar glas, čast i име Hrvatskih studija Sveučilišta u Zagrebu, a da se Sindikat nikad nije ogradio od takvih njihovih izjava.

Vrijedanje ugleda

Djelovanje i rad Hrvatskih studija ti su sindikalni predstavnici u medijskim istupima okarakterizirali nezakonitim, nemoralnim i nasislnim. Sud je utvrdio kako izjave sindikalnih predstavnika o narušavanju akademskih sloboda i autonomije sveučilišta, vršenju odmazde i provodenju institucionalnoga nasilja, bez dokaza u prilog tomu, izravno vrijedaju ugled Hrvatskih studija, negativno mijenjaju percepciju javnosti o visokom učilištu, posebno u odnosu na poštovanje i očuvanje temeljnih načela i vrijednosti radi kojih je osnovano. I tvrdnje Sindikata o nezakonitosti rada i djelovanja Hrvatskih studija nisu potkrpeljene ni jednim dokazom pa i one izravno vrijedaju ugled Sveučilišta. Sud smatra da je Sindikat imao pravo pokrenuti odgovarajuće postupke i u javnosti kritički preispitivati odluke Sveučilišta. Međutim, kadaje, bez pravorijeka ili odluka nadležnih institucija, u javnosti kategorički i višekratno za cijelo razdoblje organiziranja i poduzimanja štrajka tvrdio da sveučilišne odluke nisu zakonite, izravno je povrijedio ugled, dobar glas i име Hrvatskih studija Sveučilišta u Zagrebu, zaključio je Sud.

U presudi se ističe da isprave i iskazi u parnicu suglasno

U IME REPUBLIKE HRVATSKE

1. u spis
2. u rod
3. na znanje
4. po upitu
5. stranči

Poslovni broj 4 Pr-1031/17-28

presudio je

I. Nalaže se tuženiku isplatišti tužitelju iznos od 15.000,00 kuna sa zakonskim zateznim kamatama tekućim od 31. svibnja 2017. pa do isplate, po prosječnoj kamatnoj stope na stanju kredita odobrenih za razdoblje dulje od godine dana nefinansijskim trgovackim društva izračunatoj za referentno razdoblje koje prethodi tekućem pojugodištu uvećanoj za tri postotna poena, u roku od 8 dana.

II. Nalaže se tuženiku naknaditi tužitelju troškove parničnog postupka u iznosu od 9.562,50 kuna sa zakonskim zateznim kamatama tekućim od 19. travnja 2018. pa do isplate, po prosječnoj kamatnoj stope na stanju kredita odobrenih za razdoblje dulje od godine dana nefinansijskim trgovackim društva izračunatoj za referentno razdoblje koje prethodi tekućem pojugodištu uvećanoj za tri postotna poena, u roku od 8 dana.

III. Odbija se zahtjev tužitelja za naknadom troškova parničnog postupka u preostalom dijelu u iznosu od 1.437,50 kuna s pripadajućim zakonskim zateznim kamatama.

IV. Odbija se zahtjev tuženika za naknadom troškova parničnog postupka u cijelosti.

Obrazloženje

Tužitelj u tužbi podnesenoj ovom sudu dana 31. svibnja 2017. i tijekom postupka tvrdi da je dana 24. ožujka 2017. zaprimio Dopis tuženika kojim navlaže štrajk sa svrhom zaštite i promicanja gospodarskih i socijalnih interesa svojih članova, te s ciljem osiguravanja opstojnosti, stabilnosti i sigurnosti radnih mjestâ zaposlenika koja su objektivno ugrožena. Nakon uspješno završenog postupka mirenja tuženik je 3. travnja 2017. u 8,00 sati započeo štrajk. Štrajk koji je tuženik inicirao, organizirao i proveo utvrđen je nezakonitim, te je zabranjen presudom

Presuda Općinskog radnog suda u Zagrebu protiv Nezavisnog sindikata znanosti i visokog obrazovanja

i uvjerljivo potvrđuju kako su spornim izjavama Nezavisnoga sindikata narušeni ugled, dobar glas i име Hrvatskih studija i Sveučilišta u Zagrebu.

Sud je također ustanovio da Sindikat u postupku nije dokazao da bi izjave koje je za vrijeme organiziranja i poduzimanja štrajka iznosi u javnosti bile točne. Stoga je sud zaključio da Sindikat nije imao naknadu izravnoj javnosti plasirati točne, potpune i istinite izjave, nego diskreditirati Hrvatske studije u očima javnosti. Zbog toga su ispunjene pretpostavke odgovornosti za štetu, jer onako drugom prouzroči štetu dužan je na knaditi, ako ne dokaže da je šteta nastala bez njegovog krivnje. Svoju presudu Sud temelji na činjenici da je pričinjena šteta u izravnoj uzročno-posledičnoj vezi s istupima Sindikata u medijima prilikom organiziranja i poduzimanja štrajka.

Sloboda i odgovornost

U odnosu na tvrdnje Sindikata kako javnost i mediji imaju pravo znati i izvješćivati o dogadanjima na bilo kojem javnom visokom učilištu, Sud ističe da ostvarivanje prava na slobodu izravnavanja obuhvaća dužnosti i odgovornosti i može biti podvrgnuto formalnostima, uvjetima, ograničenjima ili kaznama propisanim

dopuštena sredstva.

Za povredu ugleda Sud je, procijenivši da težina povrede i okolnosti slučaja to opravдавaju, dosudio pravičnu novčanu naknadu. Težina povrede ogleda se u samom zakonskom pravu poslodavca da mu se na knadi šteta u slučaju nezakonitoga štrajka i činjenici da su sporne izjave Sindikata u javnosti prikazale Sveučilište kao nezakonitu i neakademsku instituciju, tako da čitatelji nisu mogli posumnjati u njihovu autentičnost. Sveučilište u Zagrebu je institucija osnovana 1669., broji oko 70 tisuća studenata, ima oko sedam tisuća djelatnika, najveće je i najuspješnije sveučilište u Hrvatskoj; sporne izjave Sindikata davane su višekratno i intenzivno od 20. ožujka 2017. do 15. travnja 2017., a Sveučilište i Hrvatski studiji zbog količine i brzine plasiranja izjave Sindikata nisu mogli otkloniti njihov negativan učinak.

Nedokazane izjave

Odlučujući o visini tužbenoga zahtjeva Sud je imao u vidu da je riječ o izrazito uvedljivim i nedokazanim izjavama Sindikata o Sveučilištu i Hrvatskim studijima, koje su podobne povrijediti ugled, dobar glas i име ustanove, koja je osnovana radi obavljanja djelatnosti visokoga obrazovanja i znanstvene djelatnosti i zadužena za rad sa studentima. Sud ističe kako su osobito neprimjerene tvrdnje o nezakonitosti rada Hrvatskih studija i nepoštovanju autonomije i akademskih sloboda. Imajući u vidu da su takve tvrdnje iznesene višekratno, ne samo u tiskanim medijima u Republici Hrvatskoj, nego i preko internetskih stranica, čime je omogućena dostupnost informacije u svakom trenutku i cijelom svijetu, te da se Sindikat ni u jednom trenutku nije ogradio od spornih izjave, Sud je utvrdio osnovu za naknadu štete zбog povrede prava osobnosti na ugled, dobar glas i име Hrvatskih studija Sveučilišta u Zagrebu.

Iako je riječ o ustaljenom zakonskom jamstvu (članak 215. Zakona o radu iz 1995., članak 281. iz 2009., članak 217. iz 2014.), ovo je prva presuda donesena u Republici Hrvatskoj prema kojoj je neki sindikat dužan naknaditi štetu zбog nezakonitoga štrajka.

Presuda Općinskog radnog suda dostupna je na adresi http://www.unizg.hr/fileadmin/rektorat/Novosti_press/Vijesti_velike/Rektorat_događanja2018/2018_04_19_pres-suda.pdf.

KOMENTAR

Presuda protiv zlorabe slobode

Bez obzira kako će ova nepravomočna presuda proći na višim pravosudnim instancama, ona se doima karikom u prevažnom lancu samoograničavanja javnog govora odgovornošću, onim što jedino može očuvati smisao medijskoga poslanja

Piše Duško Čizmić Marović

Prva presuda u Republici Hrvatskoj po kojoj bi neki sindikat bio dužan naknaditi nematerijalnu štetu zbog medijskih posljedica nezakonitog štrajka, premda tek prvostupanska, važan je pravni presedan, snažna moralna potpora odgovornosti javne riječi od osobite praktične važnosti za etički kodeks akademске zajednice. Nije čudno da je do pravosudnog presedana doveo baš slučaj transformacije – statusne, programske i kadrovske - Hrvatskih studija. Jer taj je 'slučaj' i proizведен na hajci bez presedana koju su protiv odluka i tijela Sveučilišta u Zagrebu, uz dio studenata i nastavnika HS-a, vodili i djelovali upravno-birokratske vertikale, i Nezavisni sindikat znanosti, i doktori-specijalisti za sve bolesti hrvatskog društva ... pri čemu je razina argumentacije bila neočekivano niska i za hrvatske prilike. U plimi nepovjerenja hrvatske javnosti prema svim domaćim elitama, mediji su, zaobilazeći sva bitna programska pitanja, ovu hajku bez po muke orkestrirali praznim generalizacijama i najnižim osobnim uvredama.

No toliki radikalizam medijske kampanje u službi tako nisko postavljenog cilja kao što je održanje statusa quo na jednoj omanjoj sastavni morao je ubrzo posustati.

Pogotovo jer programske promjene ni egzistencijalno ni radno ne ugrožavaju ni jednu jedinu osobu. Nakon kulminacije u studentskoj blokadi i štrajku dijela nastavnika iz prve polovine 2017., slijedila je pravomočna presuda o nezakonitosti štrajka, brutalno osporavanog rektora Senat je nezapamćenom većinom glasova izabrao ponovno, Hrvatski su studiji na reakreditacijske zahtjeve odgovorili na takav način da je Akreditacijski savjet Agencije za znanost i visoko obrazovanje 24. travnja 2018. taj odgovor usvojilo jednoglasno. U tom je kontekstu logično ne samo da je odluka o nadoknadi nematerijalne štete donesena u korist Hrvatskih studija, nego je logično i da bi tu štetu trebao nadoknadići upravo Nezavisni sindikat u znanosti i visokom obrazovanju, jer su baš njegovi rukovodioci i službe bez ikakva normativnog ili činjeničnog uporišta najoštire i najupornije javno optuživali Sveučilišnu upravu i aktualno vodstvo Hrvatskih studija.

Osobno, oduvijek sam smatrao da bi javne optužbe trebale podlijegati višestruko rigoroznijim procedurama od onih pravosudnih. Božo Novak, doajen hrvatskoga novinarstva koji je doživio i komentirao takoreći sve bitne pojave XX. vijeka, običavao je reći da je njegovo, dvadeseto stoljeće, proteklo u borbi za slobodu govora, a da će glavna zadaća XXI-og biti borba protiv zloupotrebe te slobode. Činjenica jest da ne znamo kako će prvostupanska presuda proći na višim instancama. Činjenica jest i da je ovaj Sindikat znanosti u svojim programskim dokumentima usvojenim nakon ove presude ponovio sve zbog čega je i osuđen. No ovaj je sudska presedan sam po sebi važan korak prema podvrgavanju slobode javnog govora autoritetu provjerljivih činjenica i vladavine prava bez čega nije moguće očuvati smisao demokratskog poretku.

DODIJELJENE GODIŠNJE NAGRADE MLADIM ZNANSTVENICIMA I UMJETNICIMA

Poticaj za daljnja ostvarenja

Piše **TATJANA KLARIĆ**
Snimio **DAMIR HUMSKI**

Desetero mladih znanstvenika i umjetnika primilo je nagradu Društva sveučilišnih nastavnika i drugih znanstvenika za iznimno ostvarenje u 2017. godini. Svečanoj su dodjeli, održanoj 12. travnja u prostorijama Društva, nazočili brojni ugledni gosti, sveučilišni nastavnici i znanstvenici.

- Nagrada je osnovana s ciljem poticanja znanstveno-istraživačke i umjetničke djelatnosti mladih znanstvenika i umjetnika - rekao je predsjednik Društva prof. **Davor Derenčinović** te pojasnio da se nagrada dodjeljuje za znanstveno i umjetničko ostvarenje u svim znanstvenim i umjetničkim područjima, a da pravo natjecanja imaju zaposlenici instituta te sastavnica Sveučilišta u Zagrebu, u suradničkom zvanju asistenta i poslijedoktoranda koji su mlađi od 35 godina.

Dobitnicima je čestitao i rektor **Damir Boras** koji je rekao da je ponosan na nove generacije znanstvenika i umjetnika te je upozorio da se financiranje znanosti i obrazovanja u Hrvatskoj smanjuje.

- Europski je prosjek oko dva posto, a on u Hrvatskoj trenutno iznosi oko 0,8 posto. Na nedavno održanom sastanku Europskoga sveučilišnog društva (European University Association), nagrađena je preporuka Europske komisije koja traži da se dvostruko povećaju izdvajanja za znanost i obrazovanje, a europski je cilj da se dosegne izdvajanje od tri posto BDP-a - rekao je rektor Boras.

Europska komisija traži da se dvostruko poveća izdvajanje za obrazovanje, znanost i istraživanje iz državnoga proračuna, a ono u Hrvatskoj pada, upozorio je rektor Damir Boras na dodjeli nagrada Društva sveučilišnih nastavnika i znanstvenika za iznimna ostvarenja u 2017. godini

Za ovogodišnju nagradu Društva prijavilo se 35 mladih znanstvenika i umjetnika, od kojih je Povjerenstvo za dodjelu Godišnje nagrade, na temelju pribavljenih recenzija, predložilo deset radova. Nagrađeni su **Andreina Belušić** s Prirodoslovno-matematičkoga fakulteta, **Mirta Čizmić** s Fakulteta kemijskoga inženjerstva i tehnologije, **Andrea Farakas** s Fakulteta strojarstva i brodogradnje, **Marko Gerić** s Instituta za medicinska istraživanja i medicinu rada, **Stipica Grgić** s Hrvatskih studija, **Josip Madunić** s Prirodoslovno-matematičkoga fakulteta, **Dinko Oletić** s Fakulteta elektrotehnike i računarstva, **Hrvoje Pilko** s Fakulteta prometnih znanosti, **Goran Radunović** s Fakulteta elektrotehnike i računarstva, te **Ivan Žilić** s Ekonomskoga instituta.

- Ovaj nagrada čast, poticaj, ali i obveza da u svom budućem radu moramo biti još bolji te opravdati današnje priznanje - rekao je Marko Gerić te zahvalio u ime svih nagrađenih.

Pristupnici su mogli prijavit znanstveni rad objavljen u časopisu ili u drugim publikacijama koje su indeksirane u međunarodnom sustavu informiranja te znanstvenu monografiju, umjetničko ostvarenje ili znanstveno dostignuće u prošloj godini. Osim priznanja i plakete, mlađi su znanstvenici primili jednokratan novčani iznos od 2000 kuna.

OBILJEŽEN DAN NASTAVNIH BAZA SVEUČILIŠTA U SPLITU

Praksa znanja vrijedna

Jedinstveni projekt suradnje s nastavnim bazama koji razvija Sveučilište u Splitu donosi korist svima: studenti uz znanje s fakulteta stječu neophodnu praksu, a tvrtke i organizacije mogu sveučilišnom infrastrukturom obogatiti svoje poslovanje

Dan nastavnih baza Sveučilišta u Splitu, tijekom kojeg su se predstavile brojne suradne ustanove i tvrtke, održan je 20. travnja na Ekonomskom fakultetu.

Studenti su na manifestaciji imali priliku bolje upoznati nastavne baze koje im nude mogućnost stručne prakse, odnosno edukaciju u praktičnom dijelu nastave na način da im mentorji stručnjaci prenoseći svoje znanje, iskustvo i vještine pomažu teoretska znanja povezati s praksom. Pronalaskom studentske prakse i povezivanjem s poslodavcima, studentima se nude i druge prilike jer stručna

praksa u nastavnoj bazi može otvoriti i mogućnost budućeg zaposlenja.

Svečanoj proslavi nazoci- li su rektor Sveučilišta u Splitu prof. Šimun Andelinović s prorektorma, Mario Negotić, pročelnikom Službe za društvene djelatnosti Grada Splita, turski poduzetnik Baybars Altuntas, članovi Senata, predstavnici nastavnih baza te ostali uzvanici.

Program nastavnih baza je zapravo otvaranje Sveučilišta prema gospodarstvu kako bismo u sinergiji razvijali transfer znanja i to dvostruko. Naime, student u tvrtki gdje obavlja stručnu praksu i Pravilniku o nastavnoj bazi, a sve je praćeno sustavom osiguranja kvalitete.

Da je program nastavnih baza važan za sveučilište, kazao je u svom pozdravnom govoru i svjetski poznati turski poduzetnik, investitor i promotor start-upova te osnivač

i predsjednik Svjetskog foruma poslovnih andela Baybars Altuntas.

- Velika je ideja povezati Sveučilište s gospodarstvenicima te omogućiti studentima da svoja znanja primjenjuju u praksi. Tijekom svog obrazovanja nisam imao takvu priliku, a mislim da bi mi itekako koristila - kazao je Altuntas koji je u okviru Dana nastavnih baza održao predavanje "A road map for University Students: How to launch a business from scratch as a university student" ("Uputa za sveučilišne studente: kako pokrenuti posao od početka kao student").

Koncept nastavnih baza pohvalio je Mario Negotić,

pročelnik Službe za društvene djelatnosti grada Splita, kazavši kako Grad svesrdno podržava ovu inicijativu.

Dan nastavnih baza bio je prigoda da se nagrade oni najbolji, kako predstavnici suradnih ustanova, tako i studenti koji su kod njih uspješno odradili stručnu praksu. Tijekom svečanosti potpisana su i dva nova ugovora s nastavnim bazama i to tvrtkom Stabilnost d.o.o i Akademskim gimnastičkim klubom Stellae.

Ustanove, tvrtke i klubovi koji su se predstavili na štandovima tijekom Dana nastavnih baza: Lag 5, Hotel Lav, Bontech, Cornaro Hotel,

Cemex d.d., Sistemi, Udruga Sunce, UHY Savjetovanje, Locastic, Privredna banka Zagreb, Gradsko kazalište mladih Split, Centar Juraj Bonači, HZZ-CISOK, Udruga DYXY, Udruga Darovita djeca, EUROHERC Osiguranje d.d., Prirodoslovni muzej Split, tvrtka Tommy, DRA-CO, HNK Hajduk, AD Plastik, Ženski akademski rukometni klub Split, Brodosplit, agencija Adriatic.hr, Mediteranski institut za istraživanje života-MedILS, Sveučilište u Splitu – Erasmus program, Studenti zbor Sveučilišta u Splitu, Agencija za internetski marketing „Seekandhit“, Ritam d.o.o.

UNIST.HR

POTPISAN UGOVOR O SURADNJI SA SPLITSKIM NOGOMETNIM KLUBOM

Zajednički 'trening' Hajduka i Filozofskog

HNK Hajduk Split nova je nastavna baza Filozofskog fakulteta u Splitu, a suradnju će ostvariti temeljem tripartitnog ugovora koji su 12. travnja na Poljudu potpisali rektor Sveučilišta u Splitu prof. Šimun Andelinović, dekanica Filozofskog fakulteta prof. Gloria Vickov i Ivan Kos, predsjednik Uprave HK Hajduk.

Rektor Andelinović je naglasio kako potpisivanje ovog ugovora može donijeti puno toga dobrog studentima i sportašima, istaknuvši višestruku povezanost Hajduka i Sveučilišta u nizu akcija, nabrojavši neke među njima, poput sadnje prve klonirane Hajdukovе murve na Kam-pusu te izvedbe operete Ive Tijardovića "Kraljica lopte".

– Sinergija Hajduka i znanosti je počela još u vrijeme kada smo donijeli znanje iz Praga, a želja nam je da se to znanje vrati u struku i sport. Sveučilište je tu da u tome pomogne te je ovo zaista lijep dan za sport i znanost, kroz ovakve ugovore i projekte konkretno ćemo po-

moći mladim ljudima u njihovu razvoju prema pravim i kvalitetnim članovima našeg društva. Nadam se da će ova suradnja biti plodonosna i da će se razvijati jer idejama nema kraja – kazao je rektor Andelinović.

Dekanica Vickov je izrazila zahvalnost rektoru Andelinoviću na vizionarskoj ideji uvođenja stručne prakse kao izbornog kolegija i uspostavljanje koncepta nastavnih baza, kao i Hajduku na otvorenosti i suradnji.

– Za neke će se možda ova simbioza činiti čudnom, no društvene i humanističke znanosti itekako imaju opravdanost i u okviru sportskog djelovanja. Kroz izborni kolegij Stručna praksa u nastavnoj bazi studente će se upoznati s konkretnim praktičnim uvjetima u nastavnoj bazi i sposobiti ih za samostalno uočavanje i rješavanje složenijih praktičnih problema u stvarnom radnom okruženju. Za djecu polaznike Akademije kluba dobrobit suradnje se ogleda u znanstveno utemeljenom sustavnom

Ivan Kos, prof. Gloria Vickov i prof. Šimun Andelinović na potpisivanju ugovora Hajduka, Filozofskog fakulteta i Sveučilišta u Splitu

pedagoškom pristupu njihovom razvoju, usklajivanju njihovih sportskih, školskih i osobnih interesa i obveza te izgradnji njihovih karaktera, kako bi u budućnosti, neovisno o profesionalnom uspjehu, bili sposobljeni za život i rad, kvalitetne odnose s drugima te za samoosposobljavanje – kazala je dekanica Vickov, zahvalivši se i Odsjeku za pedagogiju te pročelnici

doc. Tonči Jukić, jednoj od pokretačica ove suradnje.

– Odsjek za pedagogiju Filozofskog fakulteta u Splitu već više od godinu dana uspješno surađuje s Hajdukom u procesu holističkog pristupa u radu s djecom i mlađima koji su polaznici Akademije kluba. Kao rezultat uočene potrebe intenzivnijeg uvođenja pedagogije u sport te cilju usmjerena od-

studena volontera u rad Kluba te širiti suradnju i na druge sportske klubove u Splitu s ciljem ostvarivanja dobrobiti djece sportaša u njihovu cijelovitu razvojnu – istaknula je doc. Jukić.

Predsjednik Ivan Kos je kao iznimno važno istaknuo povezivanje nogometa, odnosno sporta sa znanosti, što je jedan od glavnih ciljeva Kluba i u tom smislu je kazao da je Hajduk već prethodno potpisao sporazum s Kineziološkim fakultetom u Splitu, javivši još sličnih suradnji.

– Želja nam je pokazati kao Klub da je ovakav način suradnje pravi put i pokazatelj da možemo biti začetnik ovakvih procesa u Hrvatskoj. Ovim potpisom ugovora formaliziramo suradnju koja je već postojala i nastavljamo raditi stazama kojima smo krenuli. Vjerujem da ćemo ovim činom još više povezati naše institucije i nadam se da će najveće koristi imati buduće generacije sportaša, nogometaša i studenata – zaključio je predsjednik Uprave Hajduka Ivan Kos.

UNIST.HR

MEDUNARODNI SKUP 'PRAKTIČNA ZNANJA ZA STUDENTE'

Budući medicinari učili od nobelovca

Piše:

ALEN JUGINOVIĆ

PREDSEDNIK ORGANIZACIJSKOG ODBORA

Početkom travnja 2018. godine na Medicinskom fakultetu u Splitu drugu godinu za redom održao se međunarodni znanstveni skup Praktična znanja za studente. Cilj ove jedinstvene četverodnevne regionalne manifestacije - koju je Hrvatska liječnička komora kategorizirala kao Tečaj II. kategorije - jest pružiti studentima medicine, dentalne medicine i farmacije najvažnija praktična znanja potrebna za njihovu buduću karijeru. U organizaciji studentskih udrug Medicinskog fakulteta u Splitu i u suradnji sa samim fakultetom, od 5. do 8. travnja na skupu su sudjelovalo oko 500 studenata, profesora, volontera i ostalih zainteresiranih iz osam zemalja Europe, na preko 65 predavanja, radionica i ostalih aktivnosti. Među više od 70 domaćih i inozemnih predavača, iznimno je značajan bio dolazak dobitnika Nobelove nagrade za fiziologiju ili medicinu 1991. godine prof. Erwin Nehera i svjetskog stručnjaka za placebo efekt prof. Fabrizio Benedetti, koji su održali predavanja i radionicu. Prof. Neher je Nobelovu nagradu dobio zajedno s prof. Bertom Sakmannom za rad na funkciji ionskih kanala stanične i otkrivanje metode prijubljene elektrode, tzv. "Patch clamp" metode koja je omogućila snimanje malih ionskih struja kakve su struje pojedinih ionskih kanala.

Suradnici Organizacijskoga odbora bili su Miro Vuković, Ema Borovina i Karla Milanović iz Sekcije za Neuroznanost, Elena Čosić iz Studentskoga zbora, Kristina Ramljak iz CroMSIC-a te Ana Hrboka iz Zuboline. U organizaciji su sudjelovali Studentski zbor Medicinskoga fakulteta u Splitu, Studentska sekacija za hitnu medicinu, Zubolina, Udruga studenata farmacije i medicinske biokemije Hrvatske te Međunarodna udruga studenata medicine Hrvatske.

Na skupu koji organiziraju studentske organizacije Medicinskog fakulteta uz 500 studenata, profesora i volontera, te više od 70 inozemnih i domaćih predavača, sudjelovali su i dobitnik Nobelove nagrade Erwin Neher i stručnjak za placebo efekt Fabrizio Benedetti

Organizatori

Na čelu organizacije ove manifestacije bio je Alen Juginović, predsednik Organizacijskoga odbora, te član Neurosplita i Studentskoga zbora. Ostali članovi bili su Josip Melvan, potpredsjednici i glavni tajnik Organizacijskoga odbora, Miroslav Jelaska, dizajner i software developer, Lucija Oršulić, koordinatorica za PR, Hana Đogaš, koordinatorica za financije, Marija Vrdoljak, koordinatorica za smjer medicine, Robert Čepo, koordinator za smjer dentalne medicine, Tomislav Markotić, koordinator za smjer farmacije i Dijana Krišto, članica CroMSIC-a.

Suradnici Organizacijskoga odbora bili su Miro Vuković, Ema Borovina i Karla Milanović iz Sekcije za Neuroznanost, Elena Čosić iz Studentskoga zbora, Kristina Ramljak iz CroMSIC-a te Ana Hrboka iz Zuboline.

U organizaciji su sudjelovali Studentski zbor Medicinskoga fakulteta u Splitu, Studentska sekacija za hitnu medicinu, Zubolina, Udruga studenata farmacije i medicinske biokemije Hrvatske te Međunarodna udruga studenata medicine Hrvatske.

Dojmovi studenta

Za dojmove sa skupa pitali smo jednog od sudionika, studenta splitskog Medicinskog fakulteta Mira Vukovića:

- Sudjelovao sam na nekoliko radionica i predavanja i mogu reći da sam pozitivno iznenaden kvalitetom organizacije i predavanja. Naučio sam nove znanstvene činjenice i usavršio svoja praktična znanja. Nadam se da će i iduće godine moći prisustovati skupu i da će mi ova praktična znanja dobro doći u mojoj budućoj karijeri.

nja te Grada Splita, rektor Sveučilišta u Splitu prof. Šimun Andelinović, dekan Medicinskog fakulteta u Splitu prof. Zoran Đogaš i drugi uzvanici, koji su imali samo riječi hvala te cijekupnu organizaciju programom bogatog skupa.

Odmah nakon otvaranja prof. Neher je održao predavanje na temu "Ion Channels: Their Discovery and their Role in Biomedicine and Pharmacology" (Ionski kanali: njihovo otkriće i uloga u biomedicini i farmakologiji).

Kvalitetu ovog znanstvenog događaja prepoznali su Ministarstvo znanosti i obrazovanja, Ministarstvo zdravstva, Ured predsjednice Republike Hrvatske, Sveučilište u Splitu i Medicinski fakultet u Splitu, koji su velikodušno prihvatali pokroviteljstvo nad ovim skupom. Također, kvaliteta projekta je bila prepoznata i od tvrtki kao što su Pliva Hrvatska d.o.o., Belupo d.d. i Ljekarna Splitsko-dalmatinske županije, koji su bili sponzori. Uz pomoć Studentskog centra Split i tvrtke Naturalis d.o.o. pribavljeni su hrana i piće za sudionike. Više informacija o tijeku manifestacije dostupno je na web adresi www.prakticnaznanja.info.

Popularnost ovog skupa, kao i sama organiziranost, pozitivno su iznenadili mnoge

Erwin Neher na Medicini

Prof. Erwin Neher, dobitnik Nobelove nagrade u području medicine za otkrića o radu ionskih kanala, sastao se tijekom boravka u Splitu s prof. Šimunom Andelinovićem, rektorem Sveučilišta u Splitu i upravom Medicinskog fakulteta, dekanom prof. Zoranom Đogašem, prodekanima prof. Antonom Tonkićem, izv. prof. Renatom Pecotić i doc. Joškom Božićem, te Alenom Juginovićem, predsjednikom Organizacijskog odbora skupa Praktična znanja za studente.

Uz razgovore s domaćinima, prof. Neher je razgledao i izgrade Fakulteta te posjetio laboratorije, uz susret s djelatnicima te sveučilišne sastavnice.

domaće i inozemne studente i profesore, kao i timski rad koji su ostvarili brojni volonteri i nenastavno osoblje fakulteta. O pozitivnim reakcijama studenata najbolje govore rezultati ankete provedene elektronskim putem nakon završetka skupa, koji su bili odlični, kako za generalnu organizaciju, tako i za kvalitetu aktivnosti. Još jedan zanimljiv podatak je i vrijeme potrebno da se radionice popune nakon otvaranja prijava. Naime, u nepunih 10 minuta od otvaranja, gotovo 90 posto mjesta na radionicama je bilo popunjeno, što govori mnogo o potrebi za usavršavanjem praktičnih znanja studenata, kao i o popularnosti projekta.

Organizacijski odbor Praktičnih znanja za studente, sastavljen od deset studenata na volonterskoj bazi, želio bi zahvaliti svim pokroviteljima i sponzorima koji su prepoznali ovu vrijednu manifestaciju. Nadalje, iskrenu zahvalu upućujemo svim studentima i predavačima koji su ovaj skup organizirali na zavidnu razinu, a posebno nobelovcu prof. Neheru. Svi volonteri, kao i tehnička podrška na skupu, svoje su zadatke obavili profesionalno i bez pogrešaka.

Kao predsjednik Organizacijskoga odbora ovog skupa, osjećam izuzetan ponos i čast što smo zajedničkim snagama studenata, profesora i nenastavnog osoblja uspješno organizirali ovaj jedinstveni regionalni skup te se, uz iskrene zahvale svim sudionicima, od srca nadam da je ovo tek početak jedne velike znanstvene priče, kako za Medicinski fakultet i Sveučilište u Splitu, tako i za Republiku Hrvatsku. Da bi se to ostvarilo, potrebno se držati jednostavnog, ali dubokog načela:

Ako želiš doći negdje brzo - idi sam.

Ako želiš dogurati daleko - hajdemo zajedno.

21. TRIBINA INOVACIJE I TRANSFER TEHNOLOGIJE: PRIMJER DOBRE PRAKSE - TEHNIX

Gospodarenje otpadom - bolji život za sve

Uspješno povezivanje znanosti i visokog obrazovanja s malim i srednjim poduzetnicima nužan je predviđet, ne samo gospodarskog rasta, nego i razvoja lokalne i šire društvene zajednice. To nam potvrđuju iskustva razvijenih zemalja Europe i svijeta, prema kojima su usmjeravanje na inovativnost, istraživanje i razvoj važni za uspješan rast poslovnog sektora i gospodarstva u cjelini, rekao je prorektor za inovacije, transfer tehnologije i komunikacije Sveučilišta u Zagrebu **Miljenko Simpraga** na 21. tribini "Inovacije i transfer tehnologije", održane 11. travnja u auli Sveučilišta u Zagrebu.

Tribinom je predstavljena dobra praksa suradnje znanosti i visokog obrazovanja s gospodarstvom u području razvoja procesa kompostiranja biorazgradiva komunalnoga otpada između Fakulteta kemijskog inženjerstva i tehnologije Sveučilišta u Zagrebu i tvrtke Tehnix, vodeće u eko-industriji u Hrvatskoj i Europi te inovacijskog lidera

Tribinom je predstavljena dobra praksa suradnje znanosti i visokog obrazovanja s gospodarstvom u području razvoja procesa kompostiranja biorazgradiva komunalnoga otpada između Fakulteta kemijskog inženjerstva i tehnologije Sveučilišta u Zagrebu i tvrtke Tehnix, vodeće u eko-industriji u Hrvatskoj i Europi te inovacijskog lidera

Tribina o suradnji Sveučilišta u Zagrebu i tvrtke Tehnix

Mario Antonić, državni tajnik Ministarstva gospodarstva, poduzetništva i obrta, podsjetio je na mјere koje se provode javnim pozivima. Istaknuo je javni poziv "Povećanje razvoja novih proizvoda i usluga koji proizlaze iz aktivnosti istraživanja i razvoja", kojim je prikupljeno ukupno 139 zahtjeva za bespovratna sredstva u iznosu oko 1,4 milijarde kuna.

Najavio je javni poziv "GS integrator 2018" s proračunom od 150 milijuna kuna, a koji za cilj ima upravo transfer tehnologija i razvoj novih inovativnih proizvoda malih i srednjih poduzeća. Takoder je napomenuo da će uskoro krenuti novi javni poziv za novoosnovana mala i srednja poduzeća koji će, zbog prošlogodišnjeg velikoga interesa, imati proračun od 150 milijuna kuna. Antonić je rekao da su u Ministarstvu svjesni koliko je važno povezivati gospodarstvo i akademsku zajednicu te da imaju intenciju poprati inovacije od ideje do komercijalizacije proizvoda na tržištu.

Istaknuo je da na primjeru tvrtke Tehnix možemo vidjeti koliko tvrtka može biti uspješna, ako razvija vlastiti razvojni potencijal. Pritom je napomenuo da je cijelokupno gospodarstvo puno kompleksnije od jedne tvrtke, stoga uvijek rado prima sugestije, iskustva i znanja koja se mogu implementirati i kojima bi se moglo napraviti nešto dobro za cijeli sustav.

Antonić je podsjetio kako je u pripremi za drugo čitanje Zakon o podršci i potpori istraživanju i razvoju koji bi mogao stupiti na snagu prije ljeta. Svrha i cilj tog zakona je potaknuti suradnju gospodarskih subjekata s akademskom zajednicom, a vrijednost tih projekata priznala bi se kao porezna olakšica.

Ovom tribinom Sveučilište u Zagrebu želi predstaviti potencijal u prijenosu znanja na poslovne subjekte koji žele izći na tržište sa svojim inovativnim proizvodima. Namjera je potaknuti i druge zainteresirane da se uključe u partnerski odnos sa Sveučilištem te da iskoriste potencijal znanosti i visokog obrazovanja za svoj razvoj.

Tribina je organizirana u suradnji s Akademijom tehničkih znanosti Hrvatske, vodećom kreativnom i inovativnom multidisciplinarnom zajednicom znanstvenika inženjerskih struka, koja teži razvoju tehničkih znanosti i prijenosu tehničkih znanja važnih za probitak i napredak hrvatskoga gospodarstva i dobrobit ljudi.

Tribine o transferu tehnologija i inovacijama na Zagrebačkom sveučilištu postale su tradicionalne

smo sebi, svojoj obitelji, prijateljima i svima drugima stvorili bolje uvjete za život. Jedan je korak k ostvarenju navedenoga, smatra Horvat, bitno unaprijediti dosadašnji model gospodarenja komunalnim otpadom u Republici Hrvatskoj, te nastaviti suradnju na razvoju i primjeni najboljih tehnologija reciklaže, kompostiranja i proizvodnje RDF goriva.

Novi javni pozivi

Osim toga, Horvat smatra nužnim predlagati Vladi Republike Hrvatske i Ministarstvu zaštite okoliša najbolja tehnološka rješenja za održivi razvoj Hrvatske te ih poticati da podrže projekte koji štite podzemne vode i zrak, te koji postižu kružnu ekonomiju u gospodarenju otpadom.

Đuro Horvat, osnivač i vlasnik Tehnixa

Državni tajnik u Ministarstvu gospodarstva Mario Antonić

SASTANAK S PREDSTAVNICAMA KROVNIH BRITANSKIH INSTITUCIJA VISOKOGA OBRAZOVANJA

Predstavnici sastavnica zagrebačkog sveučilišta dobili su informacije o suradnji s Velikom Britanijom

Aida Salamanca,
direktorica
British Councila u
Hrvatskoj

Jačanje suradnje s Ujedinjenim Kraljevstvom

Piše
TATJANA KLARIĆSnimio
DAMIR HUMSKI

Uzuli Sveučilišta u Zagrebu 16. travnja održanje sastanak Uprave i predstavnika Sveučilišta u Zagrebu s predstvincama uglednih britanskih institucija iz područja visokoga obrazovanja, direktoricom za obrazovanje i društvo British Councila, profesoricom Jo Beall i direktoricom Universities UK International Vivienne Stern.

Sastanak se održao na inicijativu British Councila u Hrvatskoj, međunarodne organizacije Ujedinjenoga Kraljevstva za kulturne i obrazovne veze, a cilj sastanka bio je pružiti predstvincima hrvatskih sveučilišta i sastavnica uvid u viziju i aktualne međunarodne prioritete britanskoga sektora visokoga obrazovanja, kao i pružiti gošćama priliku da se pobliže upoznaju s međunarodnim izazovima i prioritetima hrvatskoga visokoga obrazovanja

Predstavnici Sveučilišta u Zagrebu i British Councila na skupu u rektoratu

Susretu je nazočila i direktorka British Councila u Hrvatskoj Aida Salamanca koja je naglasila važnost stvaranja jakih bilateralnih odnosa između hrvatskih i britanskih sveučilišta. To je moguće uz razgovor i suradnju te jačanje postojećih odnosa na način da proširimo pojedinačne

suradnje fakulteta na sveučilišta, smatra Salamanca.

Erasmus+ i Brexit

- Nakon Brexita, bitno nam je pronaći odgovarajuće partnerne koji će sudjelovati u programima koji podupiru istraživačku suradnju i razmjenu studenata - kazala je

Vivienne Stern. Pojasnila je da Velika Britanija ima dugu povijest razmjene studenata te da je njihov nacionalni cilj udvostručiti udio studenata u Ujedinjenom Kraljevstvu koji provode određeno vrijeme u inozemstvu, bilo u vidu studiranja, rada ili volontiranja. Smatra da je "neophodno osigurati studentima da u sklopu zaokruženoga visokoga obrazovanja imaju neki uvid u druge dijelove svijeta i različite načine razmišljanja i pogleda u različitim dijelovima Europe i šire". Najavila je da će se u novom izvješću *Gone international* objaviti rezultati u kojima je vidljivo da studenti koji odlaze u inozemstvo imaju veliku korist od tog iskustva: imaju vještine koje poslodavci traže, imaju širi pogled na svijet te su se upuštanjem u nepoznato okruženje dokazali kao osoba koja se može prilagoditi i nositi s novim situacijama te se zahvaljujući tim vještinama brže zapošljavaju. Zbog toga istražuju načine kako bi britanskim sveučilištima pronašli dobre putove za razmjenu studenata između Velike Britanije i Hrvatske.

Stern i Beall naglasile su da prijelazni period jamči da Velika Britanija ostaje dio Erasmus + do 2020. godine,

a isto tako i dio Obzora 2020. Rekle su i da na britanskim sveučilištima postoje ljudi koji nisu sigurni mogu li sudjelovati u tim programima i slati studente na razmjenu, no upozorile su da nema razloga za zabrinutost jer se do akademске godine 2020./2021 mogu odobravati programi mobilnosti za nastavnike i studente. Ukažale su na mogućnost korištenja Erasmus razmjena kao mosta kojim će se uspostaviti institucionalna partnerstva kako bi se omogućila daljnja suradnja i nakon prijelaznoga razdoblja. Name, razmjenom se studenata nužno upoznaju i sveučilišni odjeli te je važno prepoznati priliku i graditi te odnose koji mogu voditi i do suradnje na poslijediplomskim razinama i zdržanim studijima.

Ulaganje u znanost

Dobri temelji suradnje Hrvatske s Velikom Britanijom već postoje, a u prilog tome govori podatak o 3000 koautorских članaka između britanskih i hrvatskih sveučilišta od 2012. do 2017. godine. Osim toga indikator citiranosti tih radova je znatno veći od hrvatskoga, ali i britanskoga prosjeka, stoga su Stern i Beal zaključile da postoji čvrsto polazište za daljnje suradnje i

znanstvene rade.

Rektor Damir Boras rekao je da hrvatski znanstvenici te uspjehe ostvaruju unatoč vrlo malom izdvajajući države za znanost i visoko obrazovanje te je rekao da se nuda kako će se u budućnosti to popraviti jer imamo vrhunske profesore i znanstvenike koji svojim radom obogaćuju našu zemlju te je čine prepoznatljivom u svijetu.

Stern je nadodala da je iznimno važno da svaka zemlja ima nacionalno finansiranje te da Velika Britanija ima izvrsnu znanstvenu bazu zato što je njihova vlada uložila u znanost. Pojasnila je da su imali politiku koja je potaknula kvalitetu istraživanja utemeljenu na procjenama izvrsnosti.

Nacionalne se vlade ne mogu odreći odgovornosti za postavljanje znanosti na čvrste temelje jer je ona zadužena za to kao i za to da budete konkurenčni u natječajima za europske projekte i fondove. Tek tada se možete ravnopravno natjecati - zaključila je.

Sastankom su se identificirali problemi i ideje pojedinih fakulteta i Sveučilišta koji će poslužiti kao plan budućega rada i dalnjih razgovora kako bi se ojačale postojeće veze i uspostavile nove.

PRVI JAVNOZDRAVSTVENI PORTAL ZA STUDENTE U REPUBLICI HRVATSKOJ

Za zdravlje pitaj Andriju!

Od 7. travnja proradio je prvi javnozdravstveni portal namijenjen studentima u Republici Hrvatskoj, nazvan "Pitaj Andriju!" Portal na adresi <http://pitaj-andriju.com> kreirala je Studentska sekcija za javno zdravstvo Andrija Štampar u suradnji sa Školom narodnoga zdravlja Andrija Štampar, potaknuti činjenicom o nedostatku mogućnosti dobivanja odgovora na pitanja koja zanimaju mlade. Portal predstavlja izvor rele-

vantnih stručnih i znanstvenih informacija iz područja zdravlja i zdravstvene zaštite.

Portal je zamišljen kao mjesto na kojem će studenti, a i ostali građani, moći anonimno postavljati pitanja vezana za zdravje te na njih dobiti odgovor. Po principu studenti za studente studenti medicine će pod mentorstvom nastavnika Škole narodnoga zdravlja Andrija Štampar Medicinskoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu i suradnika odgovarati na pitanja koja zanimaju mlade.

Posjetitelji stranice imat će uvid u sva postavljena pitanja i odgovore te će se u edukativnim člancima moći informirati o različitim temama iz područja javnoga zdravstva.

Na portalu je postavljeno nekoliko općenitih kategorija, kao što su cijepanje, psihološka pomoć, ovisnosti, prehrana i sport, spolno i reproduktivno zdravlje, zdravstvena zaštita studenata... kako bi se osigurala sveobuhvatnost teme. S vremenom je planirano broj kategorija

širiti i nadopunjavati bazu te učiniti sadržaj preglednijim i dostupnijim. Odgovori su prevenstveno informativnoga karaktera, ali temeljeni na stručnim i znanstveno uteženim činjenicama.

Slijedeći ideju i principe akademika Andrije Štampara da je mjesto djelovanja liječnika zajednica, a ne liječnička ordinacija, i na ovaj se način nastoji ući u samu zajednicu u duhu 21. stoljeća putem elektroničkih medija.

SUSRET UPRAVE SVEUČILIŠTA I NOVOG VODSTVA ZAVODA ZA JAVNO ZDRAVSTVO

Splitu treba studentska ambulanta

Rektor Sveučilišta u Splitu prof. Šimun Andelinović sastao se s novoizabranom ravnateljicom Nastavnog zavoda za javno zdravstvo Split-sko-dalmatinske županije dr. Željom Karin. Sastanku su prisustvovali prorektor prof. Marko Rosić i predstavnik Studentskog zabora, student Ivan Jagnjić, a razgovaralo se o mogućnosti otvaranja studentske ambulante u Splitu.

– Postoji želja da se udružne snage i da napravimo takav iskorak kako bi studenati na jednom mjestu dobili kvalitetnu primarnu zaštitu koja ima preventivnu ulogu, ali po potrebi i mogućnostima i kurativnu zaštitu, od-

nosno liječnika opće prakse. Također, u okviru studentske ambulante djelovala bi savjetovališta studenata – kazao je rektor Andelinović, naglasivši kako se trenutno kao moguća lokacija razmatra prostor Sveučilišta u Ulici Rudera Boškovića, koji ima dovoljno kapaciteta, blizu je svim studentima, a s druge strane pruža mogućnost privatnosti.

Na zajednički projekt spremljena je i ravnateljica Karin, koja je istaknula kako se u njihovu radu sa studentima već prije pokazala potreba za otvaranjem studentske ambulante, s obzirom da im se često obraćaju, naviknuti dolaziti na sistematske pregledne i psihološka savjetovanja.

– Nažalost, specijalisti primarne zdravstvene zaštite nemaju mogućnost pružanja kurativne zdravstvene zaštite, odnosno ne mogu propisati lijek. Nadam se da će se to promjeniti tako da bi mogli pružati cijelovitu uslugu. Naročito je dragocjeno naše veliko iskustvo u radu sa studentima s invaliditetom – kazala je dr. Karin.

ISTRAŽIVAČKI KOLOKVIJI ZNANSTVENOG CENTRA IZVRSNOSTI ZA ŠKOLSKU EFEKTIVNOST I MENADŽMENT

Kako postati 'vidljiv' u svijetu znanosti

Piše:

NIKŠA ALFIREVIĆ

Znanstveni centar izvršnosti za školsku efektivnost i menadžment (ZCI), u suradnji sa svojim članicama – Ekonomskim fakultetom u Zagrebu i Ekonomskim fakultetom u Splitu te Sveučilištem u Zadru, kao partnerskom institucijom, angažira se u povećanju međunarodne vidljivosti hrvatskih društveno-humanističkih znanosti, kao i kapaciteta za provedbu istraživačkih aktivnosti u navedenim znanstvenim područjima. Stoga je u Zadru 9. i 10. travnja potakao organizaciju istraživačkog kolokvija, namijenjenog mlađoj populaciji istraživača, kao i urednicima znanstvenih časopisa iz društveno-humanističkih znanstvenih područja. Slično događanje – istraživački kolokvij održan je i 11. travnja na Ekonomskom fakultetu u Splitu.

Središnje mjesto na ovim događanjima zauzele su interaktivne radionice koje je održala konzultantica ugledne svjetske izdavačke kuće Elsevier, dr. inž. Katarzyna Gaca. Dr. Gaca je urednica znanstvenih časopisa

iz Hrvatske i Slovenije pri-bližila kriterije za indeksiranje publikacija u referentnoj bazi SCOPUS te prezentirala praktične scenarije za korištenje SCOPUS-a u uredničkom radu. U drugoj radionici, namijenjenoj mlađoj istraživačkoj populaciji, a koja je privukla veliku pozornost djelatnika Sveučilišta u Zadru te Ekonomskog i Filozofskog fakulteta u Splitu, dr. Gaca je izložila načela uspješne izrade znanstvena rada, kao i dobre prakse publiciranja znanstvenih rada u najboljim svjetskim časopisima.

Iako ovo nije prva prigoda u kojoj predstavnica Elseviera održava edukativne radionice u Hrvatskoj, ovo se događanje izdvaja posebno naglašenom orientacijom na praktične probleme urednika znanstvenih časopisa, kao i sudjelovanjem predstavnika znanstvenih časopisa iz slovenske akademске zajednice.

Na istraživačkom kolokviju je sudjelovala i izv. prof. Vlatka Škokić, znanstvenica-povratnica iz Velike Britanije na Ekonomski fakultet u Splitu. Izložila je načela kvalitativne znanstveno-istraživačke metodologije te demonstrirala uporabu vodećeg softverskog

Kolokvij Znanstvenog centra izvršnosti za školsku efektivnost i menadžment

Prof. Vlatka Škokić govorila je o iskustvima iz Velike Britanije

Katarzyna Gaca govorila je o bazi SCOPUS

paketa za analizu kvalitativnih podataka NVivo.

Ovom prigodom, na Sveučilištu u Zadru, održana je i interna istraživačka radio-nica projekta Komparativno istraživanje obrazovnog menadžmenta i vodenja te potpornih obrazovnih politika u malim europskim zemljama, koji se provodi u okviru Znanstvenog centra izvršnosti. Na njoj su sudjelovali prof. Jurica Pavčić, voditelj ZCI-ja i upravo izabrani dekan Ekonomskog fakulteta u Zagrebu, prof. Dijana Vićan, rektorica Sveučilišta u Zadru, prof. Nikša Alfrević, voditelj projekta, te Águst Hjortur Ingþórsson iz Islandskog istraživačkog centra.

Na ovaj se način nastavlja i suradnja ZCI-ja s uglednim stručnjacima iz područja obrazovanja u Hrvatskoj i svijetu, pri čemu se očekuje i skora publikacija rezultata istraživanja u novoj uređenoj znanstvenoj knjizi.

Znanstveni centar izvršnosti za školsku efektivnost i menadžment nastavlja sa svojim angažmanom u podizanju kapaciteta za istraživački rad u društvenim i humanističkim znanostima u Hrvatskoj te najavljuje i namjeru organizacije novih posebnih događanja u 2018. godini.

UREĐENA NOVA DVORANA U SVEUČILIŠNOJ KNJIŽNICI

Senatskoj vijećnici ime don Frane Bulića

Senat Sveučilišta u Splitu svoju je 54. sjednicu, a takva će praksa biti i ubuduće, održao u četvrtak, 29. ožujka, u novoj vijećnici Senata koja nosi naziv istaknutog arheologa i povjesničara don Frane Bulića.

Novouređena vijećnica nalazi se u južnom dijelu Sveučilišne knjižnice u Kampusu. Imala je 80 sjedećih

mesta, a po potrebi se broj mesta može i povećati.

Opremljena je suvremenom audiovizualnom opremom i može se koristiti za različite skupove i kongrese. Površina vijećnice je oko 250 četvornih metara, s dodatnim prostorom na dvije galerijama površine od po 35 kvadrata.

UNIST.HR

PRIZNANJE HRVATSKIM STRUČNJACIMA IZ UN-OVE ORGANIZACIJE ZA ZNANOST I OBRAZOVANJE

UNESCO-ova katedra u Zagrebu do 2022.

PRIREDIO
IVAN PERKOV

UNESCO je nedavno odobrio produženje rada UNESCO-ove katedre za slobodno kretanje osoba, migracije i interkulturni dijalog Sveučilišta u Zagrebu do 2022. godine.

Migracije su danas jedan od najaktualnijih globalnih izazova. Njihova je važnost neosporna bez obzira govorimo li o regionalnim kretanjima između država koje međusobno dijele niz pravnih, političkih, gospodarskih i kulturno-ističkih karakteristika - kao što to čine države članice Europske unije - ili o kretanjima iz zemalja u razvoju u visoko razvijene zemlje. Jedan od razloga zašto je Republika Hrvatska željela postati članica Europske unije bila je upravo želja da postanemo dio unutarnjeg tržišta Unije u kojem je omogućeno slobodno kretanje građana. S druge strane, "izbjeglička kriza" u Europskoj uniji 2015./2016. godine upravo je posljedica velikih migracijskih kretanja u Europu i nespremnosti Europe da na izazove tih kretanja odgovori na brz i učinkovit način, sukladno standardima zaštite temeljnih ljudskih prava.

Osnivanje UNESCO-ove

Katedra za slobodno kretanje osoba, migracije i interkulturni dijalog, osnovana 2014., nastavit će raditi i u novom četverogodišnjem razdoblju, do 2022.

katedre za slobodno kretanje osoba, migracije i interkulturni dijalog 2014. godine na Sveučilištu u Zagrebu ključanje korak sudjelovanja Sveučilišta u Zagrebu o ovoj globalno važnoj temi. Katedra je osnovana na četiri godine pa je prošlo jedna obavijest UNESCO-a o produženju rada Katedre na sljedeće četiri godine, do svibnja 2022. godine, izvrsna vijest koja potvrđuje kvalitetu dosadašnjeg rada Katedre i omogućuje njezine daljnje aktivnosti čiji je cilj napredak istraživanja, podučavanja i međunarodne suradnje u području slobode kretanja i migracija.

Nositeljica Katedre, prof. Iris Goldner Lang nastavit će voditi Katedru u dalnjem

četverogodišnjem razdoblju u kojem planira nastaviti niz međunarodno prepoznatljivih aktivnosti započetih u protekle četiri godine. Katedra tako planira nastaviti podučavanje iz područja slobode kretanja i migracija, u okviru dva predmeta koji se na engleskom jeziku izvode na petoj godini studija prava na Katedri za europsko javno pravo Pravnog fakultetu u Zagrebu – EU Migration Law and Policy te EU Internal Market Law. Oba predmeta započela su kao Jean Monnet moduli koje je Europska komisija dodijelila nositeljici UNESCO-ove katedre i oni svake godine privlače sve veći broj domaćih i stranih studenata zainteresiranih za ove teme. Kvalitetnom

Iris Goldner Lang

i cjelovitom pristupu nastavi i studentima na oba predmeta pridonose i gostujuća predavanja međunarodno priznatih

stučnjaka iz područja migracijskog prava i prava slobode kretanja, koja se svake godine organiziraju u okviru nastave na oba predmeta.

UNESCO-ova katedra također je u proteklom razdoblju na Sveučilištu u Zagrebu održala dvije međunarodne konferencije. Prva konferencija, pod nazivom "Current Issues in EU Migration, Asylum and Free Movement Law" održana je u svibnju 2015. godine, u suradnji s Katedrom za europsko javno pravo i Hanns Seidel

Stiftung i okupila je osam izlagaca, među kojima su bili vođeci stručnjaci kao Cathryn Costello sa Sveučilišta Oxford, Daniel Thym s Universität Konstanz i Madeline Garlick iz UNHCR-a. Druga konferencija UNESCO-ove katedre, pod nazivom "Refugees: Regional Approaches to Global Challenges", održana je, u suradnji s Katedrom za europsko pravo, Hanns Seidel Stiftung i ambasadom SAD-a u RH, u prosincu 2016. godine. Među trinaest izlagaca, na konferenciji bilo je troje profesora iz SAD-a (među njima i Deborah Anker s Harvard Law School), devet profesora iz Europe i jedna izlaginjačica iz Turske. Obje konferencije imale su iznimno velik odaziv, svaka s oko 150 registracija, i u potpunosti popunile aulu Sveučilišta. Sudionici su uključivali velik broj sudaca, državnih službenika i dužnosnika, odvjetnika i predstavnika civilnog društva.

U sljedećem četverogodišnjem razdoblju UNESCO-ova katedra planira nastaviti nizati nastavne, istraživačke i konferencijske aktivnosti s ciljem poticanja diplomskih i doktorskih studenata na usavršavanje i istraživanje u ovom području i s općim ciljem senzibilizacije hrvatske javnosti za ove teme i promocije temeljnih ljudskih prava.

United Nations
Educational, Scientific and
Cultural Organization

- UNESCO Chair on Free Movement of People, Migration and Inter-Cultural Dialogue
- The University of Zagreb

ŠKOLA NARODNOG ZDRAVLJA 'ANDRIJA ŠTAMPAR' SUORGANIZATOR KONFERENCIJE U SJEDIŠTU UJEDINJENIH NARODA

Starenje i dugovječnost u 21. stoljeću

Globalna bioetička inicijativa i ŠNZ 'Andrija Štampar' zagrebačkog Medicinskog fakulteta u sjedištu UN-a su sa znanstvenih, političkih i etičkih aspekata sagledali starenje i dugovječnost u suvremenom svijetu

Usjedištu Ujedinjenih naroda na East Riveru u New Yorku od 13. do 15. travnja održana je konferencija "Starenje i dugovječnost u 21. stoljeću: znanost, politika i etika". Organizatori konferencije bili su Globalna bioetička inicijativa (Global Bioethics Initiative) i Medicinski Fakultet Sveučilišta u Zagrebu - Škola narodnog zdravlja "Andrija Štampar".

U protokolu otvaranja skupa sudjelovalo je, uz predstavnike ostalih veleposlanstava i stalni predstavnik Republike Hrvatske pri Ujedinjenim narodima veleposlanik Vladimir Drobničak. Ravateljica ŠNZ-a "Andrija Štampar" profesorica Mirjana Kujundžić Tiljak u uvodnom izlaganju pozdravila je sudionike konferencije i sudjelovala u panel-diskusiji o zdravstvenoj skrbi na kraju života. Posebno je istaknula činjenicu da je Andrija Štampar ne samo jedan od osnivača

Svjetske zdravstvene organizacije nego i autor još uvijek važeće definicije zdravlja i statuta Svjetske zdravstvene organizacije. Kao argument u prilog aktualnom značaju velikog hrvatskog liječnika, znanstvenika i promicatelja zdravstva, citirala je recentni uvodnik glavnoga urednika "Lanceta" Richarda Horton-a o Andriji Štamparu.

Profesor Stjepan Orešković, potpredsjednik GBI-a, u zaključnom je izlaganju na plenarnoj sjednici istaknuo značaj istraživanja utjecaja pet vodećih tehnoloških kompanija na zdravlje i zdravstvene tehnologije. Kako je rekao, Apple, Microsoft, Amazon, Facebook i Google lideri su u upravljanju zdravstvenim i medicinskim podacima i kreiranju Big Data

testvaranju novih tehnoloških aplikacija i alata koji uspostavljaju novu korporativnu, ali i socijalnu arhitekturu u organizaciji, realizaciji te finansiranju zdravstvenih usluga.

Ovaj jedinstveni skup okupio je predstavnike vodećih tehnoloških kompanija koje značajno investiraju u istraživanja svih aspekata starenja, dugovječnosti te tehnologija i procedura koje utječu na produženje života kao što su Merck Pharmaceuticals (generalni pokrovitelj konferencije), BioTei i Astellas.

U radu konferencije sudjelovali su visoki predstavnici nekoliko agencija Ujedinjenih naroda. Dr. Nata Menabde, iz-

vršna direktorka ureda Svjetske zdravstvene organizacije u Ujedinjenim narodima posebno je govorila o ulozi i doprinisu profesora Andrije Štampara u osnivanju i definiranju dugoročne strategije globalnog zdravlja. Predstavnici vodećih sveučilišta iz SAD-a i svijeta (Columbia, New York University-Mount Sinai, Dartmouth, Cornell) te predstavnici Agencije za lijekove SAD-a (Food and Drug Administration - FDA). Sudjelovali su i voditelji nacionalnih udruga pacijenata uključujući i Hrvatsku udrugu za promicanje prava pacijenata.

Ovaj skup nastavak je suradnje Globalne Bioetičke Inicijative i Škole narodnog zdravlja "Andrija Štampar" Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu započete 2016. godine Međunarodnom ljetnom školom i konferencijom bioetike organiziranom u Dubrovniku.

Konferencija o starenju i dugovječnosti u UN-u u New Yorku

Sudionici panel diskusije na konferenciji u organizaciji Globalne bioetičke inicijative i Škole narodnog zdravlja 'Andrija Štampar' Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu

ODOBREN PROJEKT MOBILNOSTI ERASMUS+ ZA PROGRAMSKE ZEMLJE (EU) ZA 2018.

Sveučilištu u Zagrebu rekordna sredstva

Sveučilištu u Zagrebu odobren je projekt mobilnosti Erasmus+ za programske zemlje (EU) za 2018. godinu. Erasmus+ projektnu prijavu piše, projekt prijavljuje i provodi središnji Ured za međunarodnu suradnju Sveučilišta u Zagrebu, a Agencija za mobilnost i programe EU (AMPEU) odobrava projektnu prijavu i dodjeljuje raspoloživa finansijska sredstva (www.mobilitost.hr). Iznos sredstava odobren Sveučilištu u Zagrebu je oko 35 posto ukupnoga dostupnog proračuna za KA103 aktivnost na razini Hrvatske. I dalje je prioritet studijski boravak studenata (SMS) za koji se odobrava 70 posto ukupno raspoloživoga proračuna (pet puta manje nego u 2017.).

Za projekt Erasmus+ 2018-1-HR01-KA103-046931 Sveučilištu u Zagrebu su odobrena nepovratna finansijska sredstva u iznosu od 3.106.895 eura za razdoblje od 1. lipnja do 30. rujna 2018. (oko 23 milijuna kuna, konačan iznos

ovisi o tečaju na dan uplate). Senat Sveučilišta je 10. travnja 2018. rektoru prof. **Damiru Borasu** dao suglasnost za privat dodijeljenih sredstava i potpis projektnog ugovora. U odnosu na prošlogodišnji projekt ukupno povećanje budžeta za 2018. iznosi 30 posto!

Pregled po projektnim aktivnostima i odobrenim iznosima za pojedine aktivnosti:

1. SMS – studentski studijski boravak: 1.980.000 eura za 720 mobilnosti – odobren oko 25 posto veći budžet u odnosu na projekt iz 2017.

2. SMP – studenti stručna praksa: 715.000 eura za 260 mobilnosti – odobren oko 47 posto veći budžet u odnosu na projekt iz 2017.

3. STA – nastavno osoblje

za održavanje nastave: 84.150 eura za 90 mobilnosti – odobreno oko 83 posto više mobilnosti i pripadajući veći budžet u odnosu na projekt iz 2017.

4. STT – nastavno i ne(nastavno) osoblje za stručno usavršavanje: 81.345 eura za 87 mobilnosti – odobren 24 posto veći budžet u odnosu na projekt iz 2017.

Središnji Ured za međunarodnu suradnju je natječaj za aktivnost studentski studijski boravak – SMS 2018. – već proveo. Fakultetska povjerenstva izradila su rang-liste studenata, a finansijska potpora odobrena je na temelju rang-lista fakultetskih povjerenstava, a proporcionalno broju upisanih studenata na pojedinoj sastavnikici, te broju

odobrenih prijava. Zbog manjeg odaziva studenata na natječaj u ovoj godini a povećanja proračuna za Erasmus+ program, stipendirani su svi studenti koji su u rang-listama odabrani od svojih sastavnica. Rezultati po sastavnicama, te ostali detalji o izabranim studentima i odobrenim finansijskim potporama objavljeni su na mrežnim stranicama Sveučilišta u Zagrebu, na adresi www.unizg.hr/nc/vijest/article/erasmus-rezultati-natjecaja-za-studente-studijski-boravak-zak-godinu-201819.

Studenti kojima je odobrena finansijska potpora, u tablici su označeni plavom bojom, te se za njih automatski smatra da prihvaćaju stipendiju i odlazak na razmjenu. U slučaju odustanka studenta, mjesto se dodjeljuje sljedećem studentu na rang-listi. Odvojeno su na istoj adresi objavljeni i rezultati natječaja za studente slabijeg socioekonomskog statusa.

UNIZG.HR

tete (EQAR) i Europskoj udruzi za osiguravanje kvalitete u visokom obrazovanju (ENQA).

Nadalje, prvi je ciklus reakreditacije zaokružen izdavanjem publikacije Analiza petogodišnjeg ciklusa reakreditacije (2010. - 2015.) koja sadrži mnóstvo vrijednih podataka o hrvatskim visokim učilištima i njihovoj djelatnosti. Započeta je i pokušna provedba reakreditacije prema unaprijedenom modelu i kriterijima, a u skladu s planovima, provodila se i rea-

kreditacija doktorskih studija.

Agencija je također krajem prošle godine primila napredni MAMFORCE standard za provođenje rodnih i obiteljskih politika te, po drugi put, Povelju za poseban doprinos u edukaciji i promociji kvalitete Hrvatskog društva za kvalitetu.

Cjelokupan pregled aktivnosti i planova za iduću godinu dostupan je na poveznici www.azvo.hr/images/stories/publicacije/godisnje_izvjesce_2017_HR_web.pdf.

VISOKO ŠKOLSTVO U JEDNOM DOKUMENTU

Objavljeno godišnje izvješće AZVO-a

Agencija za znanost i visoko obrazovanje objavila je nedavno Godišnje izvješće za 2017. godinu i Plan aktivnosti za 2018. godinu.

Kako stoji u objavi AZVO-a, tijekom 2017. godine provedene su brojne aktivnosti i ostvareni vrijedni rezultati tog državnog tijela. Obnovljeno je članstvo u krovnim europskim udruženjima za osiguravanje kvalitete-Europskom registru agencija za osiguravanje kvali-

EdUca

Piše INES SABALIĆ

Inovacija tjera EU strahove

U Bruxellesu su sada najčešće debate – što ćemo nakon 2020. godine? Što će biti naša, europska vizija? Što želimo od sebe i za sebe? Želimo li ostati u vrhu svjetskog ekonomskog rasta ili je cijena za to previela? Trebaju li nam novi migranti da obnovimo demografsku sliku Europe i ako da, koliko desetaka milijuna? Hoćemo li preživjeti bez imigracija? Hoćemo li preživjeti migracije? Kako god, tema obrazovanja u ovim raspravama mnogo je jača nego ikada prije.

Još uvijek smo u strateško-proračunsko-projektnom razdoblju nazvanom "Europa 2020". Taj program, "Europa 2020", pisan je prije desetak godina, kad je skoro cijelu Uniju tresla velika finansijska i ekonomска križa i kad se tražila strategija oporavka. Glavni pojmovi, "buzz words" oko kojih se zadnjih deset godina sve vrti su: pametno, održivo, inkluzivno. I obrazovanje je bilo usmjeravano na prilagodbu koja bi vodila pametnom i održivom rastu.

Smatralo se – i još se tako misli – da će veća povezanost stvarnog života, koji će diktirati svoje potrebe i akademije, rezultirati boljim, realnim školovanjem. Cilj, pak, takva školovanja je lakše zapošljavanje. Evo, prošlo je vrijeme i što smo vidjeli: zapošljavanje mladih, bez obzira na kojem su stupnju završili škole, i dalje je najlošiji segment rasta u Europi. Dobro, ni jedan IT stručnjak ne mora se bojiti da će ostati bez kruha, ali mnogi strepe.

Izazovi migracija

Svijet mladih fragmentiran je kratkoročnim ugovorima i nesigurnim angažmanima, te devalorizacijom ili perspektivom nestajanja cijelih struka. Vozači kamiona, na primjer. Tko bi rekao da će oni ostati bez posla, ali hoće, od svih samovozećih vozila, najprije će na cestu masovno kamioni. Jest paradoksalno, ali je tako: ono što će potjerati vozače kamiona iz dosad sigurnog posla jest inovacija.

Inovacija, ujedno, "buzz word" koja se najčešće spominje kad se govori o razdoblju nakon 2020. Koga zanima što će biti poslije, koji će se pravac odabrati, prema čemu se orijentirati, ta dva pojma već su odabrana za buduću strategiju. Dakako da te riječi nisu nove, ali odnedavno se upotrebljavaju u mnogo jačem značenju nego ranije, i mnogo širem kontekstu.

Na primjer, ponešto slab snaga riječi "inkluzivnost". Prije nekoliko godina, univerziteti ili radni projekti hvaljeni su zbog inkluzivnosti. A baš nedavno, Reuters

va lista najboljih sveučilišta u Europi pobrojala ih je baš po inovativnosti.

Spomenute debate vode se po bruxelleskim institucijama, "think tankovima", konferencijama ili nekih drugim forumima. Glavna preokupacija je da Europska unija ostane ekonomski jaka, prvenstveno njezine stožerne zemlje, ali i ostale članice. To je filter kojim se analiziraju mogući scenariji i stvara strategiju. Pitanja su vrlo otvorena i duboko analizirana, kao na primer: cijela Europa stoji demografski vrlo loše, ali jesu li ne-europski migranti rješenje? Ako za većinu poslova za koje nam je potrebna radna snaga predvidamo skok u automatizaciju, tj. umjetnoj inteligenciji, onda se možemo snaci i s nizim prirodnim prirastajem.

Isto tako, ako u Europu uđu stanovnici koje nekolicino generacija nećemo moći integrirati u svijet rada, opet ćemo se morati osloniti na umjetnu inteligenciju.

Ako se oslonimo na umjetnu inteligenciju, to je vjerojatno novo veliko polje ekonomskog rasta. Da bismo ga potakli, trebaju nam inovacije, inovacije, inovacije. Fleksibilnost i inovacije.

Utrka za originalnošću

Ukoj god grani, segmentu, sektoru, od ezoteričnih humanističkih disciplina do egzaktne i visoke znanosti, pritisak će biti da se smisli nešto novo i originalno. Posveđakle sigurno da će se u narednih 10-ak godina od europskih sveučilišta tražiti da se istaknu u području inovacija. Tko će se moći iskazati inovativnim idejama, rast će mu ugled i sposobnost umrežavanja, pa i zarade. Ako se na taj vlast, pak, ne ukra, ispadaju se iz utrke. Postalo je jačo teško.

Istodobno, od sistema obrazovanja traži se još nešto, da osigura integraciju migrantske djeci koja će vjerojatno ostati u Europi. Ovaj val sirijske migracije neka je vrsta "pokazne vježbe" da se vidi koliko škola treba izgraditi, koliko učitelja školovati na milijun novih stanovnika. Ali, sigurno je, izvan svake sumnje, da integracija u društvo i te djece, pa i njihovih roditelja, prvenstveno ide školskim sustavom.

Ukratko: ne zna se koliko će automatizacija promijeniti tržiste rada i tržiste obrazovanja, ne zna se hoće li biti novih, milijunske, migrantske valova u Europu u narednih deset godina. Ali zna se da se iz defetizma, loših poslova i straha od budućnosti možemo izvući samo ako nešto sami smislimo. I to će biti i osnova novih europskih strategija.

SVEUČILIŠTE U SPLITU
FAKULTET ELEKTROTEHNIKE, STROJARSTVA
IBRODOGRADNJE OBJAVLJUJE

ISPRAVAK DIJELA NATJEČAJA

Objavljenog u "Universitasu" koji izlazi kao podlistak "Slobodne Dalmacije" i "Narodnim Novinama" 30. ožujka 2018. godine i internet-skog stranica FESB-a 3. travnja 2018. godine pod točkom 1. za izbor: - jednog nastavnika u naslovno znanstveno-nastavno zvanje docent, za znanstveno područje tehničkih znanosti, polje računarstvo, grana informacijski sustavi.
 Dio teksta natječaja koji se odnosi na granu informacijski sustavi briše se iz natječaja i natječaj sada glasi:
 - jednog nastavnika u naslovno znanstveno-nastavno zvanje docent, za znanstveno područje tehničkih znanosti, polje računarstvo. Ostali dio natječaja ostaje nepromijenjen.
 Natječaj traje 30 dana od objave ispravka dijela natječaja u Narodnim novinama.
 Prijave s dokazima o ispunjavanju uvjeta natječaja dostavljaju se na adresu: Fakultet elektrotehnike, strojarstva i brodogradnje u Splitu, Ruđera Boškovića 32., 21000 Split.

NATJEČAJ

Za izbor:
 - jednog nastavnika u znanstveno-nastavno zvanje redoviti profesor-trajno zvanje za znanstveno područje tehničkih znanosti, polje strojarstvo i odgovarajuće radno mjesto.
 Pristupnici koji se javljaju na natječaj moraju pored uvjeta navedenih u natječaju, ispunjavati i opće uvjete propisane Zakonom o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju (NN 123/03, 198/03, 105/04, 174/04, 2/07-Odluka USRH, 46/07, 45/09, 63/11, 94/13, 139/13, 101/14-Odluka USRH, 60/15 i 131/17) i uvjete iz Odluke Rektorskog zbora o nužnim uvjetima za ocjenu nastavne i stručne djelatnosti (NN 106/06) odnosno Odluke Rektorskog zbora o nužnim uvjetima za ocjenu nastavne i znanstveno stručne djelatnosti (NN 122/17) te o svemu dužni dostaviti odgovarajuće dokaze.
 Pristupnici uz prijavu prilaže: životopis, dokaz o državljanstvu, a strani državljeni dužni su priložiti i dokaz o poznавanju hrvatskog jezika C2 razina, dokaz o odgovarajućoj stručnoj spremi iz koje se može utvrditi da pristupnik ispunjava uvjete za izbor u odgovarajuće zvanje i radno mjesto, bibliografiju te podatke o znanstvenoj, nastavnoj i stručnoj djelatnosti (životopis te bibliografiju s podatcima o znanstvenoj, nastavnoj i stručnoj djelatnosti, potrebno je dostaviti i na CD-u), dokaz o navedenim poželjnim iskustvima u radu, dokaz o ispunjavanju uvjeta Rektorskog zbora.
 Natječaj traje 30 dana od dana objave u Narodnim novinama.
 Na natječaj se mogu javiti osobe oba spola sukladno čl. 13. st. 2. Zakona o ravnopravnosti spolova N.N. 82/08.
 Pristupnik koji se poziva na pravo prednosti prilikom zapošljavanja u skladu s člankom 102. i 103. Zakona o hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata i članovima njihovih obitelji (NN 121/17), uz prijavu na natječaj u zamolbi dužan je, osim dokaza o ispunjavanju traženih uvjeta, priložiti i sve potrebne dokaze dostupne na poveznici Ministarstva hrvatskih branitelja: <https://branitelji.gov.hr/zaposljavanje-843/843>.
 Sve zakašnjele i nepotpune prijave neće se razmatrati. O rezultatima natječaja pristupnici će biti obaviješteni. Prijavom na natječaj, pristupnici natječaja su suglasni da Fakultet elektrotehnike, strojarstva i brodogradnje u Splitu može prikupljati, koristiti i dalje obradivati podatke u svrhu provedbe natječajnog postupka sukladno odredbama Zakona o zaštiti osobnih podataka.
 Prijave s dokazima o ispunjavanju uvjeta natječaja dostavljaju se na adresu: Fakultet elektrotehnike, strojarstva i brodogradnje u Splitu, Ruđera Boškovića 32, 21000 Split.

SVEUČILIŠTE U SPLITU
PODRUŽNICA – SVEUČILIŠNI ODJEL ZDRAVSTVENIH STUDIJA
RASPISUJE

NATJEČAJ

Za izbor:
 - tri nastavnika u naslovnom zvanju predavača u području Biomedicina i zdravstvo, polje Kliničke medicinske znanosti, grana Radiologija, u Katedri za radiološku tehnologiju.
 Pristupnici (m/z) natječaju trebaju ispunjavati uvjete propisane Zakonom o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju (NN 123/03, 198/03, 105/04, 174/04, 46/07, 63/11, 94/13, 139/13, 101/14, 60/15, 131/17) te uvjete Rektorskog zbora, Odluku o nužnim uvjetima za ocjenu nastavne i stručne djelatnosti u postupku izbora u nastavna zvanja (NN 13/2012).
 Osim dokaza o ispunjavanju navedenih uvjeta, prijavi treba priložiti:
 - životopis,
 - presliku dokaza o državljanstvu,
 - presliku diplome o odgovarajućoj stručnoj spremi odnosno akademskom stupnju,
 - prikaz stručne i nastavne aktivnosti,
 - popis radova,
 - za pristupnike strane državljane dokaz o poznavanju hrvatskog jezika (C2 - napredno znanje).
 Sva dokumentacija predaje se u dva primjerka. Na oglašena radna mjesta mogu se javiti osobe oba spola. Prijave se podnose u roku od 30 dana od objave natječaja u Narodnim novinama na adresu: Sveučilište u Splitu, Sveučilišni odjel zdravstvenih studija, Ruđera Boškovića 35, 21000 Split, s naznom: "Prijava na natječaj".
 Nepravovremene i nepotpune prijave neće se razmatrati. O rezultatima natječaja pristupnici će biti obaviješteni u zakonskom roku.

VRIJEDNA IZLOŽBA U SVEUČILIŠNOJ KNJIŽNICI

Izrael - zemlja otkrića

U organizaciji Sveučilišne knjižnice, izraelskog veleposlanstva i Židovske općine Split, prikazana su otkrića i razvoj kojima je Izrael utjecao na današnji svijet

- Riječ je o vrlo važnoj izložbi za našu zemlju, a posebno me veseli što se nalazi na mjestu na kojem se nalazi mnogo studenata. Veseli me trenutačna razina suradnje Hrvatske i Izraela, koja će biti još bolja u godinama koje dolaze. Važno je da u odnos dviju država što više uključimo i znanost, razvoj tehnologije, te što više mladih znanstvenika. Nadam se da će studenti, kao i brojni Splitčani, posjetiti izložbu preko koje želimo izraelsku znanost približiti vašem gradu i vašim mlađim ljudima - ustvrdila je veleposlanica Kleitman.

Prof. Šimun Andelinović, rektor Sveučilišta u Splitu, kazao je da je uloženo mnogo truda objitu stranu da se Izrael i Hrvatska znanstveno povežu. Tako je nakon posjeta izaslanstvu Rektorskog zbora Izraelu delegacija Sveučilišta u Splitu također boravila u toj zemlji i stvorila preduvjete za produbljivanje suradnje Sveučilišta u Splitu i vrhunskog izraelskog instituta Technion. Istaknuo je da hrvatska znanost može mnogo naučiti od izraelske, pogotovo u području transfera tehnologije i jačeg povezivanja znanosti i gospodarstva.

- Ovaj događaj smatram hvalevrijednim, studenti i šira javnost će se na ovaj način upoznati s najvažnijim

izraelskim otkrićima i postignućima - zaključio je rektor Andelinović.

Sve prisutne pozdravili

FESTIVAL 'VINO DALMACIJE' NA SPLITSKOM KAMPUSU

Sveučilišna potpora vinarima

U restoranu studentskog doma "Franjo Tuđman" u kampusu Sveučilišta u Splitu 13. i 14. travnja održan je festival "Vino Dalmacije", koji je okupio vodeće dalmatinske vinare.

Ivica Kovačević, predsjednik udruženja "Vino Dalmacije", istaknuo je na otvaranju kako na Festivalu sudjeluju vinari iz svih četiriju dalmatinskih županija.

– Ovo je prigoda da pokazemo autohton dalmatinski ponudu vina, u čemu smo svjetski fenomen. Toliko autohtonih sorti malo gdje u svijetu postoji – kazao je Kovačević, zahvalivši za podršku Sveučilištu i Studentskom centru. Festival je okupio čak 42 dalmatinska vinara, uz regiju partnera Slavoniju, a predstavio se i jedan proizvođač maslinova ulja.

Održana su i gostovanja renomiranih chefova Brace Sanjina, Hrvoja Zirojevića i Ivana Pažanina, koji su demonstrirali sljubljivanje vina s nekim od njihovih autorskih jela. Na kušanju je la prikupljali su se prihodi

namijenjeni splitskom Caritasu kao pomoć studentima slabijeg socio-ekonomskog statusa.

Prof. Šimun Andelinović, rektor Sveučilišta u Splitu, kazao je kako je ovaj festival prigoda da se pokažu resursi Sveučilišta, a na simboličan način Sveučilište pokazuje spoj znanosti i gospodarstva, pogotovo u kontekstu studija Mediteranske poljoprivrede, budućeg zamašnjaka razvoja vinarstva, maslinarstva i ostalih mediteranskih kulturnih.

Pozdravne riječi su uputili i zamjenik splitsko-dalmatinskog župana Luka Brčić, direktorka Županijske komore Split HGK Vesna Fridl, dok je festival svećano otvorio izaslanik predsjednika Vlade i ministra poljoprivrede, državni tajnik Ministarstva poljoprivrede Tugomir Majdak.

Organizator festivala bilo je udruženje "Vino Dalmacija", u suorganizaciji Sveučilišta u Splitu i Studentskog centra Split, u suradnji s Hrvatskom gospodarskom komorom i drugim institucijama.

R.I.

SPLITSKI PMF PROVEO PROJEKT POPULARIZACIJE PRIRODNIH ZNANOSTI

Prirodoslovno-matematički fakultet u Splitu, uz potporu Ministarstva znanosti i obrazovanja Republike Hrvatske, ove je školske godine s učenicima osnovnih i srednjih škola proveo zanimljiv projekt popularizacije znanosti pod nazivom "STEM u gostima". Cilj ovog projekta je potaknuti interes za predmete iz STEM područja, kao i za daljnje obrazovanje u ovom području. Naime, prema svim predviđanjima, upravo znanja i vještine povezane sa STEM područjem budućim će generacijama osigurati najbolje mogućnosti zapošljavanja.

Posebnost projekta je u tome što je on namijenjen prvenstveno učenicima otočnih i udaljenih škola u širem splitskom području. Za razliku od splitskih školaraca koji su česti sudionici brojnih aktivnosti popularizacije znanosti organiziranih pri Sveučilištu u Splitu ili posjećuju Prirodoslovno-matematički fakultet u sklopu dogovorenih grupnih posjeta, posjet učenicima udaljenih škola teže je organizirati, a često i financijski zahtjevno. Zbog toga su ovi učenici u znatno nepovoljnijem položaju, iako među njima postoje mnogi s izrazitim interesom i talentom za buduću profesiju u STEM području.

U sklopu projekta "STEM u gostima", nastavnici Prirodoslovno-matematičkog fakulteta osmislili su radionice iz biologije, fizike, informatike, kemije, matematike i tehničke kulture, u trajanju od jednog do dva školska sata. Mikroskopi, bogata zborka biljnih i životinjskih preparata, mikrobitovi, roboti, instrumenti za kemijske i fizikalne pokuse, dio su opreme Prirodoslovno-matematičkog fakulteta koja se uobičajeno koristi u fakultetskoj nastavi, a koja je ovim projektom postala dostupna i učenicama osnovnih i srednjih škola za neposredan praktični rad. U projektu pod vodstvom doc. Viljemke Bučević Popović, sudjelovalo je više od 20 nastavnika sa svih Odjela Prirodoslovno-matematičkog fakulteta u Splitu. Učenici

STEM u gostima

Projekt 'STEM u gostima' namijenjen je prije svega učenicima otočnih i udaljenijih škola splitskog, šibenskog i zadarskog područja

su imali priliku koristiti metode analize DNA, provoditi kemijske pokuse, promatrati živi svijet pod mikroskopom, učiti se osnovama programiranja i robotike, upoznati se s fizikalnim zakonitostima i primjenom matematike u svakodnevnom životu. Tako-

đer, kroz projekt je ostvarena i uspješna suradnja s Prirodoslovnim muzejom u Splitu, načavnom bazom Sveučilišta u Splitu, koji je u školama gostovao s tematskom radionicom o kukcima, te predstavio učenicima dio svoje entomološke zbirke.

Od listopada prošle godine, do kraja ožujka ove godine, kroz radionice održane u sklopu projekta prošlo je gotovo 700 učenika. Organizirana su gostovanja na otoku Visu (OŠ Vis, SŠ Antun Matijašević Karamaneo), Hvaru (OŠ Hvar, SŠ Hvar i Izdvojena lo-

kacija Jelsa) i Braču (OŠ Supetar, OŠ Vladimira Nazora Postira), te u Drnišu (OŠ Antuna Mihanovića Petropoljskog), Imotskom (OŠ Stjepana Radića, Gimnazija dr. Mate Ujevića), Kninu (OŠ dr Franje Tuđmana, SŠ Lovre Montija), Makarskoj (OŠ Stjepana Ivića).

vića, OŠ oca Petra Perice, SŠ fra Andrije Kačića Miošića), Sinju (Gimnazija Dinka Šimunovića), Šibeniku (OŠ Fausta Vrančića) i Zadru (Gimnazija Franje Petrića). Domaćini u mnogim od navedenih škola bili su upravo bivši studenți Prirodoslovno-matematičkog fakulteta u Splitu, koji je jedinstven po tome što obrazuje nastavnički kadar za sve školske predmete iz STEM područja. Uspostavljanje mreže kontakata između nastavnika u osnovnim i srednjim školama i Prirodoslovno-matematičkog fakulteta u Splitu, kao matične institucije na kojoj se obrazuje nastavni kadar, jamač je i buduće uspješne suradnje koja će zasigurno pridonijeti kvaliteti nastave na svim nivoima obrazovanja.

Osim škola, interes je suđelovanje u ovom projektu pokazao je i HNK Hajduk, odnosno polaznici Hajdukove nogometne Akademije. Prirodoslovno-matematički fakultet je u veljači gostovao na Poljudu s radionicama iz biologije i informatike, razbijajući predrasude i pokazujući kako sport i znanost itekako idu zajedno. Radionice za polaznike Akademije osmišljene su tako da se uklapaju u njihovo područje interesa, a to je nogomet. Kroz zamku zaleda koju rade roboti, mladi nogometari imali su priliku vidjeti kako se ultrazvučni senzor koristi kao zamjena za vid, infracrveni signal za upravljanje robotom, a osnovne algoritme za programiranje upoznali su pomoću igre "Jedanaesterac". Ovo iskustvo, kao i mnoga slična, potvrđuje da usvajanje znanja postaje lakše kada se nastavni sadržaji povežu s njihovom praktičnom primjenom i prilagode interesu učenika, čemu se na Prirodoslovno-matematičkom fakultetu u Splitu obraća posebna pažnja pri obrazovanju budućih nastavnika.

S obzirom na velik broj škola koje su izrazile želju da i njihovi učenici budu uključeni u program posjeta, a što nije bilo moguće realizirati u ovoj godini, nadamo se da će ovakav ili slični projekti biti prepoznati i u budućnosti.

R.I.

SPLIT UGOSTIO VAŽNU MEĐUNARODNU KONFERENCIJU

Sigurnosni izazovi u povjesnim gradovima

Pišu ANA BANOVAC I IVAN JERKOVIĆ

Sudionici konferencije raspravljali su o različitim sigurnosnim izazovima u povjesnim gradovima u prošlosti i danas, ograničenoj sigurnosti, zaštiti kulturne baštine od terorističkih napada (i) u ratnim uvjetima, sprječavanju kriminala u muzejima, cyber terorizmu i turističkim izazovima u povjesnim pomorskim gradovima

Kolinde Grabar-Kitarović, Ministarstva unutarnjih poslova, Ministarstva kulture te Ministarstva turizma.

Međunarodna konferencija okupila je stručnjake, znanstvenike i praktičare s istaknutima u organizaciji i unaprjeđenju sigurnosti kao obvezne sastavnice kvalitetnijeg življenja, posebno u sredinama s prepoznatljivim arhitektonskim i povjesnim naslijedjem. Zahvaljujući brojnim stručnim predavačima, sudionici konferencije su dobili priliku da se informiraju o različitim sigurnosnim izazovima u povjesnim gradovima u prošlosti i danas, o graničnoj sigurnosti, zaštiti kulturne baštine od terorističkih napada i u ratnim uvjetima, sprječavanju kriminala u muzejima, cyber terorizmu i turističkim izazovima u povjesnim pomorskim gradovima.

Kao pozvani predavači

sudjelovali su znanstvenici i stručnjaci iz Sjedinjenih Američkih Država, Izraela, Velike Britanije, Francuske, Turske, Slovenije i BiH, kao i iz Hrvatske. Studenti Split-skog sveučilišta aktivno su sudjelovali u konferenciji izloživši rezultate svojih istraživanja tijekom poster izlaganja, te su razmjenili iskustva s kolegama i svjetskim stručnjacima.

Konferenciji je prisustvovalo više od 200 sudionika iz Hrvatske i svijeta, uključujući predstavnike nacionalne, regionalne i lokalne uprave i samouprave, ministarstava, stručnjake i znanstvenike iz područja sigurnosti i prevencije kriminala, predstavnike žurnih službi, službi za sigurnost, privatnih organizacija koje se bave pitanjima sigurnosti te studente. U sklopu konferencije, Sveučilišni odjel za forenzične znanosti

i Sveučilište u Splitu ugostili su jednog od glavnih pozvanih predavača, dr. Petera Tarlowa, koji je studentima Forenzike i djelatnicima MUP-a održao predavanje "Priča o newyorskim plavcima: kako je New York postao siguran grad" te im prenio svoja iskustva iz bogate znanstvene i stručne karijere.

Organizatori su odlučili od ove godine obogatiti znanstveni doprinos konferencije te znanja i iskustva predstavljenja na konferenciji učiniti dostupnim svim zainteresiranim stručnjacima, znanstvenicima i široj javnosti, sa ciljem razvoja znanstvenog i stručnog rada u području sigurnosti u Republici Hrvatskoj. Stoga je Zbornik radova dostupan na poveznici www.shconference.com/wp-content/uploads/2018/03/Zbornik-radova-i-sazetaka.pdf.

SVEČANA DODJELA SVEUČILIŠNIH STIPENDIJA NA SVEUČILIŠTU U ZAGREBU

Nagrada za studentsku

Piše **IVAN PERKOV**

Snimio **DAMIR HUMSKI**

UKongresnoj dvorani Ekonomskoga fakulteta 26. travnja je održana svečana dodjela stipendija Sveučilišta u Zagrebu. Domaćin svečanosti bio je prodekan za međunarodnu suradnju Ekonomskoga fakulteta i novoizabrani dekan prof. Jurica Pavičić, a prisustvovali su joj rektor Sveučilišta prof. Damir Boras, prorektor i prof. Ivana Čuković Bagić, prof. Mirjana Hruškar i prof. Miljenko Šimpraga, dekani i prodekani sastavnica i drugi uvaženi gosti. Umjetnički program svečanosti izveli su Trio Morum s Muzičke akademije i student Rok Juričić s Akademije dramske umjetnosti.

Poticaj radu i trudu

Sveučilište u Zagrebu uku-pno **dodijelilo 500 stipendija** za tekuću akademsku godinu i to u četiri kategorije. Kategoriju A čine stipendije za izvr-snost u kojoj su stipendije do-dijeljene studentima koji su na svojim sastavnicama rangira-ni u 10 posto najuspješnijih te imaju prosjek ocjena od 4.0 ili bolji. U ovoj se kategoriji pri-javio 521 kandidat, a dodijeljeno je 356 stipendija. Kategorija B odnosi se na izvrsne stu-den-te koji studiraju nastavničke studijske programe u području matematike, prirodnih zna-nosti i informatike. Od 43 pri-javljenih kandidata, njih 34 do-bilo je stipendiju. Stipendije za najuspješnije studente sporta-

Sveučilište u Zagrebu ukupno jedodijelilo 500 stipendija za tekuću akademsku godinu, u četiri kategorije ovisne o uspjehu na studiju, programima, sudjelovanju u sportskim aktivnostima, te socio-ekonomskom statusu, a svaki student će u deset mjeseci primiti ukupno deset tisuća kuna

Red za potpis ugovora protezao se hodnicima

Prodekan Ekonomskog fakulteta prof. Jurica Pavičić

Potpisom je svaki stipendist "zar

še čine kategoriju C te se u toj kategoriji prijavilo 13 kandi-data, od kojih je njih desetero do-bilo stipendiju. Posljednja je kategorija stipendija predvi-de-na za studente slabijega socio-ekonomskoga statusa, a broj je **dubitnika u ovoj kategoriji ud-vostručen u odnosu na prošlu godinu**. Od ukupno 256 prija-vava, dodijeljeno je 100 stipendija. Ukupni iznos stipendije za svaku od navedenih kategorija je 10.000 kuna, odnosno po tisuću kuna tijekom deset mjeseci.

Domaćin skupa, prof. Ju-rica Pavičić čestitao je dobit-

nicima u ime svoga fakulteta i dekana, prof. Lajoša Žagera te izrazio ponos što se sveća-nost održava upravo na njihovo-voj ustanovi. Naglasio je da je to i prigodno jer je upravo na ekonomiji najprisutnija svijest o vrijednosti ljudi.

- Stipendije danas dodjeljuje čitav niz institucija i organiza-cija, ali vjerujem da je stu-den-tima ova ipak posebno značaj-na. Sveučilište, osim što potiče izvrsnost, nagrađuje rad i trud uložen u studij, istaknuo je pro-dekan.

Izrazio je nadu i uvjerenje

Studenti Muzičke akademije obogatili su svečanost

da će dobitnici stipendija i dalje biti jednako uspješni i dati zna-čaj doprinos akademskoj zajed-nici, ali i društvu u cijelini.

Rektor Boras pozdravio je sve uvažene goste, istaknuv-ši pritom i značajan doprinos stručnih službi Sveučilišta u provođenju natječaja za sti-pendije. Dobitnike je opisao kao elitu Sveučilišta u Zagrebu, a zatim im zaželio ugodno korištenje dobivene stipendije:

- Želim da vam ova sti-pendija, koja nije jako velika, ali je ipak značajna, bude pomoći da što ljepše, zabavnije i uspješni-

u izvrsnost

adio" 10.000 kuna

je provedete svoje studentske dane, a da nakon toga nađete posao koji želite i pronađete svoj pravi put, rekao je.

Ostanite u Hrvatskoj!

Istaknuo je potom važnost zajedništva sveučilišne zajednice rekavši da su profesori uspješni samo ako su uspješni njihovi studenti, a ocijenio je i da su najbolji hrvatski studenti i profesori upravo tu:

- Sveučilište u Zagrebu uskoro ulazi u svoju 350. akademsku godinu, njegova tradicija i kvaliteta jamac su kva-

litetnoga obrazovanja u svim strukama i svim znanstvenim područjima. Radi se o daleko najvećoj i najznačajnijoj visokoobrazovnoj instituciji u Hrvatskoj, po svim kriterijima.

Rektor je još jednom kritizirao nedovoljno financiranje znanosti i visokog obrazovanja u Hrvatskoj te izrazio nadu da će Vlada, sukladno preporukama Europske unije, značajno povećati izdvajanja za taj, najvažniji sektor.

- Usprkos nedovoljnoj finan-

ci postiću svjetski značajne znanstvene i stručne rezultate, rekao je. Nапослјетку је све до- битнике позвао да остану у своjoј земљи јер губитак таквих ljudi Hrvatska ne može dozvoliti.

- Odlazak na usavršavanje u inozemstvo je hvalevrijedan i često nužan za akademsko sazrijevanje, ali nakon toga se, molimo Vas, vratite i pomožite ovoj zemlji da se razvija. Mi ćemo se, kao Vaši učitelji, kod svih odgovornih i dalje zalagati da Vam se ovdje omogući do- stojanstven život kakav zaslužujete!

Sretni smo što postoje mlađi poput Vas!

Prorektorka za studente, studije i upravljanje kvalitetom, prof. Ivana Čuković Bagić, u čijoj je nadležnosti provođenje natječaja za sveučilišne stipendije, u svojoj je čestitki studentima istaknula:

- Time što ste zaslужili da vam budu dodijeljene stipendije Sveučilišta potvrđujete da niste pogriješili u izboru studija, ali i da ste aktivno pristupili svojoj ulozi mlađe osobe koja zna kreirati svoj uspješni akademski i životni put. Pozivamo vas i potičemo da i nadalje budete jednako odgovorni i uspješni studenti, da iskoristite sve obrazovne razine koje vam Sveučilište pruža te tako pridonesete i svojoj dobrobiti, ali i svojem okružju.

Vi niste propustili ponuđenu životnu priliku i sigurna sam da pripadate u one koji će opravdati naše povjerenje, povjerenje vaših sastavnica, ali i vaših bližnjih. Radosna sam što vam mogu čestiti na izvrsnosti koja je rezultat vaših odluka, truda, motivacije i odricanja. Sretni smo što postoje mlađi poput Vas – jesmo i bit ćemo tu zbog vas i uz vas!

Prorektorka Ivana Čuković Bagić

Mi moramo pokretati promjene

Studentica 1. godine diplomskog studija Poslovne ekonomije Valentina Begić zahvalila je Sveučilištu u ime svih dobitnika. U zahvali je istaknula:

- Doći do ovoga priznanja nama studentima uistinu nije bilo lako. Ovdje smo jer nismo oduštajali kada nam je bilo najteže, kada nismo imali dovoljno motivacije i kada nas nisu dovoljno razumjeli. Ocjene nisu ono što nas čini najboljima, već naša ustrajnost. Mi smo ti koji svojom upornošću i hrabrošću motiviraju ostale. Zbog nas uporan trud, rad i zalaganje za ono u što vjerujemo u Hrvatskoj može postati standard, a ne iznimka. U ime svih 500 stipendista, zahvaljujem Sveučilištu što je i ove godine priznalo i nagradilo naš trud i nije dopustilo da on prođe neprimjećen. Ova nagrada ujedno je i poticaj da nastavimo pomicati granice svojih mogućnosti. Biti među najboljim studentima Sveučilišta je velik uspjeh i na to možemo biti ponosni. No ovo nije samo naš uspjeh nego i uspjeh naših roditelja, bližnjih i profesora. Da bi ovo priznaje dobilo svoj značaj, moramo biti oni koji će pokretati promjene u našem društvu. Svojim djelima trebamo postići prosperitet naše države, a vjerujem da smo mi oni zbog kojih Hrvatsku čeka svijetla budućnost. Vjerujem da ćemo ukazano povjerenje opravdati, a trudit ćemo se biti još i bolji.

Studentica Valentina Begić zahvalila se u ime stipendista

SVEUČILIŠTE U SPLITU
MEDICINSKI FAKULTET

objavljuje
NATJECAJ

I.ZAIZBOR

- jednog nastavnika u naslovnom znanstveno-nastavnom zvanju docenta za područje biomedicine i zdravstva, kliničke medicinske znanosti, grana oftalmologija u Katedri za oftalmologiju,
- četiri suradnika u naslovnom suradničkom zvanju asistenta za područje biomedicine i zdravstva, temeljne medicinske znanosti u Katedri za kliničke vještine.
Pristupnici trebaju ispunjavati uvjete propisane Zakonom o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju (NN 123/03, 198/03, 105/04, 174/04, 46/07, 45/09, 63/11, 94/13, 139/13, 101/14, 60/15) te Pravilnikom o uvjetima i postupku izbora u zvanju Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Splitu (veljača 2014.). Potrebna dokumentacija i dokazi koje je potrebno priložiti za izbor u određeno zvanje objavljeni su na mrežnoj adresi Povjerenstva za kadrove (<http://www.mefst.hr/kadrovi>).

II.ZARAD NA PROJEKTU

* jednog asistenta (m/z) na neuporno radno vrijeme (četiri sata), na određeno vrijeme od 16 mjeseci, za rad na projektu „H2020 VIRT2UE – Virtue based ethics and Integrity of Research: Train-the-Trainer program for Upholding the principles and practices of the European Code of Conduct for Research Integrity“.
Kvalifikacije:
- završen integrirani sveučilišni studij medicine,
- vještina teorijsko i eksperimentalno istraživanje,
- izvrsno poznavanje engleskog jezika ugovor i pismu,
- napredno poznavanje rada na računalu i statističkih programa,
- iskustvo u komunikaciji i javnosti,
- iskustvo rada na projektima okvirnih programa Evropske komisije.
Prednost imaju kandidati s iskustvom u statističkoj obradi podataka i kvalitativnim istraživanjima, upisanim doktorskim studijem, te iskustvom rada na projektima okvirnih programa EU.

* jednog asistenta (m/z) na određeno vrijeme od četiri godine, za rad na HRZZ projektu.
Kvalifikacije:
- završen integrirani sveučilišni studij medicine, dentalne medicine ili farmacije,
- izvrsno poznavanje engleskog jezika ugovor i pismu,
- napredno poznavanje rada na računalu i statističkih programa.

* jednog asistenta (m/z) na određeno vrijeme od četiri godine za rad na HRZZ projektu „Proučavanje reperfuzijske ozljede u ljudskom srcu; sprječavanje negativnih aspekata vitalnog terapeutskog postupka (REFINE)“.
Kvalifikacije:
- završen diplomski sveučilišni studij ili integrirani preddiplomski diplomski sveučilišni studij iz područja prirodnih ili biomedicina znanosti,
- izvrsno poznavanje engleskog jezika ugovor i pismu,
- napredno poznavanje rada na računalu,
- prosjek ocjena tijekom studija iznad 4,0.

* jednog asistenta (m/z) na određeno vrijeme od četiri godine za rad na HRZZ projektu „Uloga upale u patogenizi raka mokraćnog mjeđuh“.
Kvalifikacije:
- završen diplomski sveučilišni studij ili integrirani preddiplomski diplomski sveučilišni studij molekularne biologije ili medicine,
izvrsno poznavanje engleskog jezika ugovor i pismu,
- iskustvo u znanstvenom radu.

* jednog asistenta (m/z) na određeno vrijeme od četiri godine za rad na HRZZ projektu „Uloga proteina Spartan u DNA replikaciji“.
Kvalifikacije:
- završen diplomski sveučilišni studij ili integrirani preddiplomski diplomski sveučilišni studij molekularne biologije, medicine, farmacije ili srodnih studija,
- izvrsno poznavanje engleskog jezika ugovor i pismu,
- poželjno iskustvo u znanstvenom radu.

* jednog poslijedoktoranda (m/z) na određeno vrijeme od tri godine za rad na HRZZ projektu „Uloga proteina Spartan u DNA replikaciji“.
Kvalifikacije:
- završen doktorski studij i doktorat znanosti u području prirodnih znanosti ili biomedicine,
- izvrsno poznavanje engleskog jezika ugovor i pismu,
- iskustvo u znanstvenom radu.

* jednog asistenta (m/z) na određeno vrijeme od četiri godine za rad na HRZZ projektu „Protein carbonylation in healthy ageing and age-related disease carbonyx“.
Kvalifikacije:
- završen preddiplomski ili diplomski sveučilišni studij statistike ili matematike
- izvrsno poznavanje engleskog jezika ugovor i pismu,
- napredno poznavanje rada na računalu, programiranja u programskom paketu R.
- Prednost imaju kandidati s iskustvom u analizi podataka u području genetike i genetičke epidemiologije i iskustvom timskog rada i naprednim organizacijskim i komunikacijskim sposobnostima.

* jednog asistenta (m/z) na određeno vrijeme od četiri godine za rad na HRZZ projektu „Karakterizacija kandidat gena za kongenitalne anomalije bubrega i urotaktra (CAKUT) tijekom razvoja u mišu i čovjeku“. Asistent će biti plaćena školarina na doktorskom studiju Biologija novotvorina na Medicinskom fakultetu u Splitu.
Kvalifikacije:
- završen diplomski sveučilišni studij ili integrirani preddiplomski diplomski sveučilišni studij biologije, molekularne biologije, medicine, dentalne medicine, farmacije ili veterinarne,
- izvrsno poznavanje engleskog jezika ugovor i pismu.

Uz prijavu na natječaj potrebno je priložiti: životopis u Europass formi, motivacijsko pismo, te dokumente kojima se dokazuju tražene kvalifikacije i iskustvo. Najbolji kandidati bit će pozvani na razgovor, uz mogućnost dodatnog testiranja i dostave dodatne dokumentacije. Kandidat koji ostvaruje pravo prednosti pri zapošljavanju prema posebnim propisima dužan je u prijavi na natječaj pozvati se na to pravo, odnosno priložiti propisane dokaze o tom statusu, dokaz iz kojeg je vidljivo na koji način je prestatu radni odnos kod posljednjeg poslodavca (ugovor, rješenje, odluka i sl.), te dokaz da je nezaposlen (uvjerenje ili evidencijski list HZZ). Kandidati koji se pozivaju na Zakon o hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata i članovima njihovih obitelji isti mogu vidjeti na web adresi Ministarstva hrvatskih branitelja: <https://branitelji.gov.hr>.

Rok natječaja za prijave je 30 dana od dana objave u „Narodnim novinama“ od srijede 25. travnja 2018. Nepravovremene prijave i prijave bez dokaza o ispunjavanju uvjeta neće se razmatrati. Prijave s dokazima o ispunjavanju uvjeta natječaja dostavljaju se na adresu: Medicinski fakultet u Splitu, Služba kadrovskih poslova, Šoltanska 2, 21000 Split.

SVEUČILIŠNI RAČUNSKI CENTAR (SRCE) ORGANIZIRAO KONFERENCIJU DANI E-INFRASTRUKTURE

Koncept otvorene znanosti i obrazovanja nema alternativu

Sveučilišni računski centar (Srce) organizirao je ovog travnja stručnu konferenciju "Dani e-infrastrukture - Srce DEI 2018", sa središnjom temom „Izazovi (ne)otvorenosti“. Konferencija je okupila više od 300 IT stručnjaka i naprednih korisnika novih tehnologija u sustavu znanosti i visokoga obrazovanja, koji su tijekom dvodnevнoga događanja raspravljali o prvcima i načinima izgradnje modernoga i otvorenoga obrazovanja i znanosti u Hrvatskoj, utemeljeno na učinkovitoj uporabi novih informacijskih tehnologija i organizacijskih koncepta.

Ravnatelj Srca Zoran Bekić na konferenciji je naglasio:

- Srce svim svojim aktivnostima promovira i potiče primjenu načela i prakse otvorene znanosti i otvorenoga obrazovanja, prepoznajući sve one dobrobiti kojima takva praksa doprinosi društву, kako kroz bržu primjenu i veću dostupnost rezultata istraživanja i obrazovnih sadržaja, tako i unaprijeđenjem kvalitete sustava obrazovanja i znanosti. Zato smo naglasak ovo-godišnje konferencije odlučili staviti upravo na pitanja otvorenosti znanosti i obrazovanja, kako bismo zajednički raspravili o svim pitanjima - od načelnih do onih vezanih za konkretne situacije u Hrvatskoj te kako bismo otvorili put akademskoj zajednici u Hrvatskoj da odlučnije i brže krene putem kojim je krenula akademska zajednica u Europi i svijetu.

Okosnicu programa konferencije činila su dva "pozvana" predavanja koja su ove godine održali stručnjaci iz Švicarske: Olivier Verschueren, ravnatelj Švicarskoga centra za znanost o podacima (Swiss Data Science Center) i Ann Harding iz fondacije SWITCH, švicarske nacionalne i istraživačke mreže (NREN - National research and education network).

Zaštita privatnosti

Osim pozvanoga predavanja naslova "Izazovi (ne)otvorenosti - sustavi povjerenja i identifikacije u znanosti i obrazovanju", Ann Harding je sudjelovala na vrlo zanimljivoj i posjećenoj raspravi o učinkovitome korištenju sustava povjerenja i identifikacije u istraživačkom okruženju. Uz nju, u raspravi su sudjelovali i profesor Marko Tadić s Filozofskoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, ujedno i nacionalni koordinator za CLARIN ERIC, te Miroslav Milinović, pomoćnik ravnatelja Srca za informacijsku

U svjetlu činjenice da otvoreni i dostupni podaci mijenjaju svijet, pa su naglašeni je da otvorenost znanosti i visokog obrazovanja treba zagovarati snažnije nego ikad

smo da otvoreni podaci mijenjaju svijet, pa su naglašeni kako je potrebno više nego ikad zagovarati otvorenost znanosti, u čemu može pomoći tehnologija.

Praktična znanja

Srce-DEI je u dva dana realiziralo 39 predavanja i 14 različitih radionica na kojima su sudionici mogli steći praktična znanja, ali i raspravljati o svojim iskuštvima vezanima uz različite komponente e-infrastrukture i mogućnosti primjene tih komponenti u njihovu okruženju. Kroz predavanja je predstavljena nova europska infrastruktura *European Open Science Cloud*, prikazano je niz uspješnih komunikacijskih strategija ustanova sa ciljem povećavanja pristupačnosti i prepoznatljivosti u široj zajednici te zanimljivi primjeri otvorenosti u nastavi. Konferencija se bavila aktualnim temama u sustavu znanosti i visokog obrazovanja, poput primjene HKO-a i njegova daljnog razvoja, novostima koje donosi prijedlog novoga Zakona o osiguranju kvalitete u znanosti i visokom obrazovanju, iskuštvima u primjeni GDPR-a na visokoškolskim ustanovama, razvojem naprednoga računanja, a sudionici su iskazali i veliki interes za izgradnju CroRIS-a - nove informacijske sustave o znanstvenoj djelatnosti. Osim predavanja, na konferenciji su predstavljeni rezultati ostvareni u okviru usluga i projekata koje vodi ili koordinira Srce, a to su Hrvatski znanstveni i obrazovni oblak (HR-ZOO), Informacijski sustav za podršku postupaka vrednovanja (Mozvag), Digitalni akademski arhivi i repozitoriji (Dabar), Portal znanstvenih časopisa Republike Hrvatske (Hrčak) i drugi.

R.I.

i posredničku infrastrukturu i voditelj AAI@EduHr. Zaključeno je da korištenje elektroničkih identiteta u akademskoj zajednici danas zahtijeva povezivanje nacionalnih autentikacijskih i autorizacijskih infrastruktura, s ciljem proširenja dostupnosti usluga. Važno je prepoznati nove potrebe krajnjih korisnika (istraživača, nastavnika, knjižničara, studenata) te povećati njihovu informiranost o dostupnim uslugama. Zaštita privatnosti korisnika ugrađena je u sustav od njegove uspostave te se i dalje unaprijeđuje, pa korisnici u sustavu znanosti i visokog obrazovanja s punim povjerenjem mogu koristiti svoj elektronički identitet.

Olivier Verschueren govori je o važnosti otvaranja znanosti u svijetu koji

POPULARIZACIJA ZNANOSTI: DAN I NOĆ NA ZAGREBAČKOM PMF-u

Na radionicama, predavanjima i izložbama više od 15.000 sudionika

Piše TATJANA KLARIĆ

Snimio DAMIR HUMSKI

Sedam odsjeka Prirodoslovno-matematičkoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu otvorilo je 13. travnja svoja vrata građanima te predstavilo ljepotu i zanimljivost prirodoslovlja, matematike i računarstva, kao i njihovu presudnu važnost za razvoj društva.

Riječ je o Danu i noći na PMF-u, jednodnevnoj manifestaciji koja je namijenjena budućim studentima PMF-a te svim zainteresiranim posjetiteljima. Ukupno je organizirano sedam događanja: Noć biologije, Fizika danas, Otvoreni dan kemijske, Otvoreni dan geologije, Geofizika uživo, Otvoreni dan geografije i Otvoreni dan matematike s više od 150 popularizacijskih predavaњa, interaktivnih radionica, izložbi i vođenih obilazaka koji su bili namijenjeni posjetiteljima svih uzrasta.

Duga tradicija

- Ovo je treći put da svi odsjeci PMF-a sudjeluju zajednički u organizaciji ove velike i nama jako važne manifestacije, iako pojedinačno po odsjecima ovakvo događanje na PMF-u ima dugu tradiciju.

Već petnaestak godina intenzivno radimo na popularizaciji znanosti te se nadam kako je ova manifestacija još jedan korak k ostvarenju toga cilja. Jako nam je važno da možemo svima približiti znanost, od djece u vrtiću, preko školskoga uzrasta, do studenata i sveukupne zainteresirane javnosti. Bitno je napomenuti da je u organizaciji ovoga događanja, uz nastavno i stručno osoblje, sudjelovalo preko tisuću studenata, rekla je dekanica Aleksandra Čižmešija.

Rektor Damir Boras nalogao je kako ovo događanje

Molekularna kuhinja, Simulacija života papučice, Filmska fizika, Tragovima dinosaure, Renesansna matematika, Pedeset nijansi najlona..., samo su dio popularizacijskih predavaњa, interaktivnih radionica, izložbi i vođenih obilazaka predstavljenih na manifestaciji

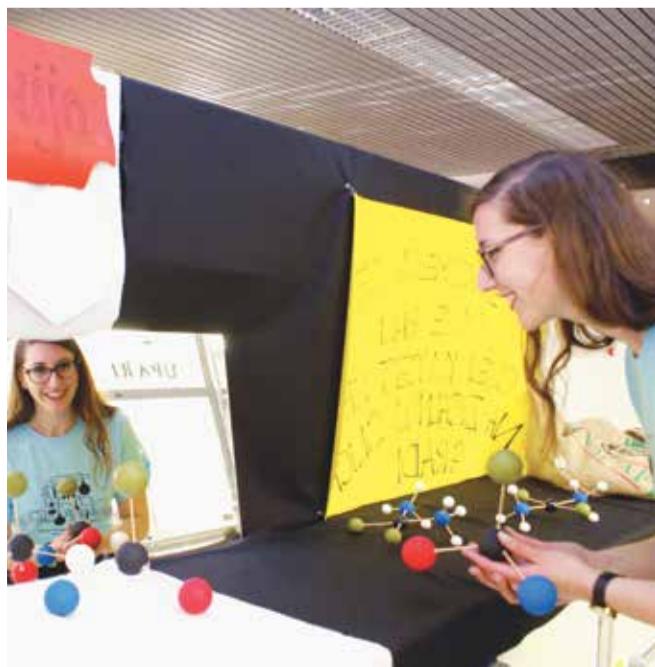
nije samo predstavljanje budućim studentima, već svim građanima, te je pohvalio trud koji PMF ulaže u promociju fakulteta, struke i znanosti.

Od znanosti do komičara

- Za posjetitelje smo pripremili vrlo raznolik program koji je prilagođen svim uzrastima i svim razinama znanja. Očekuje ih više od pedeset predavaњa koja obrađuju aktualne i popularne teme iz prirodoslovlja i matematike te preko stotinu radionica u kojima će posjetitelji iz prve ruke moći vidjeti kako se provodi eksperiment, a oni malo hrabriji mogu se i okušati u izvođenju nekih. Najmlađe će zasigurno zabaviti i zaintrigirati brojni pripremljeni kvizovi, igre te nastupi stand-up komičara i madiočara, istaknula je Dubravka Hranilović, prodekanica za nastavu.

Marko, učenik prvog razreda XV. Gimnazije, rekao je da je iznenaden kako je na fakultetu sve zanimljivo i dinamično. Najviše su ga se dojmili pokusi, od predavaњa je izdvojio "Velike matematičare", a od radionica "Od gipsa do fosila", jer su svi mogli izraditi svoj fosil i ponijeti ga kući za uspomenu. Njegovom je prijatelju Franu bio draži Kemijski odsjek i radionica CSI Zagreb, te se nuda da će za tri godine biti student PMF-a.

Ovakav način popularizacije prirodnih znanosti otvaranjem vrata širokoj javnosti i medijima zapravo je najveći festival znanosti u organizaciji jednoga visokoga učilišta u Republici Hrvatskoj, a pod nazivom Dan i noć na PMF-u održava se od 2015. godine. U prilog popularnosti ove manifestacije govori podatak da je ove godine radionice, predavaњa i izložbe posjetilo više od 15 tisuća posjetitelja iz više od 30 gradova u Hrvatskoj i u Bosni i Hercegovini.

SPLIT: XII. MEDITERANSKI KORIJENI FILOZOFIJE

Suvremenom društvu nužno je etičko obrazovanje

Izlaganja

Mislav Kukoč, Hrvatska: O mediteranskom humanizmu
Maja Poljak, Ivana Knežić, Hrvatska: Aristotelova phronesis i Newmanov illative sense
Dževad Zečić, Bosna i Hercegovina: Teorija paralelnih linija kod Frane Petrića
Barbora Bađurová, Slovačka: Ethical Education in Slovakia and Aristotelian Virtue Ethics
Vojko Strahovnik, Slovenija: Moral Theory and Ethics Education
Rolf Roew, Njemačka: Action-Oriented Teaching of Ethics
Bruno Ćurko, Hrvatska: Ethics as School Subject in Mediterranean Countries
Roman Krzanowski, Poljska: Information: The Ancient Roots of a Modern Concept
Mateja Centa, Slovenija: Art, Imagination, Emotions and Ethical Education
Ivana Kragić, Hrvatska: Art of Democracy in Euro-Mediterranean Region
Anita Lunić, Hrvatska: Teorijsko utemeljivanje etike u istraživanju
Krešimir Čvrljak, Hrvatska: Prvi i jedini hrvatski nagovor (protreptik) na filozofiju u korpusu europske renesansne traktatne tradicije: Franciscus Tranquillus Andronicus Parthenius Traguriensis, Philosophandum sit? (Cracoviae, 1545.)
Marko Marina, Hrvatska: Filozofska misao i izvori gnosticizma u odnosu na kršćanstvo
Martina Mladar, Hrvatska: Frane Petrić o pjesničkom umijeću
Josip Guć, Hrvatska: Camusove refleksije o barbarstvu znanstvenotehnološke civilizacije
Jevgenij Pašenka, Hrvatska: Sovjetski mit u putopisima Augusta Cesarsa
Enis Zebić, Hrvatska: Kritika društva u časopisu "Socijalna revija" (1931. – 1937.)
Tomislav Zelić, Hrvatska: Mediteranizam u mislima i pjesmama Nietzscheove Radosne znanosti
Mladen Živković, Hrvatska: Otok – filozofska metafora
Nikša Babić, Hrvatska: Rana Marinkovićeva proza i Derridin izvor dekonstrukcije
Vani Roščić, Hrvatska: Estetika Rosaria Assunta
Ante Vučković, Hrvatska: Preobrazba rata i oružja u kult i igru

Još od prvog izdanja Mediteranski korijeni filozofije nametnuli su se svojom važnošću na nacionalnoj i međunarodnoj razini, no ove godine pokazala se sva važnost potrebe za interdisciplinarnom i gorućom raspravom o problemima poput etičkog obrazovanja, čemu u prilog govori rekordan broj inozemnih izlagača

Piše:

ANA ĆURČIĆ

Od 5. do 7. travnja održan je dvanaesti po redu simpozij Mediteranski korijeni filozofije, u organizaciji Odsjeka za filozofiju Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Splitu i Hrvatskog filozofskog društva. Nakon pozdravnih riječi dekanice Filozofskog fakulteta **Glorije Vickov** i predsjednika Organizacijskog odbora prof. **Mislava Kukoča**, članica Upravnog odbora Hrvatskog filozofskog društva **Anita Lunić** pročitala je službeno obraćanje predsjednika HFD-a **Tomislava Krznara**.

Iako je još od prvog izdanja Mediteranskih korijena filozofije bilo jasno kako se radi o simpoziju od iznimne važ-

nosti na nacionalnoj i međunarodnoj razini koji njeguje mediteransku tradiciju, a u isto vrijeme se neustrašivo suprotstavlja novim društvenim izazovima, dvanaesto izdanje nas je osvijestilo kako je potreba za interdisciplinarnom i gorućom raspravom u svrhu iznalaženja odgovora na aktualne probleme, poput etičkog obrazovanja, od iznimne važnosti. Tome u prilog govore činjenice kako je ove godine sudjelovalo dosad najveći broj inozemnih izlagača, a većina izlaganja bavila se prednostima i važnošću etičkog obrazovanja, kao i odgovarajućim metodama.

Na istoimenu temu održan je i okrugli stol koji su predvođili **Bruno Ćurko** i **Vojko Strahovnik**, na kojem je predstavljeno nekoliko recentnih na-

cionalnih i međunarodnih projekata etičkog obrazovanja, nakon kojeg su potaknuta pitanja o nužnosti etičkog obrazovanja i njegova uključivanje u školovanje, uključujući primjere. Zanimljivost okruglog stola proizlazila je iz palete različitih iskustava, videnja i metoda na međunarodnoj razini koja je rezultirala razmjrenom ideja i obogaćivanjem osobnih i profesionalnih saznanja sudionika. Osim navedenog, izlagači su se bavili temama poput estetike, renesanse, politike, matematike, književnosti i drugih.

Na simpoziju je održano 21 izlaganje te jedno pozvano predavanje **Ante Vučkovića** na temu "Preobrazba rata i oružja u kult i igru", koje je na vjeran i zanimljiv način dočaralo nastanak i običaj

sinjske tradicionalne viteške igre Alka.

Predstavljene su i dvije publikacije: "Trogirani i Trogir u sustavu hrvatskoga i europskoga humanizma i renesanse Krešimira Čvrljka", te "Kritičko mišljenje u nastavi filozofije, logike i etike" Bruna Ćurka. Ne skrivajući oduševljenje produktivnošću ovogodišnjeg simpozija, predsjednik Organizacijskog odbora Mislav Kukoč službeno je zatvorio simpozij pozivajući prisutne na sudjelovanje na sljedećim, trinaestim Mediteranskim korijenima filozofije. Simpozij je još jednom afirmirao svoje interdisciplinarno mjesto u odgojno-obrazovnom i istraživačkom području, a u nadolazećim godinama ima još mnogo za ponuditi.

MEĐUNARODNA KONFERENCIJA O SUZBIJANJU JEDNOG OD VELIKIH SUVREMENIH PROBLEMA

Umreženi protiv siromaštva

Split će sredinom svibnja u organizaciji udruge MoSt ugostiti međunarodnu konferenciju "Umreženi protiv siromaštva", na kojoj će značajnu ulogu igrati i Sveučilište u Splitu, koje stalno daje veliki doprinos brzi potrebitim, od studenata slabijeg imovnog stanja do beskućnika.

Skup počinje 17. svibnja u Staroj gradskoj vijećnici, gdje će među ostalim biti predstavljene "Totalno drugačije priče", odnosno pregled akcija građana Splita u borbi protiv siromaštva, uključujući sve akcije Grada Splita, "Humano srce" Sveučilišta u Splitu, Olala inicijativu, splitske sportske novinare u akciji, socijalnu samoposlugu Solidarnost... Također, bit će predstavljen i projekt hrvatske nogometne reprezentacije beskućnika uz sudjelovanje samih reprezentativaca i trenera, te igrača

HNK Hajduk.

Drugog dana skup će se nastaviti u prostorima Sveučilišta, uz sudjelovanje Ministarstva za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku, Splitsko-dalmatinske županije, Grada Splita, Sveučilišta, Pučke pravobraniteljice i MoSta. Izložiti će se osnovna strateška područja djelovanja i ključnih dionika u borbi protiv siromaštva, učinkoviti načini sprječavanja nastanka novih kategorija siromašnih, uz iskustva u povezanosti i koordiniranosti u suzbijanju siromaštva.

Skup će završiti uz nekoliko panel rasprava. O prikazu stanja, problema, izazova mreža koje djeluju na području suzbijanja siromaštva, te o zakonima i preprekama koje stoje na putu raspravljat će predstavnici Hrvatske mreže protiv siromaštva, Hrvatske

Sveučilište u Splitu uvijek je spremno na pomoći potrebitima, primjerice svojom akcijom 'Humano srce' na kojoj dijele obroke

mreže za beskućnike, Hrvatske mreže socijalnih samoposlužnih, Mreže hrane i Ceranea. Drugi panel govorit će kako se o problemu siromaštva misli i djeluje lokalno, regionalno i na razini EU-a, posebno u viškovima hrane, uz predstavljanje istraživanja Prehrambeno-tehnološkog fakulteta u Zagrebu. Uz predstavnike tog fakulteta sudjelovat će predstavnici Ministarstva poljoprivrede, hrvatski zastupnici u Europskom parlamentu, te članovi organizacija iz Slovenije, BiH i Srbije.

Treća panel rasprava nosi naslov "Transgeneracijsko siromaštvo, stigma siromaštva i posljedice na mentalno zdravlje – što činimo da ih umanjimo", a kako se najavljuje govorit će se o trenutnom stanju, programima koji mogu smanjiti stigmu siromaštva i "ovinosti" korisnika o sustavu,

modelima suzbijanja prezaduženosti, financijskom opismenjavanju građana... Sudjeluju Grad Split, Centar za socijalnu skrb Split, Crveni križ Split, Caritas Split, pučke kuhinje, ustanove i institucije iz područja obrazovanja, te stručnjaci za mentalno zdravlje.

Posljednja rasprava nazvana je "Mladi iz alternativne skrbi – ranjiva skupina u riziku od siromaštva. Imamo li jasne mehanizme prevencije?", uz osvrт na probleme, zakonske okvire, strategije, nedostatke, učinkovite psihosocijalne intervencije, područja unaprijedjenja. Panelisti su Grad Split, CZSS-u, HZZ-u, Udruga MoSt, Društvo za psihološku pomoć, Udruga Igra, Centar za pružanje usluga u zajednici, Dječji dom "Maestral", Centar GRI, SOS Dječje selo, te terapijske zajednice.

R.I.

POLA STOLJEĆA URBANISTIČKOG PROJEKTA KOJI JE IZMIJENIO IZGLED GRADA POD MARJANOM

Ulica Ruđera Boškovića, nekad poznata kao Sveučilišna

Pothvat izvan vremena

Autorice izložbe "50 godina Splita 3 - ulice, kvartovi, stanovnici" su prof. Višnja Kukoč i Jelena Borota, koje su time predstavile projektno-urbanistički pothvat izvan svoga vremena koji je zauvijek promijenio fizionomiju grada Splita.

Na otvorenju su govorili rektor Sveučilišta u Splitu prof. Šimun Anđelinović, zamjenik gradonačelnika Splita Nino Vela, nekadašnji splitski gradonačelnik i dekan Fakulteta građevinarstva, arhitekture i geodezije Jakša Miličić, prodekan FGAG i pročelnik studija Arhitekture i urbanizma Ante Kuzmanić, te Marko Matjaž, ministar-savjetnik veleposlanstva Republike Slovenije u Zagrebu. Izložbu je otvorio dogradonačelnik Ljubljane i urbanist Janez Koželj, a svojim umjetničkim doprinosom izložbu su nadopunili članovi ansambla S/UMAS.

Ulični život na Trsteniku

Split 3: Kako je stvoren i čemu nas uči

Okrugla obljetnica Splita 3 obilježava se do kraja lipnja manifestacijom na kojoj je prikazan ovaj jedinstveni urbanistički, arhitektonski i organizacijski pothvat stvaranja grada, uz osnovno pitanje: Što nam Split 3 znači danas i što iz njega možemo naučiti?

Panorama Splita 3 sa sveučilišnim kampusom

Piše **JELENA BOROTA**

SNIMILI **MARKO BOROTA,**
LEA JURČIĆ I GISPLAN

Manifestacija "50 godina Splita 3 - ulice, kvartovi, stanovnici", čiji je nositelj Fakultet građevine, arhitekture i geodezije Sveučilišta u Splitu, započela je 17. travnja otvaranjem istoimene izložbe u Sveučilišnoj galeriji "Vasko Lipovac" u splitskom kampusu. Trajat će do 29. lipnja, uz niz različitih događanja: seriju stručnih predavanja, okrugli stol, stručno vođenje po izložbi, urbane promenade po ulicama Splita 3 i koncert Papandopulo kvarteta u Papandopulovoj ulici na Trsteniku. Informacije o događanjima već su ili će biti najavljuvana i praćena na Facebook stranici 50godinaSplita3.

Okrugla obljetnica trećega gradskog rajona obilježava se kako bi se prikazali jedinstveni urbanistički, arhitektonski i organizacijski pothvat stvaranja grada. Izgradnja Splita 3 započela je krajem 60-ih godina prošlog stoljeća, a prekidima traje i danas. Osnovni cilj ove izložbe i manifestacije, uz predstavljanje i analizu projekta, jest odgovoriti na pitanja **Što nam Split 3 znači danas i što iz njega možemo naučiti?** Da bismo mogli odgovoriti na to pitanje prvo moramo pogledati u prošlost i razjasni-

ti kako je stvorena ideja Splita 3, dijela grada planiranog na 341 ha za 50.000 stanovnika.

Od Smjernica do natječaja

Grad Split je 1968. godine podijeljen u pet rajona. Dio grada izgrađen od njegova osnutka do 1945. naziva se Split I, a onaj izgrađen od 1945. do 1965. zovemo Split II. Oba Splita, odnosno rajona imaju oko 14.000 stanova. Isto toliko ih se planiralo izgraditi u Splitu 3, trećem gradskom rajonu, na 341 hektar površine. Rajoni 4 i 5 su planirani za kasniju izgradnju.

Pripreme za izgradnju bile su sveobuhvatne i uključivale su prije svega definiranje programa i naknadno urbanističkog rješenja. Finansijska struktura Splita 3 vrlo je detaljno razrađena i javno objavljena na više mjesta.

Temeljite pripreme i planiranje rezultirali su stanovima koji su bili među najjeftinijim u bivšoj Jugoslaviji. Pripreme su značile i izradu Smjernica za izgradnju Splita III u koje su ugradene sugestije zainteresiranih poduzeća i organizacija, kasnije prenesene i u natječajni program. Sve se odvijalo pod vodstvom Josipa Vojnovića iz Poduzeća za izgradnju Splita uz nezamjenjivu podršku tadašnjeg gradonačelnika Splita Jakše Miličića. Programom je treći gradski rajon definiran javnim sadržajima. Tu su primarni javni sadržaji koje stanovnici kvarta koriste

svakodnevno, sekundarni sadržaji rajonskog centra koje svi stanovnici rajona koriste povremeno i centralni gradski sadržaji sekundarnoga gradskog centra namijenjeni stanovnicama cijelog Splita. Natječaj je bio otvorenog karaktera, a tri grupe iz Splita, Zagreba i Ljubljane su pozvane. Sudionicima natječaja je sugerirano da prostor Splita 3 definiraju novom urbanističkom zamisli, koja sadržajno i funkcionalno poboljšava program.

Od 18 pristiglih radova iz cijele Jugoslavije ocjenjivači sud je najboljim jednoglasno proglašio rad pod šifrom "Žnjan" autora Vladimira Brace Mušića, Marjana Bežana i Nives Starc iz Urbanističkog instituta Slovenije. Misao vodilja urbanista bila je poštovati čovjeka kao stanara i kao pješaka. Cilj je bio omogućiti stanovniku Splita 3 da iz svog stana vidi sunce i more te da se kreće "pravom" ulicom koja će mu uz funkciju socijalnog katalizatora učiniti dostupnim sive planirane javne sadržaje.

Poštivanje baštine

Autori pobjedničkog natječajnog rada uvođe princip ulice: Stambenu ulicu i Dalmatinsku kalu (Sveučilišna ulica i nikad izgrađena Žnjanska – Sekundarni gradski centar). Koncept zasnivaju na ortogonalnoj mreži pješačkih putova i stambenih ulica u smjeru centriracije i dvjema dalmatinskim kalama u pravcu Car-

da, glavne ulice Dioklecijanske palače. Sadržaji gradskog karaktera su isprepleteni kroz cijelo područje.

Nakon natječajnog rješenja, već u prvoj fazi pripreme Osnovnog urbanističkog rješenja Splita 3 Poduzeće za izgradnju Splita s Josipom Vojnovićem je zahtijevalo direktnu suradnju i učešće autora "in situ". Formira se Projektna grupa Split 3 koju tvore autori natječajnog rješenja, arhitekti-urbanisti Bežan i Starc, arhitekti iz pojedinih biroa Građevinske operative Splita, Urbanističkog zavoda Dalmacije, Urbanističkog instituta Socijalističke Republike Slovenije, i drugi stručnjaci. Nakon prihvjetašnog Osnovnog urbanističkog rješenja Splita 3 za pojedine zgrade i ulice provode se interni natječaji. Urbanizam Splita 3 je svoj koncept potvrdio kroz visokokvalitetna arhitektonska ostvarenja nekih od najvećih imena splitske arhitekture. Jedinstvena i prepoznatljiva arhitektonska rješenja brojnih ulica Splita 3 prepoznata su od struke osvojivši brojne nagrade, ali i od stanovnika kvartova Splita 3.

Odluke unutar Projektnе grupe Split 3 se donose na redovitim koordinacijskim sastancima. Vodeću ulogu imaju prisutni autori i s njima zajedno arhitekti – urbanisti, koji pored koordiniranja rada na projektima arhitekturu rade i izvedbene projekte uređenja gradskog parteria

Izvorni projekt Splita 3 izabran na natječaju

s registrom urbane opreme i dr. Prisutni su i građevinski inženjeri za izradu projekata prometne i komunalne infrastrukture, grupe arhitekata pod vodstvom autora arhitekture stambenih i drugih zgrada. Vode grupa su arhitekti: **Marjan Cerar, Frane Gotovac, Dinko Kovačić, Danko Lendić, Ivo Radić, Ante Svarčić i Mihajlo Zorić** kroz čije realizacije se materijalizirala ideja ulice.

Širi od vremena

Izgradnja Splita 3 počinje u listopadu 1970. i intenzivno traje do 1979., kada je novac preusmjeren u zahvate vezane uz održavanje Mediteranskih igara u Splitu. Godine 1982. se poništava osnovno urbanističko rješenje iz 1970. godine. Slovenci napuštaju Split, a Josip Vojnović odlazi na Građevinski fakultet. Raspisan je novi natječaj za Žnjan samo za pozvane arhitekte, a 1984. uvođenjem zatvorenih gradskih blokova princip ulice se u potpunosti napušta. Iako se na području Splita 3 gradi do današnjeg dana, nakon 1990., usvajanjem detaljnih urbanističkih planova za vrlo mala područja obuhvata, prednosti trećeg gradskog rajona kao integralnog dijela Splita se gube. Ipak, u dijelu koji je izgrađen prema osnovnom urbanističkom rješenju i kasnijim provedbenim planovima uočava se jedinstveni koncept, širi od prostora i vremena u kojem je nastao.

Taj koncept smo pokušali prikazati na izložbi pod imenom **50 GODINA SPLITA 3 - ULICE, KVARTOVI, STANOVNICI**. Izložba je koncipirana tako da bude zanimljiva i razumljiva arhitektima, urbanistima i drugoj stručnoj javnosti, ali i građanima Splita i turistima. Jesmo li uspjeli tekće se pokazati, no izložba fotografija velikih dimenzija, izražene plastike i dirljivih motiva **Lee Jurčić** odmah je izazvala veliku pažnju.

Posebna vrijednost izložbe su originalni nacrti posuđeni iz Arhiva Republike Slovenije i materijali iz osobnog arhiva jednog od autora Splita 3 **Vladimira Brace Mušića**.

iz Muzeja za arhitekturu i oblikovanje u Ljubljani. Arhivsku gradu izloženu horizontalno, na stolovima, prate fotografije te interpretativne sheme i nacrti postavljeni vertikalno, na zidovima.

Lipovčeve skulpture

Važan element je i video-kolaž autorice Sanje Jarić uz glazbenu podlogu **Igora Mihovilovića, Joska Žižića i Willema Miličevića**. Arhivski materijali HRT-a, nekoliko dokumentaraca, posebno animirani crteži i arhivski materijali pričaju vizualnu priču o nastanku Splita 3, koja daje osnovne informacije i uvod je u izložbu. Dok je prizemlje galerije posvećeno skoro isključivo urbanizmu na gornjem katu interpretirana je arhitektura kroz nekoliko stambenih ulica. Projekti i skice Ive Radića iz Hrvatskog muzeja arhitekture u Zagrebu daju osobnu notu Papandopulovoj ulici, koju je projektirao. U posljednjem dijelu izložbe prikazani su modeli skulptura **Vaska Lipovca** čija realizacija je bila planirana u sklopu Sveučilišne ulice. Izloženi su nacrti, fotografije i model. Željeli smo ukazati važnost skulpture u javnom prostoru kao nadogradnje urbanizma i arhitekture što je Vasko Lipovac dobro razumio o čemu svjedoče fotografije privremeno postavljenih skulptura 70-ih godina u Ulici braće Borozan. Vizualni identitet manifestaciji dao je **Marko Borota**. Važna članica tima je i **Hana Paleka**, studentica diplomskog studija arhitekture i urbanizma u Splitu. Realizaciju manifestacije omogućio je Fakultet arhitekture, građevinarstva i geodezije kao nositelj projekta.

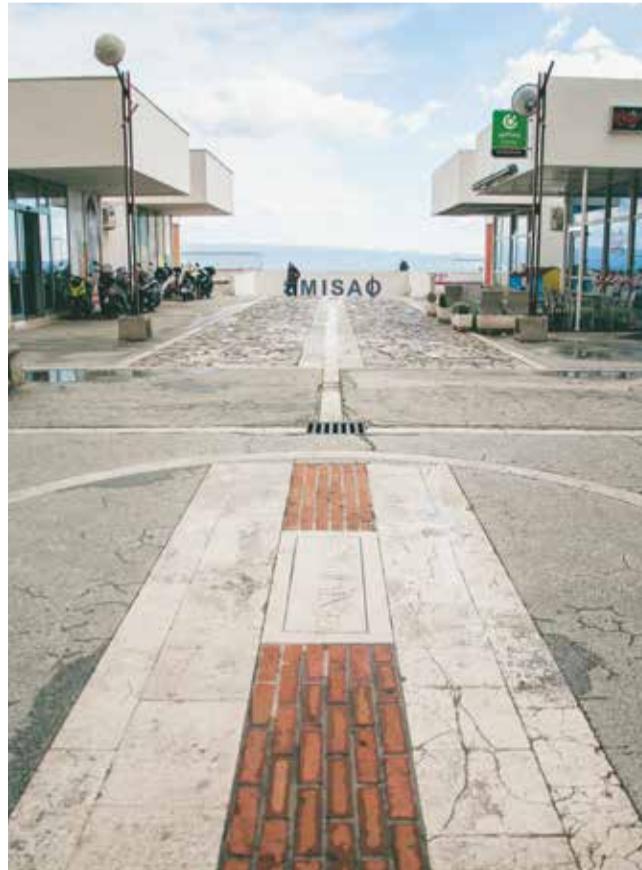
Objedinjavanjem kompleksne i raznovrsne grade Splita 3, njezinim razvrtavanjem i formiranjem lako razumljive celine, željeli smo posjetiteljima približiti Split 3 kao primjer uspješnog suvremenog planiranja grada i potaknuti kritičko promišljanje doprinos-a Splita 3 dosadašnjem i budućem planiranju razvoja Splita i drugih manjih gradova.

Otvaranje izložbe o Splitu 3 u Sveučilišnoj knjižnici

Na izložbi o Splitu 3 predstavljene su i skulpture Vaska Lipovca

Centrijacija na Trsteniku

SVEUČILIŠTE U SPLITU EKONOMSKI FAKULTET

Temeljem članka 24. Temeljnog kolektivnog ugovora za službenike i namješteneke u javnim službama (NN 128/17), te prethodne suglasnosti Sveučilišta u Splitu, Ekonomski fakultet raspisuje

NATJEČAJ

za prijam

1. voditelja radionice, ekonomata i kotlovnice – položaj namješteneka II. vrste – jedan izvršitelj na neodređeno vrijeme

Uvjeti:

- sveučilišni prvostupnik/prvostupnica strojarstva ili stručni prvostupnik/prvostupnica strojarstva (u trajanju najmanje 3 godine) ili završen stručni dodiplomski studij strojarstva
- položen tečaj za energetskog suradnika,
- položen ispit za rukovatelja centralnog grijanja i termoventilacije (ili obveza polaganja unutar jedne godine)
- položen ispit za povjerenika za otpad (ili obveza polaganja unutar jedne godine)
- jedna godina radnog iskustva na istim ili sličnim poslovima

Prijavi na natječaj treba priložiti:

- životopis
- dokaz o državljanstvu
- dokaz o stručnoj spremi
- potvrda Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje o radno-pravnom statusu pristupnika
- drugi dokazi o ispunjavanju traženih uvjeta

U skladu sa Zakonom o ravnopravnosti spolova, prijaviti se mogu pristupnici obojaka.

Pristupnici koji na temelju posebnih propisa ostvaruju prednost prilikom zapošljavanja, dužni su u prijavi na natječaj pozvati se na to pravo te priložiti sve dokaze koje posebni propisi propisuju za ostvarivanje navedenog prava. Prednost prilikom zapošljavanja prema predmetnom natječaju ostvarit će se u odnosu na ostale pristupnike samo pod jednakim uvjetima, utvrđenim natječajem.

Fakultet zadržava pravo provođenja testiranja znanja i/ili vještina za prijavljene pristupnike koji zadovoljavaju formalne uvjete navedene u natječaju a bitne su za obavljanje poslova radnog mesta.

Prijavom na natječaj pristupnici su izričito suglasni da Ekonomski fakultet može koristiti, prikupljati i obrađivati podatke u svrhu provedbe natječajnog postupka sukladno zakonskim propisima.

Kandidat koji nije podnio pravovremenu i urednu prijavu ili ne ispunjava formalne uvjete iz natječaja ne smatra se kandidatom prijavljenim na natječaj.

Urednom prijavom smatra se prijava koja sadrži sve podatke i priloge na način kako je navedeno u natječaju.

Rok za podnošenje prijave osam dana od dana objavljenja u "Narodnim novinama". Prijave se predaju na adresi: Sveučilište u Splitu, Ekonomski fakultet, 21000 Split, Cvite Fiskovića 5.

Prijavljeni pristupnici bit će obaviješteni o rezultatima natječaja u zakonskom roku putem mrežnih stranica Fakulteta.

SVEUČILIŠTE U SPLITU FILOZOFSKI FAKULTET

raspisuje
NATJEČAJ

1. za izbor jednog nastavnika u naslovno znanstveno-nastavno zvanje izvanredniog profesora za znanstveno područje humanističkih znanosti, polje filologija, grana germanistika na samostalnoj Katedri za germanistiku Filozofskog fakulteta u Splitu

2. za izbor nastavnika u naslovno znanstveno-nastavno zvanje docenta za znanstveno područje humanističkih znanosti, polje povijest umjetnosti, grana povijest i teorija likovnih umjetnosti, arhitekture, urbanizma i vizualnih komunikacija na Odsjeku za povijest umjetnosti Filozofskog fakulteta u Splitu

3. za izbor nastavnika u naslovno nastavno zvanje lektora za znanstveno područje humanističkih znanosti, polje filologija, grana germanistika na samostalnoj Katedri za germanistiku Filozofskog fakulteta u Splitu

Na Natječaju mogu ravnopravno sudjelovati pristupnici obojaka.

Pristupnici trebaju i ispunjavati uvjete utvrđene odredbama Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju (NN br. 123/03, 198/03, 105/04, 174/04, 2/07. - Odluka USRH, 46/07, 45/09, 63/11, 94/13, 139/13, 101/14, 60/15 i 131/17).

Pristupnici trebaju priložiti: potpisano prijavu, životopis, presliku dokaza o državljanstvu, presliku odgovarajuće diplome iz koje se može utvrditi ispunjavanje uvjeta za izbor u zvanje, prikaz nastavne i stručne djelatnosti, popis radova, radove, odnosno separate radova relevantnih za izbor te drugu odgovarajuću dokumentaciju kojom se dokazuje ispunjavanje uvjeta za izbor.

Sva dokumentacija pristupnika, osim radova, predaje se u dva primjerka. Životopis, prikaz nastavne i stručne djelatnosti i popis radova, uz tiskani, trebaju biti dostavljeni i u elektroničkom obliku (CD u 1 primjerku). Ako su pristupnici strani državljanji trebaju dostaviti i dokaz o poznавanju hrvatskog jezika (napredno znanje).

Rok za podnošenje prijave je 30 dana od dana objave Natječaja.

Prijava na natječaj s dokumentacijom dostavlja se na adresu: Filozofski fakultet u Splitu, Poljička cesta 35, 21 000 Split. Podnošenjem prijave na natječaj, pristupnici natječaja su izričito suglasni da Filozofski fakultet u Splitu kao voditelj zbirke osobnih podataka može prikupljati, koristiti i dalje obrađivati podatke u svrhu provedbe natječajnog postupka sukladno odredbama Zakona o zaštiti osobnih podataka (NN br. 106/12. – pročišćeni tekst) i Opće Uredbe EU 2016/679.

Pristupnici koji se pozivaju na pravo prednosti pri zapošljavanju sukladno posebnim propisima dužni su se u prijavi na natječaj pozvati na to pravo te imaju prednost u odnosu na ostale kandidate samo pod jednakim uvjetima utvrđenim natječajem, a na temelju uredne, potpune i pravovremene prijave na natječaj (<https://gov.hr/moja-uprava/hrvatski-branitelji/zaposljavanje/prednost-pri-zapošljavanju/403>).

Zakašnjele i nepotpune prijave neće se razmatrati niti će podnositelji biti pozvani na naknadnu dopunu prijave. O rezultatima natječaja pristupnici će biti obavijeni u zakonskom roku.

Osijek

Loretana Farkaš

Izabrana je za dekanicu Filozofskog fakulteta

Split

Maja Fredotović

izabrana je za dekanicu Ekonomskog fakulteta

Zagreb

Željan Maleš

izabran je za dekan Farmaceutsko-biokemijskog fakulteta

Nikola Mrvac

Izabran je za dekan Grafičkog fakulteta

Jurica Pavičić

Izabran je za dekan Ekonomskog fakulteta

Novi dekani

Novi emeritusi hrvatskih sveučilišta

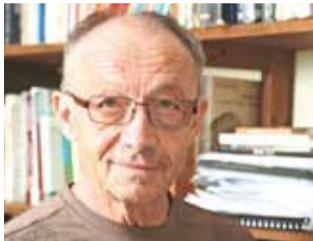
Zagreb

Dean Ajduković

Redoviti profesor u mirovini Filozofskog fakulteta

Nadežda Čaćinović

Redovita profesorica u mirovini Filozofskog fakulteta

Ognjen Čaldarović

Redoviti profesor u mirovini Filozofskog fakulteta

Stjepan Damjanović

Redoviti profesor u mirovini Filozofskog fakulteta

Nikola Kujundžić

Redoviti profesor u mirovini Farmaceutsko-biokemijskog fakulteta

Miljenko Lapaine

Redoviti profesor u mirovini Geodetskog fakulteta

Rijeka

Mate Majerović

Redoviti profesor u mirovini Medicinskog fakulteta

Dragan Milanović

Redoviti profesor u mirovini Kinezološkog fakulteta

Lenko Pleština

Redoviti profesor u mirovini Arhitektonskog fakulteta

Tihana Žanić Grubišić

Redovita profesorica u mirovini Farmaceutsko-biokemijskog fakulteta

Vedran Žanić

Redoviti profesor u mirovini Fakulteta strojarstva i brodogradnje

Miljenko Kapović

Redoviti profesor u mirovini Medicinskog fakulteta

Novi redoviti profesori hrvatskih sveučilišta

Zagreb

Lidija Ćuković

Izabrana je u znanstveno-nastavno zvanje redovite profesorice – trajno u području tehničkih znanosti, polje strojarstvo

Jagoda Doko Jelinić

Izabrana je u znanstveno-nastavno zvanje redovite profesorice – trajno u području biomedicine i zdravstva, polje javno zdravstvo i zdravstvena zaštita, grana zdravstvena ekologija

Verica Dragović Uzelac

Izabrana je u znanstveno-nastavno zvanje redovite profesorice – trajno u području biotehničkih znanosti, polje prehrambena tehnologija, grana inženjerstvo

Draženka Komes

Izabrana je u znanstveno-nastavno zvanje redovite profesorice – trajno u području biotehničkih znanosti, polje prehrambena tehnologija, grana inženjerstvo

Blaženka Kos

Izabrana je u znanstveno-nastavno zvanje redovite profesorice – trajno u području biotehničkih znanosti, polje biotehnikologija, grana inženjerstvo

Zoran Lulić

Izabran je u znanstveno-nastavno zvanje redovitog profesora – trajno u području tehničkih znanosti, polje strojarstvo

Milan Mesić

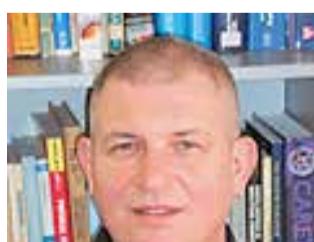
Izabran je u znanstveno-nastavno zvanje redovitog profesora – trajno u području biotehničkih znanosti, polje poljoprivreda, grana ekologija i zaštita okoliša

Zoran Milas

Izabran je u znanstveno-nastavno zvanje redovitog profesora – trajno u području biomedicine i zdravstva, polje veterinarska medicina, grana veterinarsko javno zdravstvo i sigurnost hrane

Dubravka Miljković

Izabrana je u znanstveno-nastavno zvanje redovite profesorice – trajno u području društvenih znanosti, polje pedagogija

Vladislav Tomišić

Izabran je u znanstveno-nastavno zvanje redovitog profesora – trajno u području prirodnih znanosti, polje kemija, grana fizikalna kemija

Jelena Trajković

Izabrana je u znanstveno-nastavno zvanje redovite profesorice – trajno u području biotehničkih znanosti, polje drvana tehnologija, grana drvni materijali

Saša Bogdan

Izabran je u znanstveno-nastavno zvanje redovitog profesora u području biotehničkih znanosti, polje šumarstvo, grana genetika i oplemenjivanje šumskog drveća

**Bojana Bojanic
Obad Šitaroci**

Izabrana u znanstveno-nast. zvanje red. prof. u području tehn. znan., polje arhitektura i urbanizam, grana urbanizam i prost. planiranje i pejsažna arhitektura

Ivan Đurek

Izabran je u znanstveno-nastavno zvanje redovitog profesora u području tehničkih znanosti, polje elektrotehnika

Zoran Glavaš

Izabran je u znanstveno-nastavno zvanje redovitog profesora u području tehničkih znanosti, polje metalurgija

Ita Gruić Sovulj

Izabrana je u znanstveno-nastavno zvanje redovite profesorce u području prirodnih znanosti, polje kemija, grana biokemija i medicinska kemija

SVEUČILIŠTE U SPLITU
MEDICINSKI FAKULTET
objavljuje

NATJEČAJ

ZA UPIS NA SVEUČILIŠNI POSLJEDIPLOMSKI DOKTORSKI STUDIJ
"TRANSLACIJSKA ISTRAŽIVANJA U BIOMEDICINI"
U AKADEMSKOJ GODINI 2018./2019.

Uvjeti upisa:

završen medicinski ili drugi fakultet iz znanstvenog područja Biomedicina i zdravstvo (sve polja i grane), biotehnologije (biotehnologija), prirodnih znanosti (biokemijska, kemija, biologija), društvenih znanosti (psihologija, defektologija), te drugih srodnih znanosti.

Prijava treba sadržavati

ovjerenu presliku diplome o završenom fakultetu
dokaz o poznавању engleskog jezika
ovjereni prijepis i prospekt ocjena studija
životopis

pisanu izjavu o razlozima za upis na doktorski studij (uz opis svog znanstvenog interesa i planova u budućnosti)

- prijedlog protokola i hodograma istraživanja prema obrascu koji se nalazi na mrežnim stranicama studija TRIBE (link: <http://www.mefst.unist.hr/studiji/doktorska-skola/tribe-607/zanima-vas-tribe/1765>)

Pristupnici koji su studij završili u inozemstvu dužni su prije upisa dostaviti rješenje o priznavanju inozemne obrazovne kvalifikacije.
Broj slobodnih mjesto: 15

Godišnja školarina: 16.000,00 kuna (studij traje tri godine)
Nastava će se održavati na hrvatskom i engleskom jeziku.
Rok za podnošenje prijave na natječaj: do 30. rujna 2018.

Prijavu slati na adresu: Medicinski fakultet u Splitu, Služba za znanost, posljediplomsku nastavu i trajnu medicinsku izobrazbu
Šoltanska 2, 21000 Split.

Detaljnije informacije:
<http://www.mefst.hr/TRIBE>

Josip Kusak

Izabran u znanstveno-nast. zvanje red. prof. u području biomedicine i zdravstva, polje veterinarska medicina, grana temeljne i pretkliničke veterinarske znanosti

Tomislava Lauc

Izabrana u znan.-nast. zvanje red. prof. u području društ. znan., polje informacijske i komunikacijske znan., grana informac. sustavi i informatologija

Tomislav Malvić

Izabran je u znanstveno-nastavno zvanje redovitog profesora u području prirodnih znanosti, polje geologija, grana geologija i paleontologija

Ratko Matijević

Izabran u znanstveno-nastavno zvanje redovitog prof. u području biomedicine i zdravstva, polje kliničke medicinske znanosti, grana ginekologija i opstetricija

Ivica Peša Matracki

Izabrana je u znanstveno-nastavno zvanje redovite profesorce u području humanističkih znanosti, polje filologija, grana romanistika

Biserka Prugovečki

Izabrana je u znanstveno-nastavno zvanje redovite profesorce u području prirodnih znanosti, polje kemija, grana anorganska kemija

Hrvoje Stanić

Izabran u znan.-nast. zvanje redovitog prof. u području društvenih znan., polje informacijske i komunikacijske znan., grana arhivistika i dokumentalistika

Željko Škvorc

Izabran je u znanstveno-nastavno zvanje redovitog profesora u području biotehničkih znanosti, polje šumarstvo, grana ekologija i uzgajanje šuma

Mario Šporčić

Izabran je u znanstveno-nastavno zvanje redovitog profesora u području biotehničkih znanosti, polje šumarstvo, grana šumarske tehnologije i menadžment

Marijan Šušnjar

Izabran je u znanstveno-nastavno zvanje redovitog profesora u području biotehničkih znanosti, polje šumarstvo, grana šumarske tehnologije i menadžment

Boris Vrdoljak

Izabran je u znanstveno-nastavno zvanje redovitog profesora u području tehničkih znanosti, polje računarstvo

Milan Vrkljan

Izabran je u znanstveno-nastavno zvanje redovitog profesora u području biomedicine i zdravstva, polje kliničke medicinske znanosti, grana interna medicina

Juro Zečević Božić

Izabran je u znanstveno-nastavno zvanje redovitog profesora u području humanističkih znanosti, polje teologija

Marijana Zovko Končić

Izabrana je u znanstveno-nastavno zvanje redovite profesorce u području biomedicine i zdravstva, polje farmacija, grana farmacija

Nenad Rogulj

Izabran je u znanstveno-nastavno zvanje redovitog profesora – trajno u području društvenih znanosti, polje kinezijologija, grana kinezijologija sporta

Dinko Vukadinović

Izabran je u znanstveno-nastavno zvanje redovitog profesora – trajno u području tehničkih znanosti, polje elektrotehnika, grana elektroenergetika

Osijek**Jure Mirat**

Izabran je u znanstveno-nastavno zvanje redovitog profesora – trajno u području biomedicine i zdravstva, polje kliničke medicinske znanosti, grana interna medicina

Branimir Hackenberger Kutuzović

Izabran je u znanstveno-nastavno zvanje redovitog profesora – prvi izbor u području prirodnih znanosti, polje biologija

Ljubica Ranogajec

Izabrana je u znanstveno-nastavno zvanje redovite profesorce – prvi izbor u području društvenih znanosti, polje ekonomija, grana organizacija i menadžment

Vlasta Ramljak

Izabrana je u naslovno umjetničko-nast. zvanje redovite prof. – prvi izbor u umjetničkom području, polje kazališna umj. (scenske i medijske umj.), grana gluma

Pula**Moira Kostić Bobanović**

Izabrana je u znanstveno-nastavno zvanje redovite profesorce u području humanističkih znanosti, polje filologija, grana anglistica

Rajka Jurdana Šepić

Izabrana je u znanstveno-nastavno zvanje redovite profesorce – prvi izbor u području prirodnih znanosti, polje fizika

Rajka Jurdana Šepić

Izabrana je u znanstveno-nastavno zvanje redovite profesorce – prvi izbor u području prirodnih znanosti, polje fizika

ČITAONICA: MIRJANA KRIZMANIĆ - ZAŠTO GURAMO GLAVU U PIJESAK? (V.B.Z., ZAGREB, 2017.)

Ljudi kao nojevi

Piše VELIMIR KARABUVA

Dva su načina zavaravanja. Jedan je vjerovati u ono što nije točno, a drugo je odbijati vjerovati u ono što jest točno.

(Soren Kierkegaard, danski filozof i književnik)

Autorica knjige u uvodnom dijelu tvrdi da mnogima od nas fraza "guranje glavu u pijesak" djeluje kao opis pojave koja vrijedi za neke ljudi, ali ni u kom slučaju ne i za nas same. Većina ljudi sklonija je pretpostaviti da glavu u pijesak guraju samo djeca u situaciji kada se nečega boje, vrlo mlađi ljudi kada nešto žele izbjegći ili osobe svih uzrasta koje nerado razmišljaju o sebi i svijetu u kojem žive. Ona će posebno istaknuti kako je guranje glave u pijesak zapravo vrlo raširena pojava kojoj podliježu svi ljudi, neovisno o dobi, spolu, obrazovanju i ostalim svojstvima, iako različitoj mjeri.

Kako se to u praksi ljudi nose s tom frazom – dominantno je pitanje ove knjige na koje autorica odgovara kratko i jasno, uz navodenje brojnih primjera iz svakodnevnog života ljudi u pokretu. Podsjeća da najčešće povremeno nijećemo činjenice s kojima smo suočeni, štiteći se tako od suočavanja s neugodnim, bolnim, teško rješivim ili nerješivim situacijama. Ona će upravo na primjeru prijatelj-

Guranje glave u pijesak katkad nam omogućuje da odgodimo suočavanje s nekom situacijom ili teškoćom do trenutka kad ćemo je lakše riješiti, bolje razumjeti i jednostavnije se ili smirenje s njom nositi, što je - neovisno o tome činimo li to radi ignoriranja, nijekanja ili poricanja činjenica - u određenoj mjeri praćeno obmanjivanjem drugih koji te činjenice vide i prihvataju, a i samoobmanjivanjem koje nam omogućuje da duže ustrajemo u takvom ponašanju

stva najbolje dočarati što za neku osobu znači to "guranje glave u pijesak", pa navodi sljedeće: "Ljepota prijateljstva upravo jest u tome da se uzajamno podržavamo, da nam je ugodno kad smo zajedno, da se nadopunjavamo i obogaćujemo svoj život tim druženjem, a ne da se podnosimo i vrebamo prilike da odapnemo koju 'otrovnu strelicu' prema svom prijatelju ili prijateljici. U prijateljstvu ne samo da ne treba ignorirati činjenice kojima se ne svidaju, već otvoreni očiju treba vidjeti sve što nam se ne svida, kao i sve ono što nam je zajedničko i što nas raduje. A kad nam se nešto ne svida, tada se ne trebamo obmanjivati da će proći samo od sebe, već o tome trebamo razgovarati s prijateljem. Ili se pak oprostiti od njega".

Odgoda problema

Guranje glave u pijesak katkad nam omogućuje da odgodimo suočavanje s nekom situacijom ili teškoćom do trenut-

ka kad ćemo je lakše riješiti, bolje razumjeti i jednostavnije se ili smirenje s njom nositi. To je, neovisno o tome činimo li to radi ignoriranja, nijekanja ili poricanja činjenica s kojima smo suočeni, u određenoj mjeri neizbjjeđno praćeno obmanjivanjem drugih koji te činjenice vide i prihvataju, a i samoobmanjivanjem koje nam omogućuje da duže ustrajemo u takvom ponašanju.

Citajući ovu knjigu pronaći ćete i sebe u nekim rečenicama, pogotovo u situacijama kada ste možda zanjekali postojanje neke činjenice, drugi put ste možda pokušali zavarati druge da ta činjenica ne postoji, a treći put ste sami sebe obmanuli kako se ta činjenica vas uopće ne tiče.

Autorica drži kako je ovaku široku temu nemoguće obraditi u jednoj knjizi, što i nije bio njezin cilj. Njezin je glavni cilj bio upoznati ljudi s pojavama poricanja činjenica i

obmanjivanja drugih i samih sebe, kao i to da bi citatelji mogli naučiti kod samih sebe prepoznati procese ignoriranja ili poricanja provjerenih činjenica i procijeniti povećavaju li ti oblici ponašanja njihovu kvalitetu života ili je narušavaju.

Otvorimo oči

Uz četiri uvodna poglavlja, koja se više bave samim fenomenima nastanka i održavanja poricanja činjenica i obmanjivanja sebe i drugih, ostala su usmjerena na primjenu tih procesa u različitim životnim područjima (u području zdravlja, obitelji, na poslu, u odnosima s prijateljima te u društву i politici). Knjiga završava kratkim osvrtom na pozitivne i negativne strane poricanja činjenica, obmanjivanja i samoobmanjivanja te mogućim odgovorima na pitanja kada, kome i kako treba pokušati otvoriti oči i potaknuti ga da se suoči s vlastitim obmanama.

Knjiga nas upoznaje i s po-

Mirjana Krizmanić
Zašto guramo glavu u pijesak?

neargumentirano uznemirio rekli što je to što vas je toliko naljutilo. A to, za početak boleg prijateljstva, nije baš malo!

Na kraju, spomenimo i neke činjenice iz biografije profesorce Mirjane Krizmanić. Ukratko, riječ je o najčitanijoj i najprodavanijoj domaćoj autorici i sveučilišnoj profesorici u mirovini. Autorica je brojnih znanstvenih i stručnih radova, članaka i knjiga. Kao umirovljenica posvetila se pisaniju knjiga iz područja popularne psihologije, kao što su: Tkanje života, Život s različitim, U ljubavi i bez nje, A što sad?, A sad... radost i veselje!, Jesenji valcer, O toleranciji i O životinjama i njihovim ljudima.

SVEČANOST NA ZADARSKOM SVEUČILIŠTU

Pilotska promocija

Na Sveučilištu u Zadru 18. travnja promovirani su polaznici Programa za stjecanje nastavničkih kompetencija, koji su za nastavni kadar proveli Sveučilište, preko svoga centra "Stjepan Matičević", Hrvatsko vojno učilište "Dr. Franjo Tuđman" te Središte za obuku HRZ-a i PZO-a "Rudolf Perešin". Program postoji od 1996. godine, prošao je nekoliko transformacija, da bi danas bio prepoznat na međunarodnoj sceni, istaknuo je brigadir Goran Hušlev, zapovjednik Središta "Rudolf Perešin".

– Naši su pripadnici sposobljavali omanske pilote koji će letjeti na najmodernijim svjetskim zrakoplovima, kao i polaznike iz regije, rekao je Huljev.

Rektorica Sveučilišta u Zadru prof. Dijana Vican rekla je kako se Sveučilište prilagodilo logici potražnje i ispitivanja obrazovnih potreba prijenege dalo nazrijeti isticanje cje-loživotnog učenja kao koncepta.

– Ponosimo se ovom generacijom časnika i dočasnika Pilotske škole u Zemunu i uspješnom suradnjom s Ministarstvom obrane, koje je prije svih drugih sektora djelatnosti prepoznao važnost stručnog osposobljavanja i usavršavanja svojih djelatnika upravo u području obrazovanja. Zahvaljujem mu što prepoznae sveučilišne ciljeve i što pobudi ambicije svojih djelatnika kroz obrazovanje, poticanjem stvaranja stručnjaka širokog visokoobrazovnog profila, profesionalaca koje će nositi osjećaj posvećenosti obrazovanju, poučavanju i učenju s najvišom profesionalnom etikom – rekla je rektorica Vican.

Brigadir mr. sc. Slobodan Čurčić, dekan Hrvatskoga vojnog učilišta "Franjo Tuđman", rekao je kako su u Sveučilištu u Zadru pronašli pravog partnera koji je priznao kvalifikacije nastavnika stečene tijekom karijere.

UNIZD.HR

Konferencija o energetskoj strategiji na Ekonomskom fakultetu u Zagrebu

KONFERENCIJA HRVATSKO ENERGETSKOTRŽIŠTE U EUROPSKOJ ENERGETSKOJ UNIJI'

Infrastruktura gradi budućnost

Ekonomski fakultet – Zagreb i KPMG Croatia d.o.o. organizirali su Energetsku konferenciju: Hrvatsko energetsko tržište u Europskoj energetskoj uniji. Cilj konferencije bio je potaknuti razmjenu ideja i mišljenja te pružanje praktičnih preporuka za unaprjeđenje energetskog tržišta Republike Hrvatske kroz dijalog glavnih sudionika na energetskom tržištu i države. Konferencija je održana pod pokroviteljstvom Ministarstva zaštite okoliša i ener-

getike i Hrvatske energetske regulatorne agencije. Programske partner konferencije je Energetski institut Hrvatske Požar i Institut za javne financije. Pozvano predavaće održao je ministar Tomislav Čorić i Laszlo Horvath s Energetskog instituta "Hrvatske Požar". U ime organizatora sudionike su pozdravili prof. Jurica Pavičić, prodekan Ekonomskog fakulteta – Zagreb, Daniel Lenardić, KPMG, prof. Anto Bajo, Ekonomski fakultet – Zagreb te mr.sc. Branko

Baričević, voditelj Predstavništva Evropske komisije u Hrvatskoj. U sklopu konferencije povećala se rasprava o aktualnim energetskim temama u okviru tri panela, Energetska strategija, Energetska infrastruktura, te Tržište, regulacija i obnovljivi izvori energije. Na konferenciji su se čule osnovne smjernice za izradu energetske strategije kao i osnovne poruke najvažnijih sudionika energetskog tržišta u Hrvatskoj. Potrebno je ulaga-

ti daljnje napore u razvoj energetske infrastrukture i proizvodnih kapaciteta, jačanje dobavnih pravaca te povezivanje s ostalim tržištema u EU-u sve u cilju osiguranja sigurnosti dobave energenata i energetske samodostatnosti. Posebna rasprava vodila se oko izgradnje LNG terminala gdje je zaključeno kako je Hrvatskoj potreban terminal te je njegova izgradnja u skladu sa strateškim očekivanjima u sljedećem desetljeću.

R.I.

PREDSTAVLJANJE KNJIGE O KLJUČNOME HRVATSKOME PITANJU

Demografija su ljudi, demografija je život!

Piše IVAN PERKOV

Snimio DAMIR HUMSKI

Vijećnici Ekonomskoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu održana je 11. travnja prezentacija nove publikacije vodeće hrvatske demografinje, akademkinje Alice Wertheimer-Baletić pod nazivom "Demografska teorija, razvoj stanovništva Hrvatske i populacijska politika" u izdanju nakladničke kuće Meridijani. Knjiga je plod višedesetljetnoga rada akademkinje Wertheimer-Baletić, osnivačice Katedre za demografiju Ekonomskoga fakulteta u Zagrebu, na kojoj su obrazovane generacije hrvatskih demografa. Veliki značaj ove publikacije prepoznali su mnogi značajni akteri akademskoga i sveučilišnoga života pa će ovo predstavljanje ostati upamćeno po zastupljenosti najvažnijih hrvatskih akademske institucije na najvišoj razini. U ime Sveučilišta u Zagrebu predstavljanju su prisustvovali rektor, prof. Damir Boras i prorektor prof. Ante Čović, domaćin skupa bio je dekan Ekonomskoga fakulteta prof. Lajoš Žager, a predstavljanju je prisustvovao i predsjednik Nacionalnoga vijeća za znanost, visoko obrazovanje i tehnološki razvoj prof. Ivo Družić te veći broj akademika i dekana sastavnica Sveučilišta.

Najvažnije nacionalno pitanje

Knjigu su predstavili prof. Ljubo Jurčić, dugogodišnji predsjednik Hrvatskog društva ekonomista, demografski stručnjaci doc. Marin Strmota i doc. Stjepan Šterc, akademik Dragutin Feletar, urednik knjige i urednik izdavačke kuće Meridijani te prof. Andelko Akrap, najpoznatiji učenik akademkinje Wertheimer-Baletić.

Predstavljanje je otvorio rektor Boras koji je istaknuo

Kapitalno djelo akademkinje Alice Wertheimer-Baletić presjek je demografske znanosti, ali još više demografskih kretanja u Hrvatskoj koja su danas depopulacijom i negativnim migracijama postala jedna od najvećih smetnji budućem razvoju naše zemlje

važnost područja demografije te izrazio divljenje dugogodišnjem radu akademkinje i njezinih učenika i suradnika. Osobito je naglasio da su demografija i pitanje hrvatskog iseljeništva i potomaka hrvatskih iseljenika u svijetu jedan od prioriteta Sveučilišta u Zagrebu. Dodao je i da je demografija prvo i najvažnije pitanje hrvatske države te izrazio spremnost Sveučilišta u Zagrebu da bude inicijator i predvodnik pozitivnih stručnih, znanstvenih, ali i političkih pomaka po pitanju demografije i brige za hrvatsko iseljeništvo.

- Na sva važna pitanja ko-

je ovđe danas postavljamo, Sveučilište već ima odgovor u vidu angažmana naših najboljih stručnjaka. Politika treba naše mišljenje zatražiti, ali i uvažiti - istaknuo je rektor.

Prof. Jurčić istaknuo je da se čitava ekonomija vrati oko ljudi, stanovništva i njegove demografske strukture.

- Političari i intelektualci trebali bi biti ljudi koji razmišljaju na dugi rok, a na dugi rok ne možete razmišljati bez demografskog razvoja, jer sve što se događa, sve što radimo - sve je zbog ljudi. Sve politike - industrijska, regionalna, fiskalna, mo-

netarna i politika dohoda - ka trebaju imati za orijentir demografiju. Ako izgubimo demografiju, izgubili smo i društvo, zemlju, ekonomski razvoj, socijalnu sigurnost i sve ono što ide uz to, jer ekonomija postoji zbog čovjeka, njegove dobre budućnosti i spašavanja sadašnjosti, potisao je prof. Jurčić.

(Ne)vjera u budućnost

Nadahnuto izlaganje imao je i doc. Marin Strmota, donedavni državni tajnik za demografiju koji je, zbog zaštite svojega znanstvenoga i stručnoga rada i osobnoga integriteta podnio ostavku na tu dužnost,

što je u javnosti poprilično odjeknulo. Strmota je iznio presjek značajnog znanstvenog doprinosa akademkinje Baletić, zaključivši da demografija, zahvaljujući upravo akademkinji, danas stanuje na hrvatskim sveučilištima, fakultetima, institucijama, domovima, glavama više desetaka tisuća studenata i stručnjaka.

Doc. Stjepan Šterc, jedan od najpoznatijih naših demografa istaknuo je kako kroz povijest nije postojala civilizacija koja nije vještovala u svoju budućnost te da bi tako trebala postupati i Hrvatska, znajući i imajući na umu da su najvrjedniji dio njezine populacije djeca i mлади. Uzakao je na zasluznost akademkinje Baletić u području dviju struka koje razmatraju isti ili sličan predmet interesa, što je rijetkost na bilo kojem od sveučilišta u Hrvatskoj, svrstavajući njezine radove, izlaganja i knjige na svjetsku razinu. U svome obraćanju nije prešatio ni osobno ne razumijevanje društvenog i političkog sustava naše zemlje koji ne vjeruje u vlastitu budućnost i koji nema sluh za smjernice ugledne akademkinje svjetskoga glasa. Prof. Akrap predstavio je strukturu njezine knjige za koju je rekao da je svojevrsni demografski vremenski vremeplov, koji sistematizira znanstveni doprinos u četiri opusa: Monografska obrada (prvenstveno Slavonija i Baranja), Istraživanja s područja ekonomskih demografija, Istraživanje zakonitosti razvoja svijeta i pojedinih regija u svijetu te Opća i ekonomski demografska teorijske rasprave. Istaknuo je i najvažnije doprinose autorce, a to su rad na kolegiju demografije osnovanom 1953., te izrada pionirskog djela suvremene demografije - skripte koju je akademkinja napisala za polaznike poslijediplomskog studija 1971., a koja je nakon toga 1973. proširena u knjizi

“

Nadam se da ćemo se izvući iz ove vrlo teške demografske situacije jer ne želim biti pesimist

"Demografija, stanovništvo i ekonomski razvitak", kapitalnom djelu hrvatske demografije.

Imamo temelj!

Autorica je, uz zahvalu svima koji su svojim prisustvom uveličali proslavu, u svome obraćanju među ostalim istaknula:

- Usputni razgovor rezultirao je objavom ove knjige - zbornika velikog broja radova iz kojih je izvučen reprezentativan broj članaka koji pokazuju dugoročne demografske procese u Hrvatskoj od 1960. do 2017. To je jedan veliki raspon koji je obilovao različitim društvenim, političkim i drugim dogadjajima koji su djelovali na demografska kretanja. Nema te sfere društvenoga života na koju ne utječe demografska kretanja i nema tih strukturnih demografskih kretanja koja ne djeluju na društvene tokove. To je ta isprepletenost demografije i društvenih znanosti. Ja sam ovdje došla kao asistent na katedru statistike, pa sam prvo odradivala statistiku kod prof. Serdara, tadašnjega rektora. Kako je demografija bila u tom sklopu, meni se svidjela, naročito na poslijediplomskom studiju i ja sam se željela posvetiti toj problematici. Međutim, nije bilo za to puno sluha, nego su mi rekli: "Dođi na političku ekonomiju pa ćeš jedan semestar predavati političku ekonomiju, a drugi demografiju". I tako sam

Iz životopisa

Alica Wertheimer-Baletić rođena je 10. prosinca 1937. godine u Vukovaru gdje je završila osnovnu školu i gimnaziju. Na Ekonomskome fakultetu u Zagrebu diplomirala je 1960., magisterij je stekla 1964., a doktorat 1965. godine. Za asistenticu je izabrana 1961., za docenticu 1966., za izvanrednu profesoricu 1972. te za redovitu profesoricu demografije 1976. godine. Napisala je 17

knjiga i monografija, među kojima se izdvajaju: Stanovništvo SR Hrvatske - studije, 1971.; Ekonomski aktivnost stanovništva - demografski aspekt, 1978.; Demografija - stanovništvo i ekonomski razvitak, 1972. i 1983.; Stanovništvo Vukovara i vukovarskog kraja, 1993.; Stanovništvo i razvoj, 1999. Napisala je i više od 170 članaka, studija, priloga u zbornicima, referata i stručnih članaka. Članica je svjetskih

demografskih udruženja (International Union for the Scientific Study of Population i European Association for Population Studies). Bila je članica redakcija i savjeta mnogih svjetskih znanstvenih časopisa. Dugogodišnja je istaknuta članica Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti. U listopadu 2004. izabrana je i za članicu Académie Européenne des Sciences, des Arts et des Lettres u Parizu.

Dramatična depopulacija

Iz izlaganja akademika Dragutina Feletara, urednika knjige i urednika izdavačke kuće Meridiani:
 - Produktivna faza demografske tranzicije u Hrvatskoj počinje slabjeti već u 70-im godinama, da bi negativne vrijednosti prirodnog prirasta dosegli negdje 90-ih. Ta postraznicijska demografska etapa traje i danas sa stalnim pogoršanjem prirodnoga prirasta. Ratna i krizna zbivanja svakako su pospješila procese depopulacije, a još uvijek je sveprisutno i demografsko pražnjenje ruralnih područja Hrvatske, iako je ono danas već gotovo prazno. K tomu, valja pribrojiti i brzo rastući negativni migracijski bilancu, posebno u zadnjem desetljeću. Riječu, Hrvatska je ušla u razdoblje dramatične depopulacije i ubrzanog pogoršanja dobne strukture stanovništva. Hrvatska još uvijek može donekle ublažiti procese odumiranja, ali samo pod uvjetom da se odmah počne primjenjivati pronatalitetna, sustavna, nova demografska politika.

Rastući procesi depopulacije povezuju se s intenzivnim procesima industrijalizacije, deagrarizacije, deruralizacije i urbanizacije. Ti su procesi, uz ostale čimbenike, modernizirali i hrvatsko društvo, a time donijeli i novi pristup demografskim kretanjima jer poznata je demografska razvojna i geografska padina koja u negativnu korelaciju stavlja rast populacije i razinu društveno-ekonomskoga razvoja. U biti, što je viši društveno-ekonomski razvoj, nažalost, veći su i problemi u populaciji. U kontekstu uočavanja i rješavanja hrvatske demografske krize koja je danas u svojoj dramatičnoj fazi, izuzetno je važno bilo razvijati hrvatsku demografsku znanost. Samo stručni i znanstveni pristup može ponuditi kvalitetnu analizu i rješenja. Analizirajući retrospektivni razvoj hrvatske demografije i demogeografije, može se ustvrditi da je ova znanost i u Hrvatskoj vrlo rano dosegmula visoke domete u rangu zapadno-europske i američke demografije. Za takav razvoj demografske znanosti u Hrvatskoj najzaslužnija je upravo akademkinja Alice Wertheimer-Baletić koja je bila glavni nositelj transfera demografskih teorija, znanja i metodologija iz svijeta u Hrvatsku, ali i kreator osnova razvoja demografije u našoj zemlji. Autorica je doajen i utemeljitelj suvremene demografije u Hrvatskoj, a ova je knjiga paradigma kako na znanstveni, ali i zanimljiv način uvesti i objasniti složenu demografsku problematiku i tematiku. Analitičkim pristupom i razradom teme ova knjiga, iako sadrži velik broj radova nastalih u dužem razdoblju, postaje zapravo novo, izvrsno znanstveno djelo.

Uz brojne studije i knjige, od kapitalne vrijednosti za razvoj hrvatske demografije, radovi sabrani u ovoj knjizi, nastali u dugom razdoblju od prošlih pola stoljeća, ukazuju na kreativnu i znanstvenu snagu stvaranja Alice Wertheimer-Baletić. Brojne studije i radovi, sabrani na jednom mjestu, ukazuju na značenje akademkinje u razvoju demografskih teorija, ali osobito u praćenju stanja i procesa kroz koje je prolazilo stanovništvo Hrvatske i okruženja od Drugoga svjetskoga rata do danas. I ova knjiga potvrđuje ocjenu da je hrvatska demografija uspješno uočavala i pratila demografske promjene, pravovremeno i kontinuirano upozoravala na negativna demografska kretanja i predlagala odgovarajuća rješenja. Akademkinja Wertheimer-Baletić je najaktivnija i najutjecajnija u današnjem procesu stavljanja dramatičnog demografskog stanja kao najakutnijega i najvažnijega pitanja opstanka i razvoja naše zemlje.

1964. prešla na katedru političke ekonomije i počela raditi demografiju.

Autorica je istaknula da je bilo teških dana za demografiju.

- Predmet je u određenim godinama došao u pitanje, međutim, prateći svjetsku literaturu znala sam da je demografija etablirana znanost i tražila sam da predmet kao takav ostane samostalan - i ostao je samostalan! Katedru za demografiju, jedinu u Hrvatskoj, dobili smo 1996. i to je moj najveći uspjeh! Nismo tada znali da će ljudi u toj mjeri spoznati značenje demografije za budući razvoj, jer ovo što se sada događa opasno je. Bez stanovništva nema života, bez mladih nema života. Demografija je vrlo značajna disciplina i nadam se da će

mladi koji su sada na Katedri u suradnji s brojnim drugim odjelima, naročito s geografskim odjelom PMF-a s kojim imam dugogodišnju vrlo dobru suradnju, uspijeći napraviti populacijsku politiku koja će biti adekvatna sadašnjem stanju. Demografija su ljudi, demografija je život! Nadam se da ćemo se izvući iz ove vrlo teške demografske situacije jer ne želim biti pesimist! Hrvatska sada zahtijeva adekvatnu politiku s kojom se može nešto učiniti. Naročito su opasne migracije cijelih mladih obitelji kojima svjedočimo. Hrvatska ima bazu, znanstveni temelj, za adekvatnu populacijsku politiku i ja se nadam da više nećemo imati ovako teške susrete u ovako teškim danima za demografiju - rekla je akademkinja.

HRVATSKI STUDIJI PREPOZNALI GORUĆI HRVATSKI PROBLEM

Priprema se studij demografije i iseljeništva

U nastajanju programa koji bi na Hrvatskim studijima trebalo krenuti u sljedećoj akademskoj godini uključen je tim stručnjaka koji vode akademkinja Alicu Wertheimer-Baletić i doc. Stjepan Šterc.

Potaknuti gorućim problemom u zemlji, Hrvatski studiji Sveučilišta u Zagrebu osnovali su Radnu skupinu za studij demografije i hrvatskoga iseljeništva. Konstituirajuća se sjednica održala 11. travnja, a na njoj se raspravljalo o načelnim pitanjima vezanim za proces osnivanja studija, polaznim koracima i dinamici rada. Početak izvođenja studija planiran je za 2019. godinu.

Riječ je o jedinstvenom sveučilišnom studiju u Hrvatskoj koji će se organizirati na preddiplomskoj i diplom-

skoj razini, a u čijem nastajanju sudjeluju eminentni znanstvenici i stručnjaci na čelu s počasnom predsjednicom Radne skupine, akademkinjom Alicom Wertheimer-Baletić te voditeljem Radne skupine, docentom Stjepanom Štercom.

Gospodarski, društveni, znanstveni, kulturni i ukupni razvoj pojedine zemlje ovisi o stanovništvu. Kada statistički podaci pokazuju negativne trendove poput iseljavanja mladih, pada nataliteta i rasta prosječne starosti stanovništva, razvijaju se dugoročni problemi koji dovode u pitanje opstojnost svih navedenih razvoja. Iz navedenoga dolazimo do zaključka da je demografija važna za život zemlje te će se osnivanjem ovo-

ga studija popuniti praznina u ponudi studijskih programa te stvoriti temelj za buduće generacije demografskih stručnjaka. Pritom je važno napomenuti kako je izučavanje hrvatske demografije nemoguće bez razumijevanja povjesno-kulturološke podloge hrvatskoga iseljeništva.

Ovaj će studij ponuditi studentima sustavno upoznavanje s postojećim znanstvenim saznanjima o hrvatskom iseljeništvu te potaknuti i omogućiti provođenje daljnjih znanstvenih istraživanja. Za pokretanje studija o hrvatskom iseljeništvu osigurana je i potpora Državnoga ureda za Hrvate izvan Republike Hrvatske te Sveučilišta u Zagrebu.

Nastavni i znanstveno-

istraživački pristup bit će multidisciplinarni i interdisciplinarni, odnosno sukladan misiji Hrvatskih studija, a namjera je razviti kvalitetan, cijelovit i zanimljiv studij koji će biti interesantan, ne samo mladima u Hrvatskoj, već i Hrvatima koji žive izvan Hrvatske.

Hrvatski će studiji time postati središnjom institucijom koja održava i osnaže akademске veze s hrvatskim iseljeništvom. Demografija je posebno znanstveno polje u području društvenih znanosti, a hrvatsko se iseljeništvo može smatrati dijelom njegove znanstvene grane *Posebne demografije* sukladno Pravilniku o znanstvenim i umjetničkim područjima, poljima i granama.

R.I.

SURADNJA HS-a I SREDIŠNJE DRŽAVNOG UREDA ZA HRVATE IZVAN RH

Studenti iz dijaspore uče jezik predaka

Na Hrvatskim je studijima Sveučilišta u Zagrebu 18. travnja organizirano neformalno druženje predstavnika nastavnika i stručnog osoblja s potomcima hrvatskih iseljenika koji u okviru "Croaticum - Centra za hrvatski kao drugi i strani jezik" Filozofskoga fakulteta, uče jezik svojih predaka. Susret je održan u suradnji s Uredom dobrodošlice Središnjeg državnog ureda za Hrvate izvan Republike Hrvatske.

Potomci iseljenika koji su posjetili Hrvatske studije predstavili su sebe i zemlje iz kojih dolaze, uglavnom iz Južne Amerike, no bilo je i predstavnika SAD-a, Kanade, Australije i Madarske. Od dječatnika HS-a dobili su mnoge informacije o studijskim programima na Hrvatskim studijima i Sveučilištu te druge korisne smjernice u snalaženju u životu u Zagrebu. Organiziran je kratki obilazak institucije, posjet knjižnici, druženje sa studentima i prigodni dojenjak.

Nas je zanimalo kako su polaznici Croaticuma zadovoljni životom u Zagrebu, kako na prednju u učenju hrvatskoga jezika i koji su im planovi za budućnost. **Maria Florencia Celani**, 29-godišnja je pjevačica i glumica iz grada Rada Tilly u Argentini. U Hrvatsku je došla kako bi upoznala jezik i kulturu svoga đeda, a o težini hrvatskog jezika i planovima

Potomci hrvatskih iseljenika u posjetu Hrvatskim studijima

DAMIR HUMSKI

ma kaže:

- Hrvatski je težak, ali ipak napredujem. Jako me zanima hrvatska kultura, a ovdje se trenutno osjećam kao kod kuće. Nisam još sigurna hoću li u Hrvatsku doći za stalno, ali sigurno ostajem još neko vrijeme.

Javiera Buzolić, 24-godišnjakinja iz Antofagaste u Čileu upravo je završila studij prava, a u Hrvatsku je došla zbog osjećaja koje joj je usadio otac, podrijetlom s Brača i voditelj hrvatske klape u Čileu. Javiera od malena upoznaje hrvatsku kulturu plešući hr-

vatske plesove. Planira ostati najmanje još jednu godinu, a može zamisliti i trajni ostanak:

- Sretna sam kako smo primljeni, dobili smo stipendije, smještaj i naši domaćini nam pomažu u integraciji. Sada kad je vrijeme sve ljepše, planiramo i propuštanju ovu ljetnu zemlju.

Micaela Jijena Sánchez u Hrvatsku je stigla iz Argentine, a odluku o dolasku potaknula je mogućnost dobivanja stipendije za učenje hrvatskoga jezika. Micaelin pradjet podrijetlom je bio Hvaranin.

- Nisam znala da je hrvatski tako težak, polako napredujem. Moram, jer mi se toliko svidjelo da planiram ovde trajno ostati - istaknula je Micaela.

Carmela Garván Orellana od malena je od djeda Dubrovčanina slušala priče o ljepotama hrvatske kulture, ali i hrvatske obale.

- Za mene je ovo ljepa avantura, nadmašilo je moja očekivanja. Ovo što prolazimo ne može se naučiti iz knjiga. Želim još sigurno neko vrijeme ostati i učiti o Hrvatskoj i upoznavati njezine ljepote - ističe Carmela.

IVAN PERKOV

KONCERT ZAGREBAČKE MUZIČKE AKADEMIJE POVODOM DANA PLANETA ZEMLJE

Musica mundana – Glazba sfera

Globalni Dan planeta Zemlje ove je godine svojim multimedijalnim projektom Musica Mundana - Glazba sfera obilježila i Muzička akademija Sveučilišta u Zagrebu

Piše GABRIELA PARADŽIK
Snimio TUGOMIR HRABRIĆ

Upovodu Dana planeta Zemlje – koji se danjem svijeta obilježava svake godine 22. travnja – Muzička akademija Sveučilišta u Zagrebu organizirala je jedinstveni umjetničko-znanstveni, multimedijalni projekt nazvan *Musica mundana – Glazba sfera*. Projekt je zaokružen koncertom simfonijskog orkestra i zbora Muzičke akademije pod ravnateljem francuskog maestra Quentin Hindleya u koncertnoj dvorani Vatroslava Lisinskog 14. travnja. Na koncertu su studenti izveli dva djela. Predstavili su prvo orkestralnu suitu *Planet*, op. 32 Gustava Holsta koju čini sedam stavaka, od kojih svaki nosi ime jednoga od planeta Sunčeva sustava, uz izuzetak Zemlje. Orkestru se u posljednjem stavku *Neptun, mister* pridružio šesteroglasni ženski zbor koji se, kako je to zamislio sam skladatelj, nije našao na pozornici već iza nje, kako bi publici ostao skriven. Slijedila je *Himna Zemlji*, op. 95, kantata za orkestar i mješoviti zbor Jeana Sibeliusa. Zemlja je u ovoj himni, skladanoj na tekst finskog pjesnika Eina Leina, opisana kao veličanstvena davateljica života koja svoju djecu, ako to zasluge svojim nemarom, može gledati s prijekorom.

Projekt *Musica mundana – Glazba sfera* nastavak je dugogodišnje suradnje Muzičke akademije i koncertne dvorane Vatroslava Lisinskog u sklopu najdugovječnijeg ciklusa u Hrvatskoj – *Lisinski*

subotom. U projektu su sudjelovali i studenti Akademije dramske umjetnosti oblikujući svjetlo te studenti Studija dizajna na Arhitektonskom fakultetu koji su izradili vizualni identitet projekta. Ovom prilikom prvi put su se projektima Muzičke akademije pridružili studenti Tehničkog veleručilišta u Zagrebu koji su zajedno sa studentima Akademije likovnih umjetnosti osmisili i izradili video animacije koje su pratile cijelu izvedbu. Koncert je ispunio dvoranu Lisinskog, čija je publika marljivi trud preko dvjestotine studenata nagradila pozivom na bis.

Kao uvod u ovaj dogadjaj Odsjek za muzikologiju Muzičke akademije organizirao je u tjednu koji je koncertu prethodio četiri predavanja o svemiru, ekologiji i aktivizmu.

Čudesni Sunčev sustav

Prvo je predavanje održao Ante Radonić, koji je 45 godina radio u Tehničkom muzeju Nikola Tesla kao voditelj planetarija. Objavio je preko tri stotine popularno-znanstvenih članaka, stalni je stručni suradnik emisije *Andromeda* posvećene istraživanju svemira, dobitnik je Nagrade za životno djelo Hrvatske zajednice tehničke kulture, a kroz brojna javna izlaganja koja održava diljem Hrvatske uvelike pridonosi popularizaciji astronomije. Njegovo predavanje naslovljeno *Čudesni svjetovi Sunčeva sustava* ukazalo je na izuzetnu raznolikost svemirskih tijela i bogatstvo čudesnih prizora na njima. Publika je tako imala priliku slušati o Jupiterovom

mjesecu Io na kojem vulkani izbacuju čestice visoko iznad površine, o Saturnovom mjesecu Encelada s čije se ledene površine uzdižu vodene pare i čestice leda, o patuljastom planetu Plutonu i tako dalje.

Prof. Tatjana Bakran-Petricoli koja na Prirodoslovno-matematičkom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu predaje kolegije povezane s biologijom i ekologijom mora, do sad je objavila 45 znanstvenih radova te više stručnih i popularnih članaka i knjiga. Na PMF-u trenutno vodi dio europskog projekta Horizon 2020 Research and Innovation action *Marine Ecosystem Restoration in Changing European Seas*. Kroz predavanje *Zemlja – planet Ocean* upozorila je kako preko 70 posto površine planeta prekrivaju oceani koji tako čine većinu Zemljine biosfere. Danas su oceani zbog eksponencijalnog rasta ljudske populacije pod izrazitim utjecajem čovjeka koji je posebno izražen u uskom obalnom području mora jer tu živi više od polovine populacije. Svojim aktivnostima čovjek dokazano pridonosi globalnoj promjeni klime, a zbog neodgovornog ljudskog ponašanja i neodrživog korištenja prirode dolazi do gubitka prirodnih staništa, decimiranja prirodnih resursa, zagadenja, eutrofikacije, unoša stranih vrsta. Sve je ovo u predavanju Tatjane Bakran-Petricoli bilo ilustrirano na primjeru Jadranskog mora.

Ekologija i feminizam

Sociologinja prof. Branka Galić kroz svoje se dugogodišnje znanstveno djelovanje najviše bavila temama ekologije i roda. Na Filozofском fakultetu u Zagrebu uvela je nekoliko novih kolegija (Sociologija roda, Feminističke teorije i pokreti, Rod, ženski pokreti i društvo) te je osnovala Katedru za sociologiju roda koju vodi i danas. Član-

caje Hrvatskog sociološkoga društva gdje vodi sekciju Žena i društvo, objavila je tri uredničke knjige te preko 40 znanstvenih radova. Ekologiju i rod spojila je u predavanju naslovrenom *Ekofeminizam kao ženska snaga, sociološki aspekti*. Okupljena je predstavila ekofeminizam čije je teoretsko usmjerenje utemeljeno na povijesno-simboličkoj vezi žena s prirodom kroz demonstriranje njihova posebnog odnosa koji proizlazi iz približavanja interesa feminizma i ekologije. Upozorila je kako je to približavanje interesa rezultat hijerarhijske patrijarhalne strukture u kojoj su bića žena smještena ili pri samome dnu ili jednu stepenicu iznad prirode.

Posljednje je predavanje održala dr. Suzana Marjanović s Instituta za etnologiju i folkloristiku. Objavila je preko dvije stotine znanstvenih i popularnih radova, a za svoju knjigu *Kronotop hrvatskoga performansa: od Travelera do danas* dobila je Godišnju nagradu Hrvatske sekcije Međunarodnog udruženja likovnih kritičara (AICA) te Državnu nagradu za znanost. U predavanju *Artivistické (art + aktivizam) prakse i zelene ideje: inicijative art naturopolisa* pružila je pregled umjetničkih, aktivističkih i artivističkih praktika koje u okviru zelenih ideja doprinose oblikovanju alternativne stvarnosti u kojoj je pored političkih boja – crvene i crne – dozvoljeno razmišljanje i o zelenim manifestacijama. Posebno je stoga istaknula *Zeleni Peristil*. Spomenuti je rad djelo Ante Kuštare, samoprovlanog *artnika* (umjetnika i ratnika) koji je cijeli splitski Peristil obložio zelenim pločama kako bi apelirao na ekološku svijest građana. Predavanje je zaključeno sadnjom stabla magnolije ispred zgrade Muzičke akademije.